

Fizmir

19/21

MAYIS'ta

BULUŞALIM KORDON'DA

30. yılda
30 bin
dişhekimi
buluşuyor

TDBD

151

Sahibi TDB Yönetim Kurulu Adına Taner Yücel
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ali Gürlek
Genel Yayın Yönetmeni Neşe İnceoğlu Dursun
TDBD Bilimsel Danışma Kurulu TDB Eğitim Komisyonu'dur
Yayın Türü Yaygın süreli yayın
Yayın Türü İki aylık, Türkçe
Editör Hakan Sürmen
Görsel Yönetmen Şeref Kartal
Fotoğraf Onur Onat
Reklam için başvuru
Tel: 0.212.327 84 41 (pbx) • Fax: 0.212.327 84 43
Basım yeri Tor Ofset,
Akçaburgaz Mahallesi 116 Sok.
No:2 Esenyurt, İstanbul
Basım tarihi Ocak 2016
Editöryal üretim ve yapım
Nisan İletişim Basın Yayın Ltd. Şti.
Tel: 0.212.327 84 41 • nisaniletisim@gmail.com
Cihannüma Mah. Salih Efendi Sok. Mistaş İşhanı
2/9 Beşiktaş İstanbul
Yönetim Yeri ve Yazışma Adresi
Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi
No: 12/38 Çukurambar Çankaya - ANKARA
Tel: 0.312.435 93 94 • Fax: 0.312.430 29 59
www.tdb.org.tr e-mail: tdb@tdb.org.tr
ISSN: 1303-9784

TDBD Aralık 2015 - Ocak 2016, 151. sayı 19.750 adet basılmıştır.
TDB üyelerine ücretsizdir. İki ayda bir, yılda altı sayı yayımlanır.

REKLAM İNDEKSİ (Alfabetik sırayla)

AGS MEDİKAL	17	ONUR DİŞ DEPOSU	51
AKTİ FARMA	66	ORAL B	Ön kapak içi-85
ASO İSTANBUL	33	PARODONTAX	10
BASMACI	04	PAŞA DENTAL	34-35
BEGO	29	PIERRE FABRE	41
BUCCOTHERM	05	R.O.C.S.	27
CASEL İLAÇ	07	SELİS DENTAL	59
COLGATE	90-Arka kapak içi	SENSODYNE	03
COREGA	83	TEKMİL	71
DÜRR DENTAL	39	TRIADENT	55
ESAS GROUP	67	3M ESPE	21
GÜLSA	49	ÜNALDI MEDİKAL	06
HERAEUS KULZER	77	VOCO	69
IVOCCLAR-VIVADENT	19-63		
İPANA	Arka kapak		
KAVO	06		
MANNAS DİŞ DEPOSU	45		
MEFFERT İMP. ENS.	23		

İçindekiler

11 BAŞYAZI

TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel

12 TDB GÜNDEMİ

TDB Genel Sekreteri Ali Gürlek

14 KAR-DİŞLER PROJESİ BAŞLADI

FDI, Unilever ve TDB'nin ortak Projesi İstanbul'da iki ilçedeki dört ilkokulda uygulanacak ve üç yıl sürecek.

15 'KADSE DİŞHEKİMİ' EĞİTİMLERİ BAŞLIYOR

Yeni adlandırmasıyla Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Eğitmeni (KADSE) Dişhekimi eğitimleri için 805 meslektaşımız başvurdu.

16 DİŞ TEKNİSYENLERİNDEN SENDİKAL ÖRGÜTLENME

Diş teknisyenleri 6 Aralık Diş Teknisyenleri Günü'nde İzmir'de yaptıkları eylemle örgütlendiklerini duyurdular.

18 ÇATIŞMALAR SAĞLIK EMEKÇİLERİNİ DE VURUYOR

Ağustos ayından bu yana çatışmalar sırasında bir doktor, iki hemşire ve bir ambulans şoförü vurularak hayatını kaybetti.

20 KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİ ULUSAL KONGRESİ

Kişisel sağlık verilerinin paylaşılması talebi dört meslek örgütünün organize ettiği Kongre'de bütün yönleriyle ele alındı.

22 ODALARDA HAFTA ETKİNLİKLERİ

Dişhekimleri Odaları çeşitli etkinliklerle bilimsel dişhekimliğinin 107. yılını kutladılar.

36

36 YETKİNLİK GELİŞTİRME PROGRAMLARI BAŞLIYOR

TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel TDB Akademisi'nin Sürekli Dişhekimliği Eğitiminde oynayacağı rolü ve Yetkinlik Geliştirme Programları'yla neyi hedeflediklerini anlattı.

42

42 19-21 MAYIS'TA, BULUŞALIM KORDON'DA

TDB 22. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi çalışmalarıyla ilgili olarak Organizasyon Komitesi Genel Sekreteri Ersin Atinel'den bilgi aldık.

46 BEŞ MESLEKTAŞIMIZ MECLİS'TE

1 Kasım 2015 genel seçimleri sonucunda TBMM'ye giren beş meslektaşımızın ağız diş sağlığı sorunları ve siyasetle ilgili görüşlerini derledik.

52 'KRALİYET AKADEMİSİ DİPLOMATI'

Prof.Dr. Mutlu Özcan Royal College tarafından her yıl tıp ve dişhekimliğinin çeşitli disiplinlerinde dünyanın öne çıkan bilim insanlarına verilen 'Kraliyet Akademisi Diplomatı' ünvanını aldı.

52

56 'TDB KONGRELERİNİ MARKA HALİNE GETİRMENE ÇALIŞIYORUZ'

TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Lütfi Gündoğdu TDB kongrelerinin büyük çaplı diğer uluslararası fuar ve kongrelerin arasında öne çıkması için çalışmalarının devam ettiğini aktardı.

58 SÜREKLİ DİŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ KREDİLENDİRİLMİŞ SORULARI

60 İMMEDİAT İMPLANT YÜKLEMESİNDE GÖZ ÖNÜNE ALINMASI GEREKEN NOKTALAR

Arş.Gör. Bora Akat, Prof.Dr. M. Kemal Ünsal

56

78

74 YABANCI PROFESÖRLERİN TÜRKİYE'YE DAVET EDİLME NEDENLERİ

Meslektaşımız Dr. Ali Vicdani Doyum 1933 Üniversite Reformu'nun hazırlıklarını yapan ve reform sonrası Türkiye'de çalışmak durumunda kalan bilim insanlarının hikayesini yazdı.

78 'MESLEĞİNİ SEVERSEN BAŞARILI OLURSUN'

Dişhekimliği Okulu'ndan 1954'te mezun olan meslek büyüğümüz Seyfettin Yüksel, mesleğin bugün daha saygın bir konumda olduğunu ifade ediyor.

74

80 EFSANELERİN İZİNDE KAZ DAĞLARI'NA DOĞRU

Balıkesirli dağcı meslektaşımız Mehmet Çalık Hasanboğuldu'dan Sarıkız'a kadar Kaz Dağlarına dair anlatılan efsanelerin izini sürüyor.

86 ÜRÜNLER / SEKTÖR HABERLERİ

88 ÖDÜLLÜ BULMACA

Merhaba

Prof. Dr. Taner Yücel TDB Genel Başkanı

İfade özgürlüğü demokrasinin teminatıdır

Değerli meslektaşlarım,
Yıllardır, ülkemizin en başta gelen sorunu **'terör'**, son günlerde şiddetini arttırarak içimizi dağlayan, yedisinden yetmişine insanımızın ağıtlar yakmasına yol açan yaşam ve hak kayıplarına neden olmaktadır.

Bölgesel ve global olarak gelişen farklı dinamiklerden etkilenerek strateji değişikliğine gittiği görülen PKK, şehirlerimize konuşlanmış olarak terör faaliyetlerini sürdürmekte, böylelikle halkın en temel hak ve özgürlüklerini kullanmasına engel oluşturmaktadır.

Gelişen tüm bu olaylar Türkiye'nin ekonomik gelişmesine engel olmakla sınırlı kalmamakta, aynı zamanda iç barışımızı da tehlikeye atma noktasına getirmektedir. Kuşkusuz ülkemizde yaşanan bu olumsuz ve barış ortamına izin vermeyen sürecin sona ermesi hepimizin en büyük arzusudur.

İnsan hayatının devamlılığını kendine görev bilen bizlerin, insanlık adına her türlü değere sahip çıkmasından ve Sağlık Meslek Örgütü olarak **'teröre'** nereden ve kimden gelirse gelsin **'ama'** kelimesi kullanmadan karşı çıkmasından ve kınamasından daha doğal bir şey olamaz.

Uygarlık aslında konuşmak, yazmak ve bunları yayınlamak özgürlüğünün

kazanılma mücadelesi olarak da tanımlanabilir. İlk olarak 26 Ağustos 1789'da *'İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'* ile daha sonra da 10 Aralık 1948'de BM'de *'İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'* ile kabul edilen bireysel hak ve özgürlükler ve bunların ifade edilebilmesine imkân sağlayan düşünce özgürlüğünü savunmak en temel görevlerimiz arasındadır.

Bugün ülkemizin içersinde bulunduğu bu hassas ortam nedeniyle bu hakların kullanılmasında meslek örgütü olmanın sorumluluğu ile davranılması da aynı bir önem kazanmaktadır. Ancak aykırı bulsak da sözünden başka bir gücü olmayan bireylerin ve toplulukların farklı düşüncelerini çoğulcu demokrasinin gücü ve devamlılığının teminatı olarak görülmelidir.

Türk Dişhekimleri Birliği 30 bine yaklaşan meslektaşının çatı örgütü olarak, ülkedeki tüm olayları yakından takip etmekte ve ülkenin anayasal bütünlüğü temelinde birlikte yaşanmasını esas alan, ayrışmalara yol açmayan bir sağduyuda içinde görev ve sorumluluklarını yerine getirmektedir.

Değerli arkadaşlarım, gün birlik günüdür. Gün birbirimizi anlama ve birlik olup güçlü kalmayı devam ettirme günüdür.

Saygılarımla.

Her şeye rağmen 2016 umut yılı olmalı

Ali Gürlek / TDB Genel Sekreteri

“Fikirlerinize katılmıyorum ama fikirlerinizi ifade edebilmeniz için canımı bile veririm”*

Danıştay Yönetmeliğin bazı maddelerinin yürütmesini durdurdu

2 Şubat 2015 tarihinde yayımlanan ve yayımlandığı günden itibaren uygulanamadığı için sürekli uygulama tarihi ötelenen Yönetmelik’le ilgili olarak Türk Dişhekimleri Birliği Nisan 2015’te yürütmenin durdurulması talebiyle Danıştay’da dava açmıştı.

Danıştay 15. Dairesi, Sağlık Bakanlığının savunmasını da aldıktan sonra yaptığı değerlendirmeye, bir kısım hükümlerin yürütmesinin durdurulmasına karar verdi.

Uygulanamadığı için 16 ay ötelenmek zoruna kalınan Yönetmelik en son tam da Danıştay’ın karar verdiği 13 Ocak tarihinde; Sağlık Bakanlığı tarafından 1 Haziran 2016 tarihine ertelenmişti.

Bugüne kadar TDB ve Odalarının görüşlerini almadan, uygulanamaz bir Yönetmelik hazırlayan Sağlık Bakanlığının, bu kez alanın gerçekliğini bilen, uygulanabilir bir Yönetmelik hazırlamak için gerekli bilgi ve tecrübeye sahip Türk Dişhekimleri Birliği’nin görüşlerini alıp uygulanabilir bir Yönetmelik hazırlayacağını umuyoruz.

Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Eğitimi

Ağız diş sağlığının korunması ve ağız diş hastalıklarının sıklığının azaltılması için topluma yönelik yapılacak eğitim çalışmalarında görev alacak dişhekimlerinin eğitimleri için Türk Dişhekimleri Birliği Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Eğitimi Dişhekimleri ile Toplum Ağız Diş Sağlığı Eğitim Çalışmaları Yönergesi çerçevesinde bir eğitim programı planlandı.

Eğitim programı Prof.Dr. İnci Oktay tarafından hazırlandı. TDB Toplum Ağız Diş Sağlığı Eğitimi Komisyonu üyelerinin katılımıyla masa başı çalışmasını yönetecek gönüllü dişhekimleri önümüzdeki aylarda çeşitli illerde eğitimlere katılacak ve sonrasında ‘Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Eğitimi Dişhekimleri Sertifikası’ alacaklar.

Bugüne kadar 800’ün üzerinde meslektaşımız eğitim programına katılma taleplerini Odalarımız aracılığıyla Birliğimize iletiler.

Mayıs’ta İzmir’de

TDB 22. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi için organizasyonu üstlenen İzmir Dişhekimleri Odası’nın çalışmaları hızlandı. Bilimsel program yavaş yavaş netleşmeye başlarken Kongre’nin ilk duyurusu da dergimizle beraber elinize ulaşmış olacak.

1992’de TDB’nin ilk bilimsel Kongresine de ev sahipliği yapmış olan İzmir’in yeni açılan Türkiye’nin en büyük kongre ve fuar merkezi olan Fuarİzmir’in de katkısıyla bize mükemmel bir Kongre sunacağından eminiz.

İzmir için ideal bir dönem olan Mayıs ayında gerçekleştirilecek Kongre için tüm meslektaşlarıma bir an önce kayıtlarını yaptırma çağrısı yapıyorum. Bu dişhekimliği şöleninde yine birlikte olalım.

Gizli reklama ceza

Sohbet programı adı altındaki bir televizyon yayınında dişhekiminin bütünüyle kendi kişisel reklamını yapması üzerine İstanbul Dişhekimleri Odası tarafından açılan soruşturma sonucunda verilen disiplin cezası yargıda da haklı bulundu.

Dişhekimliği İ.E. 2009 yılında katıldığı televizyon programında muayenehane telefo-

TDB’nin Yönetmelikle ilgili olarak oluşturduğu Yönetmelik Çalışma Grubu 2 Aralık 2015 tarihinde toplanarak atılacak adımları değerlendirdi.

Daha önceki ‘Eğitimi Dişhekimleri Eğitimleri’nde de olduğu gibi ‘KADSE Dişhekimleri’ eğitimleri için de meslektaşlarımız büyük ilgi gösterdi.

* Voltaire

nunu ve elektronik posta adresini de vermek suretiyle reklam yapmış, dünyada daha iyisi bulunmayan bir cihazın kendisinde bulunduğunu beyan ederek de haksız rekabet yaratıcı ve reklam niteliğinde ifadelerde bulunmuştu.

Dişhekimine verilen disiplin cezası Yüksek Disiplin Kurulu tarafından da onaylanmıştı. Dişhekiminin disiplin cezası kararının iptali istemiyle açtığı dava Ankara 3. İdare Mahkemesi'nde reddedilmiş; temyiz üzerine bu Karar Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Kurulu tarafından onaylanmıştı. Davacı dişhekiminin son olarak başvurduğu Karar Düzeltme istemi de Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Kurulu tarafından 7 Ekim 2015 tarihinde reddedildi.

2016 Yılı Tedavi Ücret Tarifesi ve Ajandası Dişhekimlerinin 2016 yılında uygulayacakları Ağız Diş Sağlığı Muayene ve Tedavi Ücret Tarifesi, Odalarımızın görüş ve önerileri doğrultusunda belirlenerek Merkez Yönetim Kurulumuzun 17 Aralık 2015 tarihli toplantısında kabul edildi ve Sağlık Bakanlığı'na gönderildi. Tedavi Ücret Tarifeleri ile TDB 2016 yılı ajandası tüm meslektaşlarımıza ulaştırıldı.

Çelenk Yargılamasında Antalya Oda Başkanımıza Beraat Kararı

Antalya'da 29 Ekim 2014 tarihinde Cumhuriyet Bayramı törenleri sırasında Cumhuriyet Meydanı'ndaki Atatürk anıtına çelenk koymak isteyenler hakkında 'polise mukavemet ve izinsiz gösteri yapmak' suçlamasıyla açılan davanın ikinci duruşması 30 Aralık'ta yapıldı.

Antalya Dişhekimleri Odası Başkanı Hüseyin Tunç ve meslektaşımız Ahmet Erdem Erciyesslioğlu'nun yanı sıra Atatürkçü Düşünce Derneği, Cumhuriyet Halk Partisi ile diğer meslek örgütlerinin ve sivil toplum kuruluşlarının yöneticilerinin de aralarında bulunduğu altı kişinin yargılandığı davada Antalya 5. Asliye Ceza Mahkemesi yaklaşık bir saat süren duruşma sonunda ortada bir suç olmadığı görüşüyle bütün sanıkların beratine karar verdi.

Suluk Aldırmıyor Acılar; Ülkemizin Gündemi Kötü Kader Gibi...

Geçtiğimiz yaz aylarından bu yana ülkede tırmanan gerginlik giderek daha cana mal olurken hukukun üstünlüğü ve ifade özgürlüğü gibi demokrasinin temel taşlarına yönelik tehditler de artıyor.

Acılar öyle peşpeşe ve bir öncekini unutturacak düzeyde geliyor ki bir önceki sayımdaki yazımdan bu yana gerçekleşen olayları hatırlamaya çalışırken kimileri sanki çok

uzak bir geçmişe aitmiş gibi gelmeye başlıyor.

Bir TV programında ifade ettiği düşünceleri sebebiyle hedef gösterilen ve soruşturmayla uğrayan Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi 28 Kasım'da bazı avukatlarla birlikte basın açıklaması yaptığı sırada çıkan çatışmada öldürüldü. Olayda ayrıca bir polis memuru da şehit oldu. Canlı yayın gibi işlenen cinayette ne yazık ki ortada hâlâ bir fail yok.

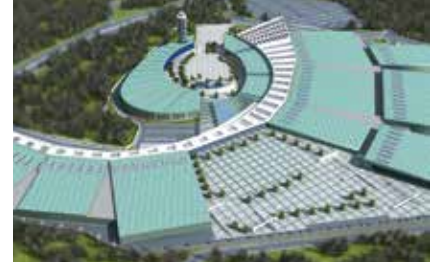
Ülkede 90'lı yıllardan iyi bildiğimiz faili meçhullere, suikastlara geri dönülme çabası sürdürülüyor. Silahların ebediyen susturulmasına yönelik çabaların ne kadar değerli olduğu çatışmaların tekrar başlamasıyla daha iyi anlaşılıyor.

Her geçen gün daha fazla sivil yurttaş hayatını kaybederken sağlık emekçileri de ölümlerden muaf olamıyor. Son olarak geçtiğimiz 30 Aralık'ta Cizre Devlet Hastanesi'nde hemşire olarak görev yapan sağlık çalışanı Abdülaziz Yural, Cizre Nur mahallesinde yaralı bir kadına yardım etmek isterken açılan ateş sonucu başından vurularak yaşamını yitirdi. Diyarbakır Dişhekimleri Odası üyesi meslektaşımız Eyüp Sönmez ise çalıştığı Bağlar Toplum Sağlığı Merkezi Kliniğinde hasta tedavi ederken nereden geldiği bilinmeyen bir kurşunla elinden yaralandı.

12 Ocak'ta Sultanahmet Meydanı'nda İŞİD tarafından düzenlenen bombalı saldırıda ülkemizde turist olarak bulunan 10 kişi hayatını kaybetti. Ertesi gün 13 Ocak'ta Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde Emniyet Müdürlüğü binasına bomba yüklü araçla düzenlenen saldırıda bir polis şehit olurken aralarında çocukların da bulunduğu beş sivil vatandaşımız da yaşamını yitirdi.

Yapılan bütün terör saldırılarını kınıyor, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza rahmet, yaralanan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyoruz. Ama bu saldırılar ve çekilen acıların zaten son derece sınırlı olan demokratik hak ve özgürlüklerin daha da kısıtlanması için fırsat olarak görülmesini de kabul etmeyeceğiz, etmemeliyiz.

Bu ülkenin insanı olarak bizler, hepimiz; özgür ve demokratik bir ülkede, bir arada, barış ve güven içinde yaşamımızı sürdürmekte kararlıyız.

Türkiye'nin en büyük kongre ve fuar merkezi Fuar İzmir 19-21 Mayıs'ta dişhekimlerini ağırlamaya hazırlanıyor.

Antalya Dişhekimleri Odası Başkanı Hüseyin Tunç'un da aralarında bulunduğu altı sivil toplum örgütü yöneticisi 30 Aralık'taki duruşmada beraat etti.

Sağlık Emekçileri Sendikası (SES) Cizre temsilcisi Abdülaziz Yural yaz aylarından bu yana süren çatışmalarda yitirdiğimiz dördüncü sağlık emekçisi oldu.

SGOP'ta ilk dönem tamamlandı

Sağlığı Geliştiren Okullar Projesi'nde dördüncü

yılın ilk yarısı tamamlandı.

TDB Toplum Ağız Diş Sağlığı Eğitimi Komisyonu'nun yürüttüğü projenin dördüncü yıl uygulamalarına 10 Aralık'ta Antalya'da Mustafa Meryem Ege ve Yunus Emre ilkokullarında, 16 Aralık'ta İstanbul'da Ümraniye Hekimbaşı İlkokulu'nda, 23 Aralık'ta Hatay'da Nizamettin Özkan İlkokulu'nda, 6 Ocak'ta İstanbul'da Bağcılar Sancaktepe İlkokulu'nda, 13 Ocak'ta Bağcılar Dr. Cemil-Fevziye Özkaya İlkokulu'nda devam edildi.

24 Şubat ve 2 Mart tarihlerinde İstanbul'daki dört okulda, yaşam normal seyrine dönerse 9-10 Mart tarihlerinde Diyarbakır'daki dört okulda ve 16 Mart'ta da Tekirdağ'daki üç okulda dördüncü yıl muayeneleri yapılacak.

Dördüncü yılın son uygulaması olacak ikinci flor vernik uygulamaları Mayıs ayı içerisinde yapılacak.

Antalya

Adana

İstanbul - Ümraniye

İstanbul - Bağcılar

Hatay

Kar-Dişler Projesi başladı

FDI, Unilever ve TDB ortak çalışması olarak İstanbul'da iki ilçedeki dört ilkokulda uygulanacak ve üç yıl sürecek FAZ III / **Kar-Dişler Projesi** uygulaması 2015-2016 eğitim öğretim yılında başlatıldı.

Proje hazırlıkları kapsamında; 9 Aralık'ta **TDB Toplum Ağız Diş Sağlığı Eğitimi Komisyonu** üyeleri ve gönüllü öğretmen dişhekimlerinin katıldığı bir bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Toplam 33 meslektaşımız ve Signal yetkililerinin katıldığı toplantıyı **Prof.Dr. İnci Oktay** yönetti. Toplantıda TADS

Eğitimi Komisyonu Sorumlusu **Ali Gürlek** Kar-Dişler uygulama takvimini anlattı. Dişhekim **Furkan Cantürk** Projede uygulanacak interaktif sağlık eğitimi ve 'Dişhekimim Aynı Ben' projesiyle ilgili bilgi verdi. Toplantıya FAZ III Ulusal İlişkiler Sorumlusu **Dr.Duygu İlhan** da katıldı.

'KADSE Dişhekimi' eğitimleri başlıyor

Yeni adlandırılmasıyla Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Eğitmeni (KADSE) Dişhekimi eğitimleri için dişhekimleri odalarına yapılan başvurular tamamlandı. 805 meslektaşımızın katılacağı eğitimler Şubat ayında başlayacak.

Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Eğitmeni (KADSE) olmak isteyen dişhekimleri bağlı buldukları Odalara başvurularını yaptılar. 32 dişhekimleri odasından 805 dişhekiminin başvuru yaptığı eğitimlerin Şubat-Mart-Nisan aylarında yapılması planlandı.

12 ilde ve 13 toplantıda tamamlanması planlanan eğitimler Ankara, Antalya, Hatay, Mersin, İstanbul (2 gün), Bursa, Kocaeli, İzmir, Denizli, Keşan, Sivas ve Kahramanmaraş'ta yapılacak.

İsteyen meslektaşlarımız istedikleri yerde yapılacak eğitime önceden haber vermek koşuluyla katılabilecek.

'KADSE DİŞHEKİMİ' BİLGİLENDİRME TOPLANTISI YAPILDI

KADSE Dişhekimi eğitimleriyle ilgili hazırlıklar kapsamında eğitimlerde görev alacak TDB TADS Eğitimi Komisyonu üyeleri ve gönüllülerden oluşan meslektaşlarımızla 9 Aralık 2015 tarihinde İstanbul'da bir toplantı yapıldı. Toplantıda Prof. Dr. İnci Oktay, Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Eğitmeni Dişhekimi eğitiminde yapacakları workshop uygulamaları hakkında bilgilendirme yaptı.

Prof.Dr. İnci Oktay 'KADSE Dişhekimi' eğitimlerindeki yenilikler hakkında bilgi verdi:

'Dişhekimliği bilimindeki gelişmeleri yakalamaya çalışıyoruz'

Koruyucu Ağız Diş Sağlığı Eğitmeni (KADSE) Dişhekimi eğitimlerinin içeriğinde ne gibi değişiklikler yaptınız?

Dişhekimliğinde son yıllardaki gelişmeleri incelediğimizde disiplinler arası etkileşimin çok yüksek olduğunu görüyoruz. Bu nedenle psikoloji ve sosyoloji bilim dallarıyla ortak projeler ve programlar üretiliyor.

Öte yandan maddeler bilgisiyle ilgili son yıllardaki gelişmeler, yeni materyallerin ortaya çıkması, dişhekimliği açısından da, koruyucu hekimlik açısından da önemli bir noktaya geldi. Artık nanomateriyallerden söz edebiliyoruz. Dişin mine dokusunun çok benzeri olan materyallerin üretiliyor.

Hastalıkları da artık moleküler düzeyde tanıyoruz bu nedenle etyolojileri ve koruyucu uygulamaları hakkında yeni önlemler yeni yöntemler geliştirmek mümkün olabiliyor.

Bu gelişmeler eğitim programına nasıl yansıyor?

Bu gelişmeler çerçevesinden baktığımızda koruyucu dişhekimliğinde de bilgilerimizin yenilenmesi, yeni yöntemlerin ve yeni yaklaşımların uygulamalarımıza eklenmesi kaçınılmaz.

Bu programla birlikte hem dişhekimliğinin sosyal ve davranışsal yönündeki gelişmeleri hem de koruyucu dişhekimliğinde kullandığımız yeni materyalleri ve yeni yöntemleri meslektaşlarımıza aktarmak istiyoruz. Örneğin koruyucu uygulamalarda kullandığımız nanomateriyaller, bunların çeşitleri ve kullanım endikasyonları gibi...

Metod anlamında da bir farklılıktan söz ediyorsunuz sanırım?

Daha önceki çalışmalarımızda davranış değişikliği yöntemleri üzerinde durmuştuk. Bunların içinden bazılarının ön plana çıktığı ve bir davranış değişikliği modeli

için kullanacağımız psikososyal faktörleri belirlemiştik.

Bu çalışmamızda ise bu faktörlere ek olarak farklı sosyal gruplarda davranış değişikliği modellerini nasıl uygularız, bunların üzerinde duracağız. Öte yandan burada yeni materyaller ve koruyucu dişhekimliğindeki yeni yaklaşımları meslektaşlarımızla paylaşacağız.

Komisyon çalışmalarından

TDB Özlük Hakları Komisyonu 5 Ocak'ta toplandı. Toplantıya (soldan sağa) Çağrı Gülsoy, Süleyman Selami Erçelik, Helin Aras Tek, Kuday Toprak, İrfan Karababa (Sorumlu MYK üyesi), Uğur Yapar, Mustafa Cihat Sopacı ve Engin Tokmak katıldı.

TDB Ağız Diş Sağlığı Muayene ve Tedavi Ücretleri Güncelleme Komisyonu 24 Kasım 2015 tarihinde (soldan sağa) Hüseyin Eminoğlu, Kadir Tümay İmre, Tuncay Seven (Sorumlu MYK üyesi) ve Dr. Faik Serhat Özsoy'un katılımıyla toplandı.

TDB Etik Kurulu 18 Aralık 2015 tarihinde toplandı. TDB Genel Merkezindeki toplantıya (soldan sağa) Prof.Dr. Umur Sakallıoğlu, Mustafa Oral, Mustafa Ziya Özer, Yeşim Saraç (Sorumlu MYK üyesi), Yrd.Doç.Dr. Funda Gülay Kadioğlu, Yrd.Doç.Dr. Zehtiye Füsün Yaşar ve Süha Alpay katıldı.

Kadın Komisyonu genişledi

Geçtiğimiz Mayıs ayında yapılan TDB 15. Olağan Genel Kurulu'nda oluşturulması kararlaştırılan ve önce altı meslektaşımızdan oluşacak şekilde kurulan Kadın Dişhekimleri Komisyonu yeni katılımlarla genişledi. Komisyon sorumlusu Merkez Yönetim Kurulu üyesi Zehra Nilgün Özyuva'nın başkanlığındaki komisyonda şu isimler yer alıyor:

Müjde Doğan, Helin Aras Tek, Sibel Kepez Ülkü, Neslihan Sevim, Mürüvet Turhan, Yeşim Odabaşı, Bilge Şimşek, Aylin Bartu, Dr.Duygu İlhan, Nilgün Özşahin, Tülin Sönmezgil, Ümran Canay Kaya, Meftun Gemci, Tülay Tacettinoğlu, Reyhan Karaaslan, Prof. Dr. Ayçe Ünverdi Eldeniz, Betül Doğan, Zayde Korkmaz, Hanife Yapıcı, Ebru Aktar.

Diş teknisyenlerinden sendikal örgütlenme

Uzun çalışma saatleri, düşük ücretler ve sağlıksız çalışma koşullarına tepki gösteren diş teknisyenleri 6 Aralık Diş Teknisyenleri Günü'nde İzmir'de yaptıkları eylemle örgütlendiklerini duyurdular.

Laboratuvarlarda ücretli çalışan diş teknisyenleri Dev Sağlık-İş sendikasında örgütlenmeye başladı. Çalışma koşullarının düzeltilmesini isteyen diş protezi teknisyenleri çalışma arkadaşlarına da örgütlenme çağrısında bulundu.

Dev Sağlık-İş Sendikası, 6 Aralık

Diş Teknisyenleri Günü'nde İzmir'de yaptığı eylemle diş protezi teknisyenlerinin kendi bünyesinde örgütlendiğini duyurdu. Konak Eski Sümerbank önünde yapılan eyleme çok sayıda diş protezi teknisyeni, Dev Sağlık-İş Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu'nun yanı sıra, DİSK Genel Başkanı Kani Beko, DİSK Ege Bölge Temsilcisi Memiş

İzmir Konak'ta yapılan eyleme çok sayıda diş teknisyenin yanı sıra DİSK yöneticileri de destek verdi.

Sarı, DİSK'e bağlı Genel-İş, Sosyal-İş ve Lastik-İş sendikalarının şube başkanları ve yöneticileri ile CHP İzmir Milletvekili Musa Çam katıldı.

13 Aralık'ta Meclis önünde

Diş protez teknisyenleri çalışma koşullarının iyileştirilmesi, insanca yaşam koşullarının sağlanması

talebiyle 13 Aralık 2015 günü Ankara'da TBMM önünde basın açıklaması yaptı. Dev-Sağlık İş tarafından organize edilen basın açıklamasına İzmir, İstanbul ve Ankara'dan gelen diş teknisyenleri katıldı. Açıklamaya TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Bayazıt İlhan da destek verdi.

TDB Diş Teknisyenleri Günü'nü kutladı

TDB Merkez Yönetim Kurulu da yayımladığı bir mesajla ağız diş sağlığının ayrılmaz parçası olan teknisyenlerin 6 Aralık Diş Teknisyenleri Günü'nü kutlayarak sevgi ve saygılarını ilettiler.

Çatışmalar sağlık emekçilerini de vuruyor

Ağustos ayından bu yana çatışmalar sırasında bir doktor, iki hemşire ve bir ambulans şoförü vurularak hayatını kaybetti.

2015 yaz aylarından itibaren bölge illerinde yoğunlaşan çatışmalar zaman zaman sağlık emekçilerini de vuruyor. Hastanelere, sağlık kuruluşlarına, görev yapacakları yerlere ulaşamıyor, ulaşabilenler ise akşam evlerine dönemiyor. Çalıştıkları hastanelere bomba-

SES Cizre Temsilcisi Hemşire Abdülaziz Yural

nin ardından Cizre Devlet Hastanesi'nde hemşire olarak görev yapan Sağlık Emekçileri Sendikası (SES) Cizre Temsilcisi **Abdülaziz Yural**, 30 Aralık 2015 günü Cizre Nur Mahallesinde yaralı bir kadına yardım etmek isterken, açılan ateş sonucu başından vurularak

yaşamını yitirdi.

27 Ağustos'ta Cizre Devlet Hastanesi Çocuk Servisi'nde hemşire olan 27 yaşındaki **Eyüp Ergen**, 1 Eylül'de Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde Kulp Toplum Sağlığı merkezinde görev yapan **Dr. Abdullah Biroğul**, 25 Eylül'de Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesinde ambulans şoförü **Şeyhmus Dursun**'un hayatını kaybetmesi-

Meslektaşımız da yaralandı

Diyarbakır Dişhekimleri Odası üyesi meslektaşımız Eyüp Sönmez de 14 Aralık günü sabah saatlerinde çalıştığı Bağlar Toplum Sağlığı Merkezi kliniğinde hasta tedavi ederken nereden geldiği bilinmeyen bir kurşunla elinden hafif yaralandı.

'Ağız-Diş Sağlığı Genel Sağlığın Ayrılmaz Parçasıdır'

Dişhekimliği öğrencileri afiş yarışması

Dişhekimliği ile tıp bilimleri arasındaki ilişkiyi ortaya koyan ve güçlendiren bilimsel araştırmaların her geçen gün artması birey sağlığında ağız-diş sağlığının önemini daha çok öne çıkmasına neden oluyor.

Bu araştırmalarda diyabet, kanser, kalp-damar ve solunum yolu hastalıklarından oluşan bulaşıcı olmayan hastalıklar ile başlıca ağız-diş sağlığı hastalıklarından olan diş çürüğü ve dişeti hastalıkları arasında yakın ilişki olduğu ortaya konuyor.

Türk Dişhekimleri Birliği ağız diş sağlığının genel sağlığı ne kadar yakından etkilediğinin anlaşılması, ağız diş sağlığının genel sağlığın korunmasında ne kadar önemli olduğunun anlatılabilmesi ve toplumun konuyla

ilgili bilinçlendirilmesi amacıyla bir afiş yarışması düzenledi. 'Ağız-Diş Sağlığı Genel Sağlığın Ayrılmaz Parçasıdır' başlıklı afiş yarışmasının ödül töreni 19-21 Mayıs 2016 tarihleri arasında İzmir'de yapılacak olan TDB 22. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nde yapılacak.

Dişhekimliği fakültelerinde okuyan tüm öğrenciler yarışmaya bireysel olarak katılabileceği gibi farklı alanlarda eğitim gören ve en az biri dişhekimliği fakültesinde okuyan birden fazla öğrenci de birlikte yarışmaya katılabilecek.

Başvurular en geç **29 Nisan 2016** tarihinde kargoya teslim edilecek. Şartname ve ayrıntılı bilgi www.tdb.org.tr adresinde yer alıyor.

2016 Ücret Tarifesi yayımlandı

Dişhekimlerinin 2016 yılında uygulayacakları Ağız Diş Sağlığı Muayene ve Tedavi Ücret Tarifesi, dişhekimleri odalarından gelen görüş ve öneriler doğrultusunda belirlenerek, TDB Merkez Yönetim Kurulu'nun 17 Aralık 2015 tarihli toplantısında kabul edildi ve Sağlık Bakanlığı'na gönderildi.

Vergide e-tebligat uygulaması ertelendi

Elektronik tebligat uygulamasına başlama tarihi 1 Ocak 2016'dan 1 Nisan 2016'ya ertelendi. Maliye Bakanlığının, Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Genel Tebliği Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, e-tebligat sistemini kullanmak zorunda olan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 'Elektronik Tebligat Talep Bildirimi'ni 1 Ocak 2016 değil, 1 Nisan 2016 tarihine kadar bağlı oldukları vergi dairesine vermeleri, gelir vergisi mükelleflerinin de söz konusu bildirimini, internet vergi dairesinde elektronik ortamda doldurmaları ve sistemi kullanmaya başlamaları gerekecek.

2015 DUS sonuçları açıklandı

2015 DUS yerleştirme işlemleri tamamlandı. Yerleştirme sonuçları 8 Aralık 2015 günü ÖSYM tarafından açıklandı. Sonuçlara göre genelde 499 olarak açıklanan kontenjanın tamamı dolarken, yabancı uyruklular için açılan 44 kontenjanın 12'si ve GATA için ilan edilen 12 kontenjanın ikisi boş kaldı. Toplamda tercih yapan aday sayısı 1010 oldu.

Kişisel Sağlık Verileri Ulusal Kongresi yapıldı

2011 yılında yayımlanan 663 sayılı Kararname ile ilk kez gündeme gelen ve hukuka ve insan haklarına aykırılığı nedeniyle sağlık meslek örgütleri tarafından uygulanması engellenen kişisel sağlık verilerinin paylaşılması talebi dört meslek örgütünün organize ettiği Kongre'de bütün yönleriyle ele alındı.

Kongrenin açılışı Türkiye Barolar Birliği Başkanı Prof.Dr. Metin Feyzioğlu, Türk Dişhekimleri Birliği Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel ve TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Bayazıt İlhan tarafından gerçekleştirildi (solda). Kongre'de TDB Hukuk Danışmanı Mustafa Güler de 'Türkiye'de Kişisel Sağlık Verilerinin Korunmasında Hukuksal Mücadele Süreci' başlıklı bir sunum yaptı.

Türk Dişhekimleri Birliği, Türk Tabipleri Birliği (TTB), Türkiye Barolar Birliği ve Türk Eczacıları Birliği (TEB) tarafından organize edilen Kişisel Sağlık Verileri Ulusal Kongresi **19-20 Aralık 2015** tarihlerinde İstanbul'da Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Cem'i Demiroğlu Oditoryumu'nda gerçekleştirildi.

19 Aralık günü başlayan Kongre'nin açılış konuşmalarını Kişisel Sağlık Verileri Çalışma Grubu adına **Dr. Hasan Ogan**, TTB Merkez Konseyi Başkanı **Dr. Bayazıt İlhan**, TDB Genel Başkanı **Prof.Dr. Taner Yücel** ve Türkiye Barolar Birliği Başkanı **Prof.Dr. Metin Feyzioğlu** yaptılar.

'Kişisel Sağlık Verilerinin Korunması: Hukuksal ve Etik Yaklaşımlar' başlıklı ilk oturumda Bahçeşehir Ünv. Hukuk Fakültesi'nden **Yrd. Doç.Dr. Elif Kuzeci** ve **Doç.Dr. Gürkan Sert** konunun hukuki ve etik çerçevesini çizdiler.

'Kişisel Veriler ve Teknoloji' başlıklı ikinci oturumun ardından ilk günün son oturumu olan Dünyada ve Türkiye'de Kişisel Sağlık Verilerine Yaklaşım başlıklı oturumun mo-

deratörlüğünü TDB Hukuk Danışmanı **Mustafa Güler** yaptı. Güler, ikinci gün bir başka oturumda da 'Türkiye'de Kişisel Sağlık Verilerinin Korunmasında Hukuksal Mücadele Süreci' başlıklı bir sunum yaptı.

Kongre'nin ikinci gününde de

'Hekimlik Uygulamalarında Kişisel Sağlık Verilerinde Özellikli Durumlar', 'Kişisel Sağlık Verilerine Hasta, Hasta Yakını Yaklaşımı' ve 'Kişisel Sağlık Verileri Hukuk Süreci ve Aykırı Kullanımına Karşı İzlenecek Yol' başlıklı oturumlar gerçekleştirildi.

Sağlık bilgileri paylaşılan öğretmen tazminat kazandı

Sağlık verileri Şavşat Devlet Hastanesi tarafından bir okulda paylaşılan öğretmenin açtığı davada Rize İdare Mahkemesi Sağlık Bakanlığı'nı 5 bin TL manevi tazminat ödemeye mahkum etti.

8 Ekim 2015 tarihinde verilen kararda; "Kişisel verilerin korunması hakkı, kişinin insan onurunun korunması ve kişiliğini serbestçe geliştirebilmesi hakkının özel bir biçimi olarak, bireyin hak ve özgürlüklerini kişisel verilerin işlenmesi sırasında korumayı

amaçlamaktadır... Bu bağlamda Anayasa'nın 20. maddesinin 3. fıkrasının son cümlesinde, 'Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir' hükmüne yer verilerek kişisel verilerin korunması hakkı anayasal güvenceye bağlanmış ve bu şekilde kamu makamlarının keyfi müdahalelerine karşı koruma altına alınmıştır (Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'nın 25/12/2014 tarih ve E:2014/4, K: 2014/201) denildi.

Geleneksel plaket ve sertifika töreninde meslekte 60, 50, 40 ve 25. yıllarını tamamlamış meslektaşlarımıza plaketleri sunuldu.

Kamuda çalışan dişhekimlerine yönelik çalışmalar

İstanbul Dişhekimleri Odası kamuda çalışan meslektaşlarımızla yaptığı iletişim toplantılarında dile getirilen sorunların idareden kaynaklanan kısmını gidermek amacıyla yetkililerle görüşmeler yapıyor.

Oda'nın 22 Kasım sertifika töreninde 40. yıl plaketini alanlar arasında

TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel de vardı.

Önlük giydirme törenleri

Zorlu bir yarışta başarıyla tamamlayıp dişhekimliği fakültelerini kazanan yüzlerce öğrenci önlük giyme törenleriyle resmen "dişhekimiyi aday" oldular. İstanbul Dişhekimleri Odası bu mutlu günlerinde öğrencileri ve velileri yalnız bırakmadı.

İstanbul Ü.D.F.'nin 19 Ekim 2015 tarihinde, Yeditepe Ü.D.F.'nin 18 Kasım 2015 tarihinde gerçekleştirdiği törenlerde Oda'nın hazırlattığı önlükler fakülteye 'merhaba' diyen öğrencilere giydirildi. İDO Başkanı **Murat Ersoy** her iki törende de yaptığı konuşmalarda dişhekimiyi adaylarına insan sağlığına duyarlı, ticari çekişmelerden uzak gerçek birer sağlıkçı olmalarını öğütledi.

Bezmialem Vakıf Ü.D.F.'nin 16 Kasım 2015 tarihinde gerçekleştirilen önlük giydirme töreninde de Genel Sekreter **Aret Karabulut** katıldı.

Dişhekimleri Meclisi denetimlerde yaşanan sorunları tartıştı

22 Ekim 2015 tarihinde düzenlenen Dişhekimleri Meclisi toplantısında, bir süredir dişhekimlerinin gündemine oturan yeni yönetmeliğin denetimler sırasında yol açtığı sıkıntılar tartışıldı.

Meslektaşlarımız denetimlerin

İstanbul Ü.D.F.'nde düzenlenen törende dişhekimiyi adaylarının önlüklerini İDO Başkanı Murat Ersoy giydirdi.

ilçeden ilçeye farklılık gösterdiği, yönetmeliğin farklı farklı yorumlandığını ifade ettiler. Toplantı, meslektaşlarımızdan gelen soruların yanıtlanmasıyla devam etti.

Kamuda çalışan meslektaşlarımızla buluşmalar

İDO Yönetim Kurulu 18 Kasım'da Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesi'nde çalışan meslektaşlarımızı ziyaret etti. Ziyarete ayrıca Başhekim **Ferhat Arol**'la da bir görüşme yapıldı.

Oda Genel Sekreteri **Aret Karabulut**, Yönetim Kurulu üyeleri **Sevil Arslan**, **Füsun Şeker**, **Burcu**

Bayar ve TDB Delegesi Tülin

Sönmezgil'in katıldığı görüşmede, kamuda çalışan dişhekimlerinin döner sermayeden hak ettikleri payların ödenmesi konusunda yaşanan sorunlar belirtildi. Yeni çıkacak döner sermaye yasasında değişecek konular ve yasalarla ilgili, çalışanların iş barışı ve adalet duygusunun zedelenmemesi gerektiği hatırlatıldı.

İDO, Kamu ve Özlük Hakları Komisyonu'nun organizasyonuyla çeşitli ilçelerde ağız ve diş sağlığı merkezlerinde çalışan dişhekimleriyle de 28 Kasım 2015 günü düzenlenen kahvaltıda buluştu.

Toplantıda özellikle döner sermaye dağılımları, özlük hakları konusu ortak dile getirilen sorunların başında yer aldı.

Geleneksel plaket ve sertifika töreni

Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Haftası etkinlikleri kapsamında gerçekleştirilen Geleneksel Plaket ve Sertifika Töreni Şişli Kent Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Mesleğinde 60, 50, 40 ve 25. yılını tamamlamış dişhekimlerinin plaket aldığı törende mesleğe 'merhaba' diyen yeni mezun dişhekimlerine de sertifikaları verildi.

Gaziantep'te Hafta etkinlikleri

Gaziantep Dişhekimleri Odası Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'nın açılışını Demokrasi Meydanı'nda yaptı. Saygı duruşunun ardından etkinlikte tüm meslektaşların Dişhekimliği Günü'nü kutlayarak konuşmasına başlayan Oda Başkanı **Hasan Karabay**, meslektaşlarının karşılaştıkları sorunlara TDB ve odalar olarak çözüm üretmeye, bilgi ve tecrübeleriyle katkıda bulunmaya hazır olduklarını dile getirdi.

İmplantolojide Komplikasyon Anatomisi

Grand Otel'de düzenlenen Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Haftası etkinlikleri çerçevesinde İstanbul Ü.D.F. Ağız Diş ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı'ndan **Prof.Dr. Gülsüm Ak** Dental İmplant Komplikasyonları ve Tedavileri hakkında bilgiler verdi. Çok sayıda meslektaşımızın katıldığı etkinlikte **Prof.Dr. Deniz Demiryürek** ve **Prof.Dr. Or-**

han Güven İmplantolojide Komplikasyonlar ve Komplikasyonlardan Kaçınma Yolları konusunu anlatırken **Prof. Dr. Ahmet Ersan Ersoy** da İmplant üstü Protezler ve Komplikasyonlar üzerine bir sunum yaptı. Ersoy, son yıllarda implantın yaygınlaşmasıyla birlikte implant fiyatlarının düştüğünü, bunun sonucunda çok sayıda yapılan implantlarda komplikasyonların olabileceğini belirtti.

Üç gün süren bilimsel progra-

mın ardından Hayal Kahvesi'nde düzenlenen Baloda meslektaşlarımız eğlenceli bir akşam geçirdi.

Oda Başkanı Hasan Karabay gecenin düzenlenmesinde emek veren Yönetim ve Denetleme Kurulu üyelerine teşekkür etti.

Ankara'da sempozyumlar dizisi

Ankara Dişhekimliği Odası'nın Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası etkinlikleri 21 Kasım 2015 günü Anıtkabir ziyaretiyle başladı. Aynı akşam meslekte 50, 45, 40, 35, 30 ve 25. yıllarını dolduran meslektaşlarımızın plaket töreninin de yapıldığı 22 Kasım Balosu gerçekleştirildi.

Mini sempozyumlar

Oda bu yıl bilimsel programlarına geçtiğimiz yıllarda her Perşembe günü düzenlediği seminerlerden farklı olarak her ay düzenleyeceği mini sempozyumlarla başladı. Bunlardan ilki 26 Kasım günü moderatörlüğünü **Doç.Dr. Yalçın Çiftçi**'nin yaptığı, **Doç.Dr. Erhan Çömlekoğlu**, **Dr.Dişhekim Uğur Ergin** ve **Prof.Dr. Sadullah Üçtaşlı**'nın konuşmacı olarak katıldığı 'protez' başlıklı programdı.

Sempozyumların ikincisi 24 Aralık'ta 'Tedavi' başlığı altında **Dr. Özgür Torun**'un moderatörlüğün-

de, **Dr. Fazıl Ünal**, **Dr. Serhat Köken** ve **Dr. Yüksel Yazıcıoğlu**'nun katılımıyla yapıldı. Sempozyum takvimine www.ado.org.tr adresinden ulaşılabilir.

SGOP uygulamaları

Kasım ayı içerisinde dördüncü yılına giren Sağlığı Geliştiren Okullar projesi kapsamında Yenilik ve Ahmet Andıçen ilkokullarında ADO Öğrenci

Kolu'nun da katkılarıyla öğrencilere ağız diş sağlığı eğitimleri verildi ve flor vernik uygulamaları yapıldı.

Odanın TADS komisyonu tarafından hazırlanan Çankaya ilçesindeki 4-6 yaş grubu yaklaşık 950 çocuğun koruyucu dişhekimliği uygulamaları, çocuk eğitimci ve veli eğitimlerini de kapsayan proje için Çankaya Belediyesi ile görüşmelere de Aralık ayında başlandı.

Ankara Dişhekimleri Odası 2016 Öykü ve Fotoğraf Yarışması Tema: GÖÇ

Son Başvuru Tarihi: 1 Nisan 2016

BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ

TDB 22. ULUSLARARASI DIŞHEKİMLİĞİ KONGRESİNE ÜCRETSİZ KATILIM VE KONAKLAMA

İKİNCİLİK ÖDÜLÜ

TDB 22. ULUSLARARASI DIŞHEKİMLİĞİ KONGRESİNE ÜCRETSİZ KATILIM

ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜ

TDB 22. ULUSLARARASI DIŞHEKİMLİĞİ KONGRESİNE ÜCRETSİZ KATILIM

Antalya Dişhekimleri Odası
Başkanı Hüseyin Tunç

107.yıla Antalya'da zengin kutlama

Antalya Dişhekimleri Odası'nın Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Haftası çalışmaları TADS Komisyonu tarafından okullarda ve okul öncesi eğitim birimlerinde yapmış olduğu ağız ve diş sağlığı eğitimleriyle başladı.

21 Kasım'da düzenlenen etkinlik de Oda Başkanı **Hüseyin Tunç**'un mesleki sorunlarımız, ağız ve diş sağlığındaki yanlış politikalar ve bu yanlış politikaların yurttaşlarımıza yansımalarına değindiği kapsamlı bir basın açıklamasıyla başladı. Etkinliğin bilimsel programında **Doç. Dr. Bülent Gökçe**'nin 'Vidalasak mı Vidalamasak mı?', **Yrd.Doç.Dr. Barış Güncü**'nün 'İmplantolojide Hemen Yükleme Protokolünde Güncel Yaklaşımlar', **Dr. Ali Veysel Özden**'in 'Bazen Her Şey Sinirsel-dir' başlıklı sunumları yer aldı.

Antalya protokolü galada bulundu
Yine Akra Barut Otel'de gerçekleştirilen gala yemeği Antalya protokolünün en üst düzeyde katılımıyla gerçekleştirildi. Muratpaşa Belediye Başkanı **Av. Ümit Uysal**, Akdeniz Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Dekanı **Prof.Dr. Kürşat Er**, İl Sağlık Müdürlüğü Ağız ve Diş Sağlığı Şubesinden Dişhekimisi **Tuğçe Karakan**, Antalya'da bulunan akademik meslek odalarının başkanlarının yanı sıra çeşitli sivil toplum örgütü temsilcileri de geceye katıldı.

Oda'nın geçmiş dönem başkanları **Niyazi Genç**, **Oya Şenbark**,

Gültekin Yıldız, **Odman Ertekin** ve **Caner Güleç** de mesleğimizde son zamanlarda yeni Yönetmelik'le mesleki uygulamalarımızın engellenmesi üzerine bilgi paylaşımında

bulundular.

Etkinlikler 22 Kasım'da Antalya Cumhuriyet Meydanı'nda Atatürk anıtına çelenk koyma töreniyle tamamlandı.

Çelenk davasında karar verildi: Beraat

Antalya'da 29 Ekim 2014 tarihinde Cumhuriyet Bayramı törenleri sırasında Cumhuriyet Meydanı'ndaki Atatürk anıtına çelenk koymak isteyenler hakkında 'polise mukavemet ve izinsiz gösteri yapmak' suçlamasıyla açılan davadanın ikinci duruşması 30 Aralık'ta yapıldı.

Antalya Dişhekimleri Odası Başkanımız Hüseyin Tunç ve meslektaşımız Ahmet Erdem Erciyesoğlu ile birlikte altı kişinin yargılandığı davada destek vermek üzere TDB Genel Başkanı Prof. Dr. Taner Yücel de bir kez daha

Antalya'daydı.

TDB Hukuk Müşaviri Av. Mustafa Güler, Oda Başkanımız Hüseyin Tunç ile meslektaşımız Ahmet Erdem Erciyesoğlu adına yaptığı savunmada ortada yargılanacak bir suç olmadığını, sanıkların Cumhuriyet Bayramı sırasında Atatürk Anıtına çelenk koyma isteklerinin yasal hakları arasında bulunduğunu belirterek, sanıkların beraatini istedi.

Antalya 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yaklaşık bir saat süren duruşma sonunda ortada bir suç olmadığı görüşüyle bütün sanıkların beraatine karar verildi.

Samandağ Yeniçağ ilkokulu öğrencilerine ağız diş sağlığı eğitimi verildi (solda). Oda Başkanı Nebil Seyfettin 12 Kasım günü düzenlenen basın toplantısında dişhekimliğinin sorunlarını dile getirdikten sonra Hafta etkinlikleri programını paylaştı.

Hatay'da 'Hafta' 12 gün sürdü

Hatay Dişhekimleri Odası'nın Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası etkinlikleri 12 güne yayıldı. 12 Kasım günü basın toplantısıyla kamuoyuyla paylaşılan etkinlikler Hatay genelinde asılan afiş ve flamlarla da duyuruldu.

Oda heyeti Hatay Valisi **Ercan Topaca**, Hatay Büyükşehir, Antakya ve Defne İlçe belediye başkanları, İl Sağlık Müdürü, Halk Sağlığı Müdürü, ADSM başhekimleri ve Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreteri'ne bir dizi ziyaret gerçekleştirdi.

Döver Köyü İlkokulu, Bahçeköy İlkokulu, Aydınliköy Mahallesi Sosyal Yardımlaşma Derneği, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü-

ne bağlı Yetiştirme Yurdu ve Sevgi Evleri, Hatay Fenerbahçe İlkokulu, Galatasaray Futbol Okulu, Beşiktaşlılar Derneği, Sakatlar Derneği, Samandağ Yeniçağ İlkokulu, Küçük Dalyan Mahmut Yarım İlkokulu'nda ağız diş sağlığı eğitimleri verildi.

Sağlığı Geliştiren Okullar Projesi (SGOP) kapsamında Hatay Fenerbahçe, Hatay Nizamettin Özkan, İskenderun Mithat Paşa ve İskenderun Emel Akçay ilkokullarına gidildi, öğrencilerin muayeneleri yapıldı, flor vernik uygulandı.

14-15 Kasım tarihlerinde Mustafa Kemal Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi ve Hatay Dişhekimleri Odası işbirliğiyle sekiz konferans ve

dört kurstan oluşan bir sempozyum düzenlendi. Sempozyumun ilk akşamı düzenlenen yemekte meslekte 25. ve 40. Yılıni dolduran meslektaşlarımıza plaketleri sunuldu. Yine Hafta kapsamında düzenlenen brifing turnuvasında dereceye girenlere ödülleri Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı **Lütfü Savaş** tarafından verildi.

Kamu ve serbest dişhekimleri arasındaki ilişkileri pekiştirmek amacıyla ADSM ve Serbest Çalışan Dişhekimleri futbol maçı yapıldı. 22 Kasım'da Atatürk anıtına çelenk konulmasının ardından meslektaşlarımızla bir kahvaltı düzenlenerek Hafta etkinlikleri tamamlandı.

Eskişehir'de etkinlikler

Eskişehir Dişhekimleri Odası Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası etkinliklerine 22 Kasım'da üyeleriyle birlikte Atatürk Anıtı'na çelenk koyarak başladı.

26 Kasım'da Oda Başkanı **Cihat Arkan**, **Mustafa Polat** ve **Didem Süsler Dülger**'den oluşan Oda ekibi Yılmaz Çetintaş Anadolu Lisesi öğrencilerine ağız diş sağlığı eğitimi verdi.

27 Kasım'da Oda Başkanı Cihat Arkan Hafta vesilesiyle bir basın açıklaması yaptı. Ertesi gün de **Yrd. Doç. Dr. Emre Şeker** ve **Yrd. Doç. Dr. Bilal Yaşa**'nın katıldığı CAD/CAM teknolojileri konulu bir bilimsel etkinlik düzenlendi. Yine aynı günün akşamı verilen gala yemeğine yüksek bir katılım sağlandı. Gecede 25. ve

Eskişehir'de etkinlikler 22 Kasım'da Atatürk anıtına çelenk konularak başladı. Gala yemeğine TDB merkez Yönetim Kurulu üyesi Yeşim Saraç ve Eskişehir Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataç da katıldı (oturanlar). Oda Başkanı Cihat Arkan, dişhekimliği eşi Esin Sipahi Arkan'ın 25. yıl plaketini verdi.

40. yılını dolduran meslektaşlarımıza da plaketleri sunuldu. Yemeğe Tepebaşı Belediye Başkanı meslektaşımız **Ahmet Ataç** ve TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Yeşim Saraç** da katıldı.

40. yılını dolduran meslektaşlarımıza da plaketleri sunuldu. Yemeğe Tepebaşı Belediye Başkanı meslektaşımız **Ahmet Ataç** ve TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Yeşim Saraç** da katıldı.

Oda Başkanı Bilgin Erdem bilimsel toplantıya katılan konuşmacılara birer teşekkür plaketi sundu (üstte). Sandıklı'da yapılan toplantının ilk akşamı yapılan gala yemeğine katılan meslektaşlarımızın bir bölümü bir arada.

Uşak'ta renkli bir 22 Kasım

Uşak Dişhekimleri Odası Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Haftası'nı Uşak ve Afyon'da yaptığı çeşitli etkinliklerle kutladı. 21 Kasım'da Afyon Güral Otel'de düzenlenen yemekte Afyon'da çalışan meslektaşlarımız ve Oda Yönetim Kurulu bir araya geldi. Afyon'daki meslektaşlarımızın yoğun katılımlarıyla gerçekleşen etkinlik gecenin ilerleyen saatlerine kadar devam etti.

Ertesi gün, 22 Kasım'da da Uşak'ta Karya Restorant'ta yine yoğun katılımlı bir buluşmayla Dişhekimliği Günü kutlandı.

Sandıklı'da bilimsel toplantı

Oda, Hafta etkinliklerinin ardından

12-13 Aralık tarihlerinde Afyon Sandıklı'da bir de bilimsel toplantı düzenledi. İzmir, Aydın, Denizli, Isparta gibi çevre il ve ilçelerden de katılanların olduğu toplantıda **Doç.Dr. Gülcan Coşkun Akar** 'TME Düzensizliklerinde Konservatif Tedavi', **Doç.Dr. Ashı Topaloğlu** 'Süt Dişi Tedavileri - Kua-fajdan Çekime', **Yard.Doç.Dr. Mehmet Emin Kaval** 'Elektronik Foremen Bulucular, Resiprokal ve Döner Sistemler', **Özkan Karaduman** 'Muayenehane ve Polikliniklerin Yeni Yönetmeliğe Göre Dizaynı', **Prof.Dr. Uğur Tekin** 'Sinüs Lifting; Komplikasyonlar

ve Önleme Yolları' ve Yard.Doç. Dr. Özgür Kanık 'Cam İyonomer Materyallerindeki Gelişmeler ve Yeni Kompozit Rezinler' ve 'Dentin Adheziv Sistemlerde Güncel Yaklaşım' başlıklı sunumları yaptılar.

Toplantının ilk günü olan Cumartesi akşamı yapılan gala gecesinde toplantıya katkı sağlayan tüm akademisyenlere Oda Yönetim Kurulu tarafından plakeleri sunuldu. Oda Başkanı Bilgin Erdem de konuşmasında hocalarımıza ve toplantının onur konuğu olan İzmir D.O. Başkanı Prof.Dr. Ali Rıza Alpöz'e katılımları için teşekkür etti.

107. yıl Manisa'da da kutlandı

Bilimsel Dişhekimliğinin 107. Yılı kutlamaları Manisa'da 21 Kasım günü Cumhuriyet Meydanı Milli Egemenlik Anıtı'na çelenk konularak başladı. Manisa Dişhekimleri Odası'nın organize ettiği kutlama programı Manisa'nın tarihi mekânı Taş Fabrika'da öğle yemeği ve plaket töreniyle devam etti.

Programı Şehzadeler Belediye Başkan Yardımcısı **İsmail Önal**, İl Sağlık Müdürü **Dr. Metin Kaplan**, İl Halk Sağlığı Müdürü **Dr. Ziya Tay**, İl Sağlık Müdürlüğü Şube Müdürleri Dişhekimini **Elvan Kebençüer**, Dişhekimini **Abdullah Buldanlı**, Oda Yönetim Kurulu ve çok sayıda meslektaşımız katıldı.

Samimi bir ortamda geçen öğle yemeğinin ardından mesleğinde 10., 25. ve 40. yılını dolduran dişhekimlerine birer plaket sunuldu.

Edirne'de etkinlikler

Edirne Dişhekimleri Odası Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası'nı Atatürk anıtında çelenk koyarak başlattı. 31 Ekim'de Dr. Emir Yüzaşoğlu ve Dr. Meltem Mert Eren'in konuşmacı olduğu bir bilimsel etkinlik düzenleyen Oda'nın 22 Kasım Balosunda da meslekte 25, 40 ve 50. yılını dolduran meslektaşlarımızı plaketeri sunuldu.

Çanakkale'de 15. yıl kutlaması

Çanakkale Dişhekimleri Odası 25. Bilimsel Sempozyumunu Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası etkinlikleri kapsamında 21-22 Kasım 2015 tarihlerinde Büyük Truva Hotel'de gerçekleştirdi.

Sempozyum Oda Başkanı **Haldun Erdem**'in açılış konuşmasıyla başladı. Ege Ü.D.F. Restoratif Diş Tedavisi Bölümü'nden **Prof.Dr. Zeynep Ergücü**, Prof.Dr. Sedat Küçükay, Ege Ü.D.F. Protetik Diş Tedavisi Bölümü'nden **Doç.Dr. Muhittin Toman**, Ege Ü.D.F. Ağız Diş ve Çene Cerrahisi Bölümü'nden **Doç. Dr. Candan Efeoğlu**'nun bilimsel programda yer aldıkları etkinlikte 'Düşhekim'i Ortodonti Uzmanı **Yalçın Ergir** de yaşama ve dişhekimliği mesleğine dair anılarını hoş bir sunumla meslektaşlarla paylaştı.

Aynı gece düzenlenen gala yemeğinin açılış konuşmasında Oda Başkanı Erdem mesleğin gündemindeki konular hakkında dişhekimlerine bilgi verdi.

21-22 Kasım'da yapılan Sempozyum'a katılan meslektaşlarımızın bir bölümü (üstte). Çanakkale Dişhekimleri Odası'nın 15. yıl pastasını Oda'da görev yapmış tüm başkanlar birlikte kesti (sağda).

Mesleğin 107., Odanın 15. yılı Gecede, meslekte 25. ve 40. yılını dolduran meslektaşlarımıza da plaketleri sunuldu.

Çanakkale Dişhekimleri Odası'nın kuruluşunun 15. yılı sebebiyle geçmiş dönem Oda başkanları **Levent Bingöl, Bilge Şimşek** ve **Aşkın**

Şimşek'e hizmetlerinden ötürü teşekkür plaketleri sunuldu.

22 Kasım günü Cumhuriyet Meydanı'nda Atatürk anıtına çelenk konmasından sonra Prof.Dr. Sedat Küçükay'ın gözetmenliğinde 'Restoratif Cam Bazlı Termal Kür' kursu gerçekleştirildi.

Kocaeli'de yoğun etkinlik günleri

21 Kasım'da Welborn Otel'de düzenlenen bilimsel etkinliğe meslektaşlarımızın ilgisi yoğundu.

Kocaeli Dişhekimleri Odası Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası etkinliklerine 16 Kasım 2015 günü yapılan basın açıklamasıyla başladı. Aynı gün plaket töreni ve meslektaşlarımızla kahvaltılı bir toplantı da yapıldı.

17 Kasım'da Oda Yönetim Kurulu Kocaeli Valisi Hasan Basri Güzeoğlu'nu ziyaret etti. 18 Kasım günü Oda bölgesinde bulunan Ulugazi

İlkokulu, Hızırreis İlkokulu, 50. Yıl Ortaokulu ve Emek Dayanışma İlkokullarında Oda üyeleri Gönül Uluce Okumuş, Serkan Emen, Reyhan Karaaslan, Meral Başyigit, Ömer Erdal, Elif Turan ve Ece Erinalçık Şemen öğrencilere ağız diş sağlığı eğitimi verdi. 19 Kasım'da da üyelere yönelik bir bowling turnuvası düzenlendi.

21 Kasım'da Welborn Otel'de yapılan bilimsel etkinliğin ardından

akşam da gala yemeği düzenlendi. Yemekte 10. ve 25. yılını dolduran meslektaşlarımıza plaketleri sunuldu.

22 Kasım'da Atatürk anıtına çelenk konularak saygı duruşunda bulunuldu. Aynı günün akşamı da kuruculuğunu Kocaeli Dişhekimleri Odası'nın yaptığı Neşe-i Sağlık Türk Sanat Müziği Korusu Konseri düzenlendi.

Toplum Ağz Dış Sağlığı Haftası etkinlikleri

Samsun

Samsun Dişhekimleri Odası 107. yıl etkinliklerine Atatürk anıtında yapılan törenle başladı. Samsun Yelken Kulüp'te düzenlenen bilimsel programda çok sayıda değerli akademisyen sunum yaptı. Bilimsel programın ardından gala yemeğinde mesleğe yıllarını veren dişhekimlerimize plaketleri sunuldu.

Toplum Ağz Dış Sağlığı Haftası programı kapsamında ayrıca talep gelen okullarda ağız dış sağlığı eğitimleri verildi. Oda Başkanı Abdullah İliker meslektaşlarımızdan gelen talep doğrultusunda hareket ederek hazırladıkları kurs programlarının yoğun ilgi görmesinin de kendilerini sevindirdiğini ifade etti. Oda'nın organize ettiği 12. Karadeniz Bahar Sempozyumu da 30 Nisan- 1 Mayıs 2016 tarihlerinde Samsun Yelken Kulübü'nde yapılacak.

Kahramanmaraş

Kahramanmaraş Dişhekimleri Odası Hafta etkinlikleri kapsamında 21 Kasım günü bir bilimsel etkinlik düzenledi. Prof.Dr. Cumhuri Sipahi, Yrd.Doç.Dr. Hakan Ocak, Dr. Dilay Yüzbaşıoğlu'nun sunum yaptığı etkinliğe TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Ağaoğlu da katıldı. Yoğun bir katılımı gerçekleştiren program sonrasında mesleğinde 40. yılını dolduran kurucu Oda Başkanı Şeref Güneyisi ve 25. yılını dolduran Oda eski Başkanı Mahir Şişman'a plaketleri Oda Başkanı Fatih Yıldırım tarafından sunuldu.

Kayseri

Kayseri Dişhekimleri Odası'nın 22 Kasım etkinlikleri 17 Kasım günü Erciyes Ü.D.F.'ne yeni başlayan dişhekimliği öğrencilerine önlük giydirme töreniyle başladı. 21 Kasım'da Prof.Dr. Cem Gürkan'ın 'İmplant Cerrahisinde Tomografi ve Planlama' ve Prof.Dr. Özgür İnan'ın 'Tam Dışsizliklerde İmplant Üstü Protez Planlama Seçenekleri' sunumlarını yaptığı bilimsel program düzenlendi. 22 Kasım günü birlikte yapılan kahvaltının ardından Atatürk anıtında yapılan törenle etkinlikler tamamlandı.

Trabzon

Trabzon Dişhekimleri Odası'nın Toplum Ağz Dış Sağlığı Haftası nedeniyle 22 Kasım'da Zorlu Otel'de gerçekleştirdiği etkinliğe Prof.Dr. Murat Akkaya ve Prof. Dr. Mehmet Ali Kılıçarslan katıldı. Oda Başkanı Önder Taşan etkinliğe destek veren her iki hocamıza teşekkür etti.

Sivas

Sivas Dişhekimleri Odası Başkanı Mehmet Murat Öztürk Toplum Ağz Dış Sağlığı Haftası açılışında bir basın açıklamasıyla mesleğimizin sorunlarını kamuoyuyla paylaştı. Oda Hafta etkinlikleri kapsamında bir de bilimsel toplantı düzenledi.

Sakarya

Sakarya Dişhekimleri Odası Hafta etkinliklerini 11 ve 18 Kasım tarihlerinde Oda'nın seminer salonunda düzenlediği Acil tıbbi yardım kurslarıyla başlattı. 20 Kasım'da Bolu Soylu Otel'de bir yemek organize eden Oda, aynı etkinliği 21 Kasım'da Sakarya'da tekrarladı.

Adana'da 'Restorasyon' etkinliği

Adana Dişhekimleri Odası Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası kapsamında 21 Kasım günü bir bilimsel toplantı düzenledi.

Toplantı açılışında konuşan Oda Başkanı **Fatih Güler** Hafta etkinlikleri konusunda kendilerine yardımcı olan Adana Büyükşehir ve ilçe belediyelerine teşekkür ettikten sonra yeni Yönetmeliğin dişhekimleri için ortaya çıkardığı güçlükleri de meslektaşlarımızla paylaşan Güler, Sağlık Bakanlığı'nın hekimin yanında çalıştırdığı önlüğün rengi gibi detay konularla bile ilgilenirken örneğin sahte dişhekimleri gibi daha yakıcı bir sorunun üzerine gitmediğini ifade etti.

'Sahte dişhekimlerine Suriyeli dişhekimleri eklendi'

Oda Başkanı Güler, sahte dişhekim-

lerine kayıtsız olarak çalışan Suriyeli dişhekimlerinin eklendiğini de belirterek bunlara yönelik yaptıkları bildirimlere karşın bir çözüm üretilmediğini aktardı.

Toplantıda **Prof.Dr. Selim Erkut** 'Sabit Restorasyonlarda Ölçü,

İmplantolojide İşbirliği' ve **Prof.Dr. Ertan Ertaş** 'Kompozit Restorasyonların Sınırları' başlıklı birer sunum yaptı.

Hafta etkinlikleri 22 Kasım günü Atatürk anıtına çelenk konularak tamamlandı.

Mersin'de mobil hizmet hayata geçiyor

Mersin Dişhekimleri Odası ve Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin birlikte hazırladığı 'Gezici Mobil Diş Sağlığı Hizmet Projesi' hayata geçiriliyor. Tüm finansmanı Büyükşehir Belediyesi tarafından sağlanan hizmet için artık gün sayılıyor. Oda Başkanı Abdurrahman Doğulu Mersin'in merkezlere uzak yerleşimlerinde hizmet alamayan muhtaç, yatalak vatandaşların tedavilerinde kullanılacak olan araç için Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Burhanettin Kocamaz ve projede emeği geçenlere teşekkür etti.

2. Trakya Güz Sempozyumu

Tekirdağ Dişhekimleri Odası'nın düzenlediği 2. Tede Trakya Güz Sempozyumu 19-20 Aralık 2015 tarihlerinde Çorlu'da gerçekleştirildi. Sektörün önde gelen firmalarının da stand açtığı etkinlikte iki gün boyunca sekiz oturum düzenlendi. Oda Başkanı Tolga Kutal Sempozyuma katılan akademisyenlere, firmalara ve katılımcılara teşekkür etti.

12. Termodental Sempozyumu

Sempozyuma TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi İrfan Karababa da katıldı.

Denizli Dişhekimleri Odası Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası döneminde gerçekleştirdiği Termodental Bilimsel Sempozyumu'nun 12.sini bu yıl 20-22 Kasım 2015 tarihlerinde hayata geçirdi. Denizli ve çevre illerden çok sayıda firma ve meslektaşımızın katıldığı Sempozyum, başarıyla tamamlandı.

Oda Başkanı **Musa Akyol**'un açılış konuşmasıyla başlayan programa TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi **İrfan Karababa**, Muğla Dişhekimleri Odası Başkanı **Umut Barış Baykara** ve Denizli Pamukkale Ü.D.F. Dekanı **Prof.Dr. Hasan Babacan** da katıldı.

Üç gün süren Sempozyuma katılan meslektaşlarımız bilimsel konferansların arasında çok sayıda firmanın stand açtığı sergi alanını da gezme fırsatını buldu.

21 Kasım akşamı gerçekleştirilen gala yemeğinde meslekte 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 ve 50. hizmet yıllarını tamamlayan meslektaşlarımıza plaketleri sunuldu. Organizasyonu gerçekleştiren Oda Başkanı Musa Akyol, Başkan Vekili **Gülbin Fakioğlu Akıncı**, Oda Genel Sekreteri **Dr. Çağrı Öncel**, Oda Saymanı Özgür Gürsel, Yönetim Kurulu üyesi **İsmail Akın Akman** Sempozyumun başarısına katkı sunan tüm akademisyen, katılımcı ve firmalara teşekkür ettiler.

TDB Genel Başkanı
Prof.Dr. Taner Yücel:

Yetkinlik Geliştirme Programları başlıyor

Uzun süredir TDB'nin gündeminde olan Yetkinlik Geliştirme Programları geçtiğimiz yıl TDB Akademisi'nin kurulmasıyla uygulamaya geçiyor. TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel TDB Akademisi'nin Sürekli Dişhekimliği Eğitiminde oynayacağı rolü ve Yetkinlik Geliştirme Programları'yla neyi hedeflediklerini anlattı.

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi ve TDB'nin konuya yaklaşımı nedir?

Beş yıllık zor bir lisans eğitiminden sonra mezun olan dişhekimisi -TDB'nin her zaman savunduğu gibi- bir 'ağız doktoru'dur. Ağız ve çevresindeki ilgili organların sağlığını korumak ve her türlü hastalığın tedavisini yapabilmek sorumluluğuna ve yetkisine sahiptir. Ancak dişhekiminin yetkinliklerini geliştirmesi de şarttır.

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi; mezuniyet öncesi eğitim olan 'yüksek lisans' ve mezuniyet sonrası eğitim olan 'doktora' ile 'uzmanlık' eğitimlerini tamamlamış, yetkin dişhekimlerinin bilgilerini sürekli, planlı ve amaca yönelik bir şekilde arttırmalarına imkân sağlayan eğitim sürecini ve bu süreçteki etkinlikleri kapsar. Dolayısıyla Sürekli Dişhekimliği Eğitiminin amacı yetkin olan meslektaşın sahip olduğu bilgiyi güncellemek, geliştirmek ve tüm bunların sayesinde de topluma verilecek ağız-diş sağlığı hizmetinin kalitesini arttırmak ve geliştirmektir.

TDB Akademisi sürekli eğitim etkinlikleri, planlı şekilde yapılandırılan ve ticari kaygılardan uzak, güncel bilgilerin bilimsel temelli organize edildiği etkinlikler olacak.'

TDB kurulduğu 1986 yılından beri dişhekiminin sürekli eğitimine büyük önem vermiş, odaları bünyesinde sürekli eğitim etkinliklerinin düzenlenmesini ve yürütülmesini desteklemiştir. Bu nedenle de öncelikle dişhekimlerinin sürekli eğitim etkinliklerine katılımlarını teşvik etmek için **Sürekli Dişhekimliği Eğitimi Yüksek Kurulunu** (SDEYK) yapılandırmış ve SDE Yüksek Kurulu'na başvuran tüm etkinlikleri kredilendirerek bu eğitimlere katılan dişhekimlerinin kredi puanı almalarına olanak sağlamış, dört yıllık bir dönem sonunda katılan SDE etkinliklerinden alınan kredi toplam puanı 80 olan dişhekimlerine de SDE Sertifikası alma imkânı vermiştir.

TDB Akademisi'nin kuruluş amacı nedir?

TDB Akademisinin kurulmasının amacı; dişhekimlerinin verdikleri ağız-diş sağlığı hizmetleri sırasında eksikliğini hissettiği çalışma alanları ve konularında yetkinliklerinin geliştirilmesine yardımcı olacak eğitimleri planlamak, hayata

Yetkinlik Geliştirme Programları (YGP) kongre ve sempozyumlardan farklı olarak, geniş katımlı değil 25-30 dişhekiminin katıldığı yoğunlaştırılmış eğitimler olacak.

geçirmek ve bu eğitimleri yüksek nitelikte almalarına olanak sağlamaktır. Böylelikle dişhekimliği alanında düzenlenecek eğitim etkinliklerinin sadece niteliğinin yükselmesi değil aynı zamanda eğitimin esas amacı olan dişhekimlerinin hastalarına sağladıkları ağız-diş sağlığı hizmetinin niteliğinin ve toplumun ağız-diş sağlığı parametrelerinin yükseltilmesi hedefine de ulaşılması

gerçekleştirilecektir.

Pek çok ülkede olduğu gibi ülkemizde de sürekli dişhekimliği eğitim etkinliklerinin birçoğunun ticari kaygılarla, teşvik edici unsuru olmaksızın gelişigüzel bir şekilde plansız yapıldığı ve eğitimden neler kazanıldığına dair herhangi bir geri bildirim ve değerlendirmenin olmadığı gözönüne alındığında; TDB olarak ülkemizde bu

TDB Akademisi Sürekli Eğitim Etkinliklerinin diğer eğitim etkinliklerinden ne farkı var?

- TDB Akademisi sürekli eğitim etkinlikleri, yukarıda sayılan belirli amaçlar doğrultusunda, planlı şekilde yapılandırılan ve ticari kaygılardan uzak, güncel bilgilerin bilimsel temelli organize edildiği etkinlikler olacaktır.
- TDB Akademisi, SDE Yüksek Kurulu tarafından akredite edilecek bir kurum olması nedeniyle verilen eğitimlerin akreditasyon için belirlenmiş standartlarda olması gereklidir. Bunun anlamı, eğitimin konularının belirlenmesinden, eğitimin verilme yöntemlerinin oluşturulmasına; eğitimcilerin seçiminden, eğitimin materyalleri ve eğitim ortamına kadar tüm konuların yazılı prosedürlere uygun olarak gerçekleştirileceğidir. Ayrıca, standartları önceden belirlenmiş, dolayısıyla

- daha üstün nitelikte olan sürekli eğitim etkinliklerinin, akredite kurumlar tarafından verildiğinde daha başarılı olduğu ve dişhekimleri tarafından daha çok bu özellikteki eğitimlerin tercih edildiği eğitim alanında öncülüklerin örneklerinden açık bir şekilde anlaşılmaktadır.
- TDB Akademisi'ndeki sürekli eğitimler öncelikle dişhekimlerinin mevcut gereksinimleri göz önüne alınarak ve diğer ağız-diş sağlığı paydaşlarına da yönelik olmak üzere konferans, panel, sempozyum, kurs ve yetkinlik geliştirme programları gibi birçok farklı eğitim etkinliği olarak planlanacaktır.
- TDB SDEYK tarafından akredite edilen kurumların düzenlediği sürekli eğitim etkinliğine katılan dişhekimleri 1 eğitim saatinde 1 yerine 1,5 SDE kredisi kaza-

- nacaklardır. SDE yönergesinde kredi puanında yapılan bu farklılık dişhekiminden dört yıl içerisinde toplamı istenen 80 kredi puanına ulaşma sürecini kısaltmakla kalmayacak, aldığı sürekli eğitimlerin TDB Akademisi sayfasında da görünür olmasına ve yıl içerisinde yapılan diğer etkinliklere katılım şartlarında bazı avantajlara sahip olmalarına imkan yaratacaktır.
- TDB Akademisi tarafından düzenlenecek sürekli eğitim etkinliklerinden bir diğeri olan **Yetkinlik Geliştirme Programlarına (YGP)** katılım neticesinde eğitimle ilgili geri bildirim yanı sıra eğitimin kazanımlarının ölçme ve değerlendirilmesi yapılarak eğitimle varılması istenen kazanımlara ulaşıp ulaşılmadığı belirlenecektir.

tür eğitimleri düzenleyen kurum ve kuruluşlara örnek oluşturacak bir konseptin varlığına ihtiyaç olduğuna karar verilmiş ve TDB Akademisi kurulmuştur.

TDB Akademisi TDB'nin Ankara'daki genel merkez binasında hizmet vermektedir.

TDB Akademisi ne tür etkinlikler yapacak?

TDB Akademisi başta dişhekimleri olmak üzere, diğer ağız-diş sağlığı çalışanlarına konferans, panel, sempozyum, kurs ve yetkinlik geliştirme programları gibi birçok farklı eğitim etkinliği düzenleyecek olup TDB Akademisi olarak hizmet vereceği binanın alt yapısı içerisinde zamanla online eğitim merkezi imkânları da oluşturulacaktır.

Tüm bunların yanı sıra topluma yönelik genel sağlık-ağız diş sağlığı ilişkisi konusunda farkındalık yaratılması için **'Hasta Okulu'** hizmeti de verecektir.

Eğitimler sadece Akademi merkezinde mi gerçekleştirilecek?

TDB SDE Yönergesi'nde yapılan değişikliklerle, eğitimi düzenleyen kuruluşun, (örneğin odaların, derneklerin) akreditasyon kurallarına uygun etkinlik yapmayı kabul etmeleri ve etkinliklerini bu standartlar doğrultusunda planlamaları halinde SDE Yüksek Kurulu tarafından akredite edilmesinin yolu açılmış, böylelikle ülkenin pek çok farklı bölgesinde akredite olmuş sürekli eğitim alabilmeleri fırsatı tüm meslektaşlarımız için yaratılmıştır.

Aynı zamanda TDB Akademisi, dişhekimleri odalarından gelecek talepler doğrultusunda onların kendi bölgelerinde düzenleyecekleri sürekli eğitim organizasyonlarına da destek olacak ve oda bölgelerinde yapılacak etkinliklerin standartlarının daha yükseğe taşınmasında aktif olarak çalışacaktır. Zira TDB'nin amacı ülkemizin dört bir yanında kurulmuş olan odalarımızda meslektaşlarımıza yapısal sürekli eğitim etkinlikleri vermeyi geliştirmek ve onların hizmet verdikleri bölgelerde güncel bilgiye ulaşmalarını sağlayarak hastalarına verdikleri ağız-diş sağlığı hizmetlerinin kalitesini yükseltmektir.

Uzmanlığa alternatif bir eğitim mi planlıyorsunuz?

Ülkemizde sayıları her geçen gün artan ve yılda yaklaşık 2 bin yeni dişhekim mezun eden dişhekimliği fakültelerine rağmen, uzmanlık ve doktora gibi lisans üstü programlarından

'TDB Akademisi, dişhekimleri odalarının kendi bölgelerinde düzenleyecekleri sürekli eğitim organizasyonlarına da destek olacak ve etkinliklerin standartlarının daha yükseğe taşınmasına destek olacak.'

Yetkinlik Geliştirme Programı (YGP) nedir?

Birbirini tamamlayan konulardan oluşan bir müfredatın ardışık olmayan birçok hafta sonu kursu şeklinde programlandığı eğitim etkinliklerini TDB Akademisi olarak Yetkinlik Geliştirme Programı (YGP) şeklinde tanımlıyoruz. Bu programlarda dişhekimleri klinik uygulamaları sırasında eksikliğini hissettikleri alanlarda kendilerini geliştirme imkanı bulacaklar.

Yetkinlik Geliştirme Programları;

- Güncel ve bilimsel temelli,
- Birbirlerini tamamlayan konulardan oluşan,
- Müfredatın kesintisiz olarak takibinin zorunlu olduğu,
- 20-30 kişilik küçük gruplar halinde yapılan,
- Ardışık olmayan 3-4 hafta sonu (Cuma günü 14.00-18.00 ve Cumartesi 09.00-17.00) süren,
- 36-48 eğitim saatini kapsayan,
- 'Hands on' kurslar ve canlı uygulamalar içeren,
- Her hafta yapılan eğitimin sonunda kazanımların değerlendirildiği,
- Dişhekimliği konu ve olgularının hem eğitimler hem de meslektaşlarla tartışılıp, fikir alışverişinde bulunulabilmesine imkan veren,
- Katılımcının akredite bir eğitime katılmış olmasından dolayı 1 yerine 1,5 SDE kredisi alacağı temel özelliklere sahip olarak gerçekleştirilecektir.

'Yetkinlik Geliştirme Programları 2016 Mart ve Nisan ayları içerisinde 'İmplantoloji' ve 'Adeziv Dişhekimliği' olmak üzere iki alanda başlatılacak.'

çok az meslektaşımız yararlanabilmektedir. Gelişmiş birçok ülke, toplumlarının ağız-diş sağlığı sorunlarını uzmanlaşarak değil, serbest dişhekimlerinin verdikleri sağlık hizmetinin kalitesini yükselterek çözüme yönteminin daha etkin olduğunu görmüş ve bunun sağlanması için de organize sürekli eğitim programlarını geliştirmiştir.

Sürekli eğitimi üniversitelerde verilen uzmanlık belgesi ve akademik bir derece almayı amaçlayan eğitimden ayırmak gerekir. Sürekli eğitimde böyle bir amaç yoktur. Sürekli eğitimde amaç, sadece dişhekiminin bilgi ve yeteneğini, yani yetkinliğini geliştirmesi ve bu amaca yönelik eğitim organizasyonlarının yapılandırılmasıdır. Dolayısıyla sürekli dişhekimliği eğitimi 'uzmanlık' eğitiminin alternatifi değildir; sürekli dişhekimliği eğitimi, dişhekimlerinin kliniklerinde A'dan Z'ye ağız-diş tedavisini daha nitelikli vermelerine imkân sağlayacak katkıyı yapar.

Eğitimlerin biçiminde de yenilikler öngörüyor musunuz?

Meslektaşlarımızın yaklaşık 15 bini özelde, yaklaşık 8 bini ise kamuda da olsa serbest meslek ilkeleriyle hastalarına hizmet vermektedir. DMFT değerinin 3,5, total işsizlik oranının % 67 olduğu ülkemizde toplumun gereksinim duyduğu ağız-diş sağlığı hizmetlerini yüksek nitelikli bir şekilde alabilmesinde; meslektaşlarımızın tek bir konuya odaklanmış, yapısal, güncel, bilimsel temelli, müfredatı belli sürekli eğitim etkinlikleri ile kendi yetkinliklerini geliştirebilmeleri hayati bir öneme sahiptir.

Bu konuyu değerlendiren TDB Merkez Yönetim Kurulu karşısına çıkartılan tüm engellere rağmen TDB Akademisinin yapılanmasını gerçekleştirmenin heyecan ve onurunu yaşamaktadır. Kliniklerinde kendi kendini yönetme, kendi sorumluluğunda tıbbi ve etik endikasyon koyabilme ve hasta tedavisini yapabilme hakkına sahip serbest meslek grubunun üyeleri olarak dişhekimlerine, hastalarına en iyi ağız-diş sağlığı hizmetini verebilmeleri için ihtiyaç duydukları alanlarda yetkinliklerini geliştirme imkânı vermek, TDB ve Akademi Yönetim Kurulu'nda emek veren bütün arkadaşlarımızın en başta gelen önceliklerinden biridir.

Ülkemizde dişhekimliğinin birçok alanında geniş bir yelpazede ancak plansız olarak sürekli eğitim etkinlikleri düzenlenmesine rağmen, ilk defa TDB Akademisi'yle meslektaşlarımızın muayenehanelerinde ihtiyaç duyduğunuz alanlarda Yetkinlik Geliştirme Programları (YGP) da organize edilecektir.

Yetkinlik Geliştirme Programları 'Hands on' kursları da içerecek.

İlk Yetkinlik Geliştirme Programı ne zaman başlayacak?

TDB Akademisi öncelikle sürekli eğitim etkinlikleri içerisine 'curricula' adı verilen müfredatlı eğitim modeli olarak Yetkinlik Geliştirme Programını (YGP) 'İmplantoloji' ve 'Adeziv Dişhekimliği' olmak üzere iki alanda açmaya karar verdi. 2016 Mart ve Nisan ayları içerisinde başlatılacak olan, teorik ve pratik uygulamaların da yer aldığı bu Yetkinlik Geliştirme Programları (YGP) ile ilgili tarih ve program içerikleri gerek TDB web sitesi tdb.org.tr den gerekse dergimiz TDBD aracılığıyla meslektaşlarımıza ulaştırılacaktır.

Yetkinlik Geliştirme Programını devrimsel bir gelişme olarak tanımladınız. Neden?

Son yıllarda Amerika, İngiltere, Avusturya, Almanya ve İtalya gibi pek çok ülkede sürekli dişhekimliği eğitiminde genişçe yer alan ve 'Curricula' olarak adlandırılan müfredat programlarına sahip etkinlikler düzenlenmektedir.

TDB olarak sürekli eğitim etkinliklerine diğer ülkelerde olduğu gibi müfredatlı (Curricula) etkinlikleri Yetkinlik Geliştirme Programı adı altında dâhil etmenin meslektaşımıza ve vereceği ağız-diş sağlığı hizmetine büyük katkı sağlayacağına inanıyor ve bu nedenle bunu sürekli eğitim alanında meslek örgütümüzün yaptığı devrimsel bir girişim olarak görüyoruz.

'Sürekli dişhekimliği eğitimi 'uzmanlık' eğitiminin alternatifi değildir; sürekli dişhekimliği eğitimi, dişhekimlerinin kliniklerinde A'dan Z'ye ağız-diş tedavisini daha nitelikli vermelerine imkân sağlayacak katkıyı yapar.'

Kongre Genel Sekreteri
Ersin Atinel:

'19-21 Mayıs'ta, buluşalım Kordon'da

19-21 Mayıs 2016 tarihleri arasında İzmir'in yeni kongre ve fuar merkezi Fuarİzmir'de yapılacak TDB 22. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi çalışmalarıyla ilgili olarak Organizasyon Komitesi Genel Sekreteri Ersin Atinel'den bilgi aldık. Atinel, Fuarİzmir'in fiziki imkanlarının genişliği sayesinde sorunsuz bir Kongre sunacaklarını belirtiyor.

Kongre'nin en önemli bileşenlerinden biri bilimsel program. Nasıl bir bilimsel program öngörüyorsunuz, bugün itibariyle netleşmiş isimler var mı?

Bilimsel programın içeriği oluşturulurken hekimlerimize klinik olarak yol gösterici, kanıt dayalı, koruyucu ve yenilikçi uygulamaların yer aldığı, genel tıp ile bütünleşik ve pro-aktif bir yaklaşım ile program hazırlanmasına büyük özen gösterildi. Ayrıca, bu sene farklı bir yaklaşımla daha fazla sayıda panel düzenlenerek meslektaşlarımızın en güncel klinik sorunları üzerine farklı uzmanlık alanlarından hekimlerimiz buluşturularak birlikte çözüm arayışlarının ortaya konulması planlandı. Bilimsel Komite çalışmalarını sürdürüyor, şu an için kesinleşmiş isimler yok ancak hangi uygulamalar hakkında olacağıyla ilgili bilgiler verebilirim.

İlgi çekeceğini ve iyi klinik uygulamaları arttıracığını düşündüğümüz bazı konular: **rekonstrüktif dişhekimliğinde materyal seçimi**, minimal invaziv dişhekimliği ve okluzal veneer uygulamaları, **implant ve diş üstü estetik**, ileri derecede atrofik çenelerde implant pro-

tezler ve kısa implant çözümleri gibi alanlarda değerli akademisyenler deneyimlerini ve bilgilerini bizlerle paylaşacak. Damıtılmış bilginin ve tecrübenin ışığında klinikte güvenle yol almayı hep birlikte deneyimlemek üzere tüm meslektaşlarımızı Kongremize bekliyoruz.

'Fuar İzmir' devasa bir fuar merkezi ama bilimsel kongre için de uygun bir mekan mı?

'Fuar İzmir', kentin gelişen fuarcılık ve kongre potansiyeline cevap verebilmek ve sektörün önünde yeni ufuklar açmak amacıyla Türkiye'nin en büyük, en modern, en yeni fuar merkezi olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin kaynaklarıyla hayata geçirildi.

'Fuar İzmir', kongreye dönüştürülebilen yapısıyla her çaptaki kongre ve etkinlik için bir merkez olmayı amaçlıyor. Yurtiçi ve yurtdışından pek çok fuar ve kongreye ev sahipliği yapacak son teknolojik donanımlarla sağlanılmış teknik bir altyapıya sahip. 4 büyük salon, 330 bin m² toplam alan, 119 bin m²

açık ve kapalı sergi alanı, 12 bin m² fuar sokağı, 20.500 m² etkinlik alanı, 2.500 araçlık otopark, kafeler, restoranlar ve 4 seminer salonuyla Kongremiz için de biçilmiş kaftan.

Organizasyon Komitesi, sekiz alt komitesi ve profesyonel desteklerle birlikte Kongrenin başarısı için harıl harıl çalışıyor.

Ulaşım açısından nasıl bir konumda?

Otellerle Kongre Merkezi yakın mı?

'Fuar İzmir', Adnan Menderes Havaalanı'na 8 km uzaklıkta. Çevre yoluna yakın ve şehir trafiğine girmeden kolayca ulaşılabilir. Toplu taşıma (metro ve otobüs) seferleri yoğun. Belirli noktalardan kongre merkezine belediye otobüsleri hizmet veriyor.

Otellerin kongre merkezine yakınlığına gelirsek; şehrin ticaret ve kültür merkezlerinin tamamı Fuar İzmir'in yakınında. Gaziemir ilçesinde yer alan Fuar İzmir, kent merkezinde bulunan otellere yakın olmasının yanı sıra çevresinde bulunan otellerle de yurt içi ve yurt dışından gelen katılımcı ve ziyaretçilere konaklama kolaylığı sağlıyor.

Expodental'e ilişkin hazırlıklar hakkında da biraz bilgi verebilir misiniz? Fuar alanı nasıl? Fuar satışları başladı mı?

Az önce belirttiğim gibi Fuar İzmir'de yapılan tüm kongre ve organizasyonları yerinde inceledik. Onların fuar alanı olarak kullandıkları alanda olumsuzluk olup olmadığını, oluyorsa ne gibi çözümler bulabiliriz, bunları konuştuk. Burada fuar ve kongre nasıl olur şeklinde soru

işaretleri vardı. Burada düzenlenen kongrelerde yaptığımız incelemeler sonucunda bu soru işaretlerini de ortadan kaldırdık. Fuar İzmir muhteşem bir alan; her türlü organizasyona hazır hale gelebiliyor.

Kongre için fuar alanı satışlarımız başladı.

Toplam 4260 m² fuar

alanında bugün itibarıyla 52 firma katılımıyla toplam 2805 m² alanımız satıldı, satışlar devam ediyor. Organizasyon firmamızla sürekli diyalog halindeyiz. Onlar da taleplerden, Kongre'ye ve İzmir'e olan ilgiden oldukça memnun. Bu da bize moral veriyor.

'Fuar İzmir'de yapılan tüm kongre ve organizasyonları yerinde inceledik. Burası muhteşem bir alan; her türlü organizasyona hazır hale gelebiliyor.'

Altın çağını Roma İmparatorluğu'nun Asya eyaletinin başkenti olduğu M.Ö. 1. ve 2. yüzyıllarda yaşayan Efes, dünyada en çok ilgi gören antik kentlerden biri.

Kongrelerin mali olarak ayakta durması biraz da sponsor desteğine bağlı. Yeterince sponsor desteği sağlanabildi mi?
TDB'nin uluslararası kongreleri sadece meslektaşlarımız tarafından değil, dental firmalar tarafından da yoğun ilgi gören organizasyonlar. Sponsor firmalar konusunda da bir sorun yaşayacağımızı düşünmüyorum. Hem bizim hem de TDB'nin bu konuda görüşmeleri devam ediyor, ileriki haftalarda netlik kazanacak.

Uluslararası düzeyde de tanıtım çalışması yapıyor musunuz? İzmir yurt dışından gelecek meslektaşlarımız için cazip bir seçenek olabilir...

İzmir'in giderek artan konaklama kapasitesi, şehirlerarası ve şehiriçi ulaşım kolaylıkları, iklim avantajı, zengin tarihsel mirası, göz alıcı güzellikleri Fuar İzmir'in sağladığı olanaklarla da birleşince Kongremizin yurt dışından gelecek meslektaşlarımız için cazip bir seçenek olacağını tahmin ediyoruz.

İnsanlık tarihinin 8.500 yılına tanıklık eden İzmir, Türkiye genelinde hem nüfus büyüklüğü hem de sosyoekonomik gelişmişlik bakımından üçüncü sırada yer alıyor. İzmir çok yönlü

Geçtiğimiz günlerde TDB Merkez Yönetim Kurulu İzmir'i ziyaret ederek Organizasyon Komitesi yetkilileriyle birlikte Fuarizmir'de incelemelerde bulundu.

üretim olanakları, zengin doğal kaynakları ve nitelikli yaşam kalitesini bir arada sunabilmesiyle hem Türkiye hem de dünya ölçeğinde öne çıkan bir bölgedir. Bu anlamda da İzmir'in tüm dünyada bilinirliğinin yüksek olduğunu biliyoruz. Ancak bununla yetinmeyip özellikle yabancı ziyaretçilerimiz için önemi büyük olan Efes ören yeri ve Meryem Ana Kilisesi

gibi önemli turistik alanlarla cazibeyi arttırmayı planlıyoruz.

'Özellikle yabancı ziyaretçilerimiz için önemi büyük olan Efes ören yeri ve Meryem Ana Kilisesi gibi önemli turistik alanlarla uluslararası alanda da cazibeyi arttırmayı planlıyoruz.'

Sosyal programda bugünden paylaşabileceğiniz ayrıntılar var mı?
İzmir'in güneşli ve enerjik havasında, meslektaşlarımızın aileleriyle birlikte katılacağı zengin bir sosyal program hazırlıyoruz. Sosyal programla ilgili gelişmeler var ancak

kesin programı Kongre web adresimiz www.tdbkongreleri.org dan kısa süre içinde paylaşacağız.

Kongreye ilişkin meslektaşlarımıza yönelik bir mesajınız var mı?

Doğru ortam ve koşulları İzmir farkıyla sağlamak amacıyla 19 – 21 Mayıs 2016 tarihlerinde gerçekleştireceğimiz 22. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nde önceliğimiz katılımcı ve ziyaretçilerimizin beklentilerine cevap verebilmek. Organizasyona katılacak tüm meslektaşlarımız, firmalar ve konuşmacılarımız için en iyisini yapacağımızdan kimsenin şüphesi olmasın. Mayıs ayında muhteşem bir Kongre ve Fuar bizleri bekliyor olacak.

Katılımcılara sürprizler

TDB 22. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'ne katılan meslektaşlarımız firmaların sağlayacağı birbirinden cazip hediyelere sahip olma şansını da yakalayacak. Güney Diş'in kapanış töreninde yapılacak çekilişle şanslı meslektaşımıza sunacağı Fagi ünit de bunlardan biri...

Beş meslektaşımız Meclis'te

1 Kasım 2015 genel seçimleri sonucunda dördü AKP ve biri de CHP'den olmak üzere beş meslektaşımız TBMM'ye girdi. Meslektaşlarımızı kutluyor, 26. dönem parlamentosunun hem ülkemizin hem de mesleğimizin düştüğü zor durumdan çıkmasında etkin bir görev almasını diliyoruz.

Trabzon AKP Milletvekili Adnan Günnar:

'Yaşamım hep politikayla geçti'

Öncelikle sizi kutluyoruz. Siyasete ilginiz nasıl gelişti?

Bugüne kadarki yaşamım hep politikayla geçti. İlkokuldaki sınıf başkanlığından ve hatta daha öncesinden beri ailem ve yakınarımla birlikte hep siyasetin içinde oldum. Siyasete ilgi daha sonra 12 Eylül öncesinde ve sonrasında artarak devam etti. Ancak üniversite sonrası akademisyenlik hayatım ve devlet memuriyeti nedeniyle aktif olarak siyasete katılamadım.

Trabzon Dişhekimleri Odası Başkanlığı yıllarım da dişhekimliği politikalarıyla dolu dolu geçti. 2007 yılında Trabzon Ağız Diş Sağlığı Merkezi Başhekimliği'nden istifa sonrası AK Parti'de aktif siyasete atıldım. Sekiz yıldır aktif olarak parti teşkilatlarımızda görev yapmaktayım.

Siyaseti sizin açınızdan başka şeylerden daha değerli kılan özelliği nedir?

Bayrağımıza, ülkemiz, milletimize, hakkın davasına sahip çıkmak en büyük değerlerdendir. Siyaset bunun en önemli yollarından biridir. Sonucunda milletin ve hakkın rızasını kazanmak en büyük kazanımdır. Milletimiz vekaletini verdiği kişilerden bunların beklentisi içindedir. Siyaset çok zor,

sıkıntılı bir sorumluluktur ama mesuliyet size yüklenmişse itibarlı ve onurlu olarak bitirebilmek en ayrıcalıklı ve değerli farklılığıdır.

Mesleğin temel sorunları olarak neleri görüyorsunuz? Bu sorunların kaynakları neler sizce?

Mesleğimizin en önemli sorunları ekonomik kaygılar ve dişhekimliği camiasının birlikteliğinin, dayanışmasının meyve vermez halinin devamlılığıdır.

Bu dönem beş dişhekimi milletvekili yer alıyor TBMM'de. Mesleki sorunların çözümüne dair umutlu musunuz?

Meslek örgütümüzün (TDB) samimi ve özverili çalışmaları mesleki sorunlarımızın takip ve çözüm önerilerini taşıma sorumluluğumuzu daha da artıracaktır. Bugüne dek dişhekimliği mesleğine verdiğim katkıların daha da fevkinde çalışmalarda bulunmak öncelikli amaçlarımdandır. İnşallah kıymetli meslektaşlarımıza layık çalışmalar yaparız. Dişhekimlerinin sesi olmanın büyük sorumluluk olduğunun bilinciyle hareket edeceğimizden tüm meslektaşlarımızın emin olmaları temennisiyle dişhekimliği camiamızı muhabbetle selamlarım.

İstanbul 1. Bölge CHP Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi:

‘Mesleğimin sorunlarıyla yakından ilgileneceğim’

Öncelikle sizi kutluyoruz. Siyasete ilginiz nasıl gelişti?

Teşekkür ederim. Ben siyasetle çok küçük yaşta tanıştım. Atadan CHP’li bir ailenin çocuğuyum. Bu ilgi, izlemeyle ve oy vermeyle de sınırlı değildi. Babam başta olmak üzere ailemden pek çok kişi aktif olarak siyasetle ilgileniyordu. 12 Eylül’de henüz küçük bir çocuktum ama izlerini derinden yaşadım. Hekimlik yaparken de KESK’in aktif üyeleri arasında yer aldım. Yeditepe Üniversitesi’nde Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü’ndeki yüksek lisans eğitimimi 2013 yılında tamamladım. Bitirme tezim ‘Yerel Yönetimlerde Kültür ve Sanat Politikaları’ başlığını taşıyordu.

Yine siyaset bilimi üzerine aynı yıl başladığım doktoramı bu yıl tamamladım. Tez konum da ‘Yerel Demokrasi, Dünya örnekleri, Türkiye Modeli’ idi.

Siyaseti sizin açınızdan başka şeylerden daha değerli kılan özelliği nedir?

Siyasetle hayatımdaki başka şeyleri karşı karşıya koymuyorum. Hayatta pek çok şeye değer verdiğim için siyasetle ilgileniyorum. Siyaset hayatımdaki her şeyi doğrudan ilgilendiriyor. Artık günümüzde, sadece sosyal ve ekonomik alanda değil, soluduğumuz havada, içtiğimiz suda bile siyasetin etkisi var. Her şeyden önce dört yaşında bir kız çocuğu annesiyim ve başta kızım olmak üzere tüm çocuklara daha iyi bir ülke, daha adil bir dünya bırakmak için siyasetle ilgileniyorum.

Mesleğin temel sorunları olarak neleri görüyorsunuz? Bu sorunların kaynakları neler sizce?

Ağız sağlığı genel sağlığın ayrılmaz bir parçası olmakla birlikte ülkemizde ne yazık ki bu bilinç tam olarak oturmadı.

Ülkemizde ağız hastalıkları; bir sağlık sorunu olarak algılanmıyor ne yazık ki. Dişhekimliği hizmetleri çoğunlukla ağrı giderme veya estetik amaçlı kullanılıyor.

Nüfus başına düşen dişhekimisi anlayışına göre yapılan bir planlamaya sahip değiliz ne yazık ki.

Sosyoekonomik koşullar ve Sağlıkta Dönüşüm Projesi; kamu ve özel sektörde dişhekimliği hizmetlerini olumsuz olarak etkiledi.

Dişhekimliği alanında kamu ağırlıklı hizmet

sunumu artarken, kamuda uygulanan yanlış performans uygulamalarıyla Sağlık Bakanlığı ve üniversitelerdeki dişhekimlerinin çalışma koşulları giderek kötüleşti.

Kamuda çalışan dişhekimisi başına düşen günlük hasta sayısı, hekimin sağlığı ve tedavinin kalitesini gözetecek şekilde belirlenmiyor.

Mevzuattan kaynaklanan sorunların yanı sıra bazıları uygulamadan kaynaklanan; performans hesaplamaları, mezuniyet sonrası eğitim, günlük ve yıllık izinler, geçici görevlendirme ve nöbet uygulamaları da büyük bir sorun olarak karşımızda duruyor.

Ayrıca, kamuda çalışan uzman dişhekimlerinin uzmanlık kadrolarına atanmalarının yapılmadığına ilişkin şikayetler çoğalıyor.

Tüm dünyada ekonomik koşulların kötüleştiği durumlarda insanlar öncelikle dişhekimliği hizmetlerinin kullanımından vazgeçiyor. Türkiye’de de ekonomik krizler meslek üzerinde olumsuz etkiler yaratıyor. Bu durumdan özeldir çalışan dişhekimleri de olumsuz etkileniyor. Sosyoekonomik koşulların zorlaşması tıbbi uygulamalarda kalitenin bozulmasına da yol açıyor.

Öte yandan altyapısı ve öğretim üyesi yetersiz dişhekimliği fakülteleri her geçen gün artıyor. Dişhekimliği eğitiminin niteliği azaltan bu fakültelere acilen el atılması gerekiyor. Öncelikle meslek eğitimimizin niteliğinin artırılması büyük önem taşıyor.

Mesleğimizle ilgili A’dan Z’ye pek çok sorunla, daha doğrusu bir sorunlar yumağıyla karşı karşıyayız. Bütün bu sorunların nedeni, koruyucu ve önleyici tedavileri içeren ulusal bir ağız diş sağlığı politikamızın olmaması tabii ki.

Bu dönem beş dişhekimisi milletvekili yer alıyor TBMM’de. Mesleki sorunların çözümüne dair umutlu musunuz?

Umudumu kaybetsem, siyaset yapamam. İnsan var olduğu sürece umut da var olacak. Tabii ki kendi mesleğimin sorunlarıyla da yakından ilgileneceğim.

Öncelikli olarak, nitelikli ağız ve diş sağlığı hizmeti ürettiğimiz, eğitim seviyesinin yükseltildiği, herkesin ağız ve diş sağlığı hizmetlerine eşit olarak ulaştığı, dişhekimlerinin çalışma koşullarının insanileştiği bir ortamı yaratmak için çalışacağım.

Tekirdağ AKP Milletvekili Ayşe Doğan:

'Siyaseti değerli kılan, insanların sıkıntılarına ortak olmak'

Öncelikle sizi kutluyoruz. Siyasete ilginiz nasıl gelişti?

Siyasetle tanışmam gençlik yıllarıma dayanıyor. Abilerim Ak Parti Anamur ilçe teşkilatını kurdukları dönemde ben de Çerkezköy'de 2002 yılında parti üyesi olup sandık görevlisi, müşahit ve okul sorumlusu görevlerinde bulunarak Ak Parti'yle siyasi yaşamıma adım attım. 2011 genel seçimlerinde Tekirdağ'dan milletvekili aday adayı oldum. 42 aday adayı arasından parti delegelerimizin oylarıyla yapılan temayül yoklamasında 3. sırada seçildim.

25. dönem Ak Parti Tekirdağ Milletvekili olarak kısa bir Meclis deneyiminden sonra 26. dönem Ak Parti Tekirdağ Milletvekili olarak halen TBMM'de görev yapmaktayım.

Siyaseti sizin açınızdan başka şeylerden daha değerli kılan özelliği nedir?

Birçok litarütürlerde yer alan politika mutfaktır siyaset sunumdur düşüncesini baz alarak insana hizmetin en üst düzeyde yapılabilceği yerin siyaset olduğunu düşünüyorum. Küçük küçük kitlerle (STK) bir sürü kişiye ulaşarak, yaşamlarına, sıkıntılarına ortak olmak siyaseti değerli kılıyor.

Mesleğin temel sorunları olarak neleri görüyorsunuz? Bu sorunların kaynakları nelerdir?

Bizim mesleğimiz bedenen ve beyne yorucu bir meslektir. Ama bir o kadar da ulvi bir meslektir. Çünkü sağlık ağızda başlar ve yine ağızda biter. Bizler yapacağımız çalışmalarda (ister özel ister devlet kurumu)buna layık statü oluştururken sayıca az olan meslektaşlarımızın milletimize en verimli hizmeti sunması amacıyla olacağız.

Özeldeki meslektaşlarımızın ve devletteki meslektaşlarımızın sıkıntılarını biliyoruz. Alt gruplar-

la çalışmalar yaparak elimizdeki verileri çok iyi değerlendirip ona göre adımlar atarken bu esnada da yıllardır bağlı olduğum ve birçok kademesinde de görev aldığım TDB'den de (diğer meslektaş milletvekillerimiz gibi) edindiğimiz tecrübelerimizi ortaya koyacağımıza ve hep birlikte başarılı olacağımıza inancım tamdır.

Bu dönem beş dişhekimi milletvekili yer alıyor TBMM'de. Mesleki sorunların çözümüne dair umutlu musunuz?

Evet umutluyum, çünkü diğer milletvekili arkadaşlarım da mesleki açıdan duyarlı kişiler. Dişhekimi Ayşe Doğan olarak meslektaşlarıma destek olabilmek adına ilk önce Sağlık Bakanlığı'nın üzerinde çalıştığı ve yeni yıl içerisinde geçerlilik kazanacak 'Ağız Diş Sağlığı Hizmetleri Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik' uyum sürecine ilişkin il sağlık müdürlüklerinin yaptığı denetlemelerin bir süreliğine yeniden ertelenmesi için devreye girerek bu sürenin 6 ay daha uzatılması hususunda gerekli girişimleri yaparak olumlu sonuçlanması konusunda adım atmış bulunmaktayım.

İstanbul 1. Bölge AKP Milletvekili Mehmet Ali Pulcu:

'ADSM'ler olsun ama serbest muayenehanecilik ölmesin'

4 Temmuz 1960'ta Akçakoca'da doğdum. 27 Mayıs 1960 darbesi ben doğmadan bir buçuk ay önce gerçekleşmişti.

Daha "agu" bile diyemeden 1961'de bu ülkede bir başbakanla iki bakan asıldılar. Dönemin Cumhurbaşkanı infazdan yaş haddini aştığı için kurtuldu. Doğarken herhalde bütün bebekler gibi ağlamışım. Bilemiyorum.

Ama sonradan okuyarak, dinleyerek, seyrederek bildiğim şeyse o yıllarda sadece bebeklerin değil yetişkinlerin de ağladıklarıdır. Tabii bir kısmı. Diğer kısmı ne yaptı, bayram mı yaptı? diye soracak olanlara bu idamların 1982'ye kadar '27 Mayıs Hürriyet ve Anayasa Bayramı' olarak kutlandığını hatırlatayım.

10 yaşında İstanbul'a taşındık. 3 ve 4. sınıfları Fatih Taşmektep denilen ilkokulda okudum. Fatih Camii avlusundan okula doğru yürürken yetişkinlerin, "Aman haa! Yolda poşetti, çantaydı görürseniz sakın kurcalamayın, patlar filan!" dediklerini hiç unutmuyorum. Neden dersiniz, 12 Mart 1971 muhtirasına ramak kalmıştı ve memleket yine kayıyordu. Neticede beklenen muhtıra verildi, meşru hükümet görevden yine alındı. Akabinde üç genç darağacında sallandırıldı. Cem Yılmaz'ın AROG filminde ağaçtan neden altı bacak sallandığını o gün bugündür filmi seyreden genç arkadaşlara sorarım. Siyasete meraklı gençler isimleri ile beraber 61 ve 71'de asılarak cezalandırılanları takır takır sayarlar.

1974'de İstanbul Erkek Lisesi'nde 14 yaşında iken, Kıbrıs Barış Harekatı'na şahit oldum. 17 yaşında iken, 1 Mayıs 1977'de Taksim'de 34 kişi öldüğünde alanda solcu arkadaşlarım da vardı, tabii ki onlar da 16, 17, 18 yaşlarındalardı. Bir tanıdığım elinde bomba patlayıp öldüğünde 17 yaşında (bugün oğlum o yaşta), bir diğeri evinin kapısında kurşunlanarak öldürüldüğünde 21 yaşındaydı ve evin tek evladıydı.

1978'de İstanbul Üniversitesi Çapa Dişhekimliği Fakültesi'ni kazandım. Ağır yıllardı. Eve her gece döndüğümde kapıda "Bugün de yaşıyorum çok şükür" dediğimi de dün gibi hatırlıyorum.

1980'de 12 Eylül Darbesi gerçekleştiğinde 20

yaşında idim. 1983'de mezun oldum, 1984'de askere gittim. Balıkesir Askeri Hastanesi'nde güller, laleler içinde hekimlik yaparken, Güneydoğu'da askerliğini yapmakta olan yaşıttım dişhekimi arkadaşımın Şemdinli, Eruh baskınlarında neler yaşandığını anlattığı mektupları hayretle okuyor, tugaydaki muayenehanesinde silahının emniyetini neden açık bırakması gerektiğini anlamakta zorlanıyordum.

1986'da Fatih'te özel muayenehanemi açtım. 1988'de evlendim. 1995 yılında tekrar sınavlara girerek İstanbul Üniversitesi Arap Dili ve Edebiyatı bölümünü kazandım. Üç sene boyunca hem bölümümün hem de felsefe bölümünün lisans ve yüksek lisans derslerine devam ettim. Ta ki 1997 post-modern darbesine kadar. 1998'de ülkenin ve üniversitenin içinde bulunduğu olağanüstü şartlar nedeniyle eğitimime devam edemedim.

2007'de 47 yaşında idim. Az gittik uz gittik derken, 27 Nisan'da nur topu gibi bir e-muhtıramız oldu. Neyse ki bu defa şapkasını alıp giden olmadı. Bu hengame içinde ikisi kız biri oğlan üç çocuğum ve biri oğlan diğeri kız iki torunum oldu.

1960, 1971, 1980, 1997, 2007, 2015. Siyasetle ilgili geçmişim biyografimde mündemiçtir. Tabii her "yurdum insanı"nın olduğu gibi.

Dışarıda kaldığımızda da bizi bu kadar etkileyen ortamın bizatihi içinde bulunmanın da kıymetli bir tecrübe olacağını düşünüyorum. Yaklaşık 15 senedir siyaset, aktüalite, sinema üzerine çeşitli sivil toplum kuruluşlarında ve üniversitelerde öğrenci arkadaşlarla hasbihalde bulunuyorum. Bu teorik ilginin pratikteki tezahürlerinin neler olabileceği hususunda ben de meraklıyım.

Mesleğimizin en temel sorunu sorusuna gelince bu hususta mahalle bakkallarının AVM'ler hakkında hissettiklerine benzer duyguları yaklaşık hepimizin paylaştığı kanısındayım. ADSM'ler olsun ama serbest muayenehanecilik ölmesin.

Umuda gelince; yarınlar için umudumuz olmasa çocuklarımız ve torunlarımız olmazdı.

Sağlıkla kalın cümlesi bile bir umut cümlesi değil midir?

Sağlıkla kalın...

ROYAL COLLEGE OF
PHYSICIANS AND
SURGEONS OF GLASGOW

Royal College her alanda dünyanın en iyilerine
verdiği ünvana bu yıl Prof.Dr. Mutlu Özcan'ı layık gördü:

'Kraliyet Akademisi Diplomatu'

Çalışmalarını uzun zamandır Zürih'te sürdüren Prof.Dr. Mutlu Özcan Royal College of Physicians and Surgeons tarafından her yıl tıp ve dişhekimliğinin çeşitli disiplinlerinde dünyanın öne çıkan bilim insanlarına verilen 'Kraliyet Akademisi Diplomatu' ünvanını aldı. 25 Kasım'da Royal College'in tarihi 'Bute Hall' salonunda beratını alan Özcan'la bu ünvanın anlamı ve başarıya giden yol üzerine bir söyleşi gerçekleştirdik.

Royal College'in size verdiği ünvan hakkında biraz bilgi verir misiniz?

İngiliz Kraliyet Üniversitesi dünya çapında tıp ve dişhekimliği mensupları içinden klinik becerilerinin yanı sıra önemli çalışma, bilimsel araştırma, eğitim, mesleğin ilerlemesi ve gelişimi, meslek sonrası eğitime katkılar gibi kriterlerle her yıl bünyesine 'Fellow' ünvanı altında seçilmiş üyeler dahil ediyor. Bu kişiler "Kraliyet Üniversitesi'nin Diplomatu" olarak adlandırılıyor.

25 Kasım'da Glasgow Üniversitesi'nde, tarihi Bute Hall'da cüppe törenini takiben bu ünvanı resmi olarak aldım. Bundan sonra FDS RCPS (Fellow of Dental Surgeons - Royal College of Physicians and Surgeons) ünvanını taşıyacağım, diplomatuğun yanı sıra, Royal College'in çeşitli etkinliklerinde görev alacağım.

Siz mi başvurmuşunuz?

Bu ünvan başvuruyla elde edilmiyor. Dünya çapında her sene belli alanların en iyilerini belirleyen bir Komite seçim yapıyor. Komite kararı sonucunda da her yıl belli alanlarda bu ünvanı taşıyan kişi Royal College'in bir nevi temsilcisi gibi oluyor.

Burada güzel olan nokta, bu tür ünvanlar daha çok mesleğin sonuna gelen kişilere verilir, bir nevi onurlandırmak için. 46 yaşında böyle bir ünvana layık görülmek benim için büyük bir gurur oldu.

Neden sizi seçtiler sizce?

Sanırım makale sayım bunda etkili olmuştur. Uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış 350'ye yakın makalem var; araştırmalarım, konferanslarım da etkili olmuştur ama akademi dünyasında en önemli kriter yayındır. Sanırım bundan dolayı seçtiler.

Kariyeriniz büyük oranda yurt dışında geçmiş. Baştan itibaren böyle mi planlamıştınız?

Öyle bir düşüncem hiç yoktu aslında. Marmara Üniversitesi'nde araştırma görevlisiyken 1995 yılında Ankara'da bir kongrede sunumum vardı. Orada Almanya'dan bir hoca 'Almanya'da doktora yapmayı düşünür müsün' diye sordu. O zamana kadar da hocalarım bana hep 'Mutlu, git yurtdışına, yeteneklisin, yaparsın' falan derdi. Böyle bir teklif geldiğinde de biraz düşündüm; yabancı dilim İngilizce'ydi ve hiç

Almanca yoktu. Birmingham ve Nijmegen üniversitelerinde de iki imkan daha doğmuştu ama oralarda doktora yapmak için ücret ödemek gerekiyordu.

Almanya doktora eğitimi için hiç para istemiyordu. Bu biraz cazip gelmişti, bir de diğer ülkelerde dört yıl kalmam gerekiyordu ama Almanya'da iki yılda doktoramı tamamlayabilecektim. Birikmiş biraz param vardı, onunla Almanya'ya gittim.

Almanya'da zorlandınız mı?

Her şeyden önce maddi anlamda çok zor günler geçirdim. 10 m² bir odada kalyordum, 45 kiloya düşmüştüm. Kısa zamanda çok iş yapmam gerekiyordu. Nihayetinde doktoramı yaptım ve geri döndüm. YÖK'ten doktora denkliğim tanındı ve Marmara Ü.D.F.'nde yardım doçent oldum. Tekrar Avrupa'ya dönmeye niyetim yoktu aslında, büyük ideallerle dönmüştüm Türkiye'ye ama o ideallerin gerçekleşemeyeceğini daha birinci yılımda biraz hissetmiştim.

Marmara Üniversitesi'nden neden ayrıldınız?

2000 yılı benim için çok güzel bir yıldır. Yurt dışında her gittiğim kongreden bir ödül alıp döndüm Türkiye'ye. Sonra arka arkaya teklifler geldi. Önce Hollanda'dan kadro teklifi aldım. Aynı dönemde üç ay içerisinde Finlandiya ve Norveç'e misafir araştırmacı olarak davet edilmişim. Bunun üzerine yurtdışına gitme fikrine sıcak bakmaya başladım.

Önce izinli olarak üç aylığına Finlandiya'ya gittim. O kadar çok çalıştım ki oradaki hoca benim bir buçuk yıl daha kalmamı istedi. Marmara'dan daha fazla uzatma istemem uygun olmazdı. Bir yandan da Hollanda'dan doçentlik teklifi vardı. Sonunda Marmara Üniversitesi'nden istifa ettim. İki yıla yakın Finlandiya ve Norveç tecrübesinden sonra 2002 yılında Hollanda'nın Groningen Üniversitesi'ne geçtim. Aynı dönemde de Türkiye'den doçentliğimi aldım ve Hollanda'da gerçek anlamda kariyerim başladı.

Hollanda'daki hocalarım kariyerimin devamı için Alman doktoramın yanısıra bir de PhD yapmamın daha iyi olacağını söyledi-

'Önyargıyı yıkacak tek şey başarı. Başarıya karşı her zaman saygı duyuyorlar. Çünkü benim başarımla, temsil ettiğim üniversitenin başarısı anlamına geliyor.'

ler. Ben de onların sözünü dinledim. Yeni bir ülkedeydim, bir yandan klinikte hasta bakıyor, bir yandan Hollandaca öğreniyordum. O yıl annemi de kaybettik, inanın çok zor iki yıl oldu. 2003 yılının sonunda PhD'mi bitirdim ve

kariyerim açıldı. 2007'de profesörlük konferansımı verdim ve Hollanda'da profesörlüğümü aldım. Bir Türk ve bir bayan olarak orada profesör olmanın kolay olmadığını söylememe gerek yok sanırım.

İsviçre'ye geçişiniz nasıl oldu?

2009 yılında Zürih Üniversitesi'nden bir teklif aldım. Groningen'de tıp fakültesinin bir alt birimiydik. Dişhekimliği de çok dikkate alınmıyordu açıkçası. Zürih bu açılarından daha iyiydi. Maaşım da daha iyi olacaktı Hollanda'dan. Ben de geçmeye karar verdim.

Laf açılmışken, Avrupa'da akademisyenliğin maddi karşılığı tatmin edici düzeyde mi?

Serbest çalışan meslektaşlarımıza oranla hiç cazip değil aslında. Sonuçta memur hayatı yaşıyorsunuz. Ama bu seçimin başka tatmin edici yönleri var; eğitimi, öğrencileri, akademik hayatı seviyorum. Hikayeme dönersek, Hollanda'dan ayrılmak isteyince hocalarım 'biz seni tamamen göndermeyeceğiz' dediler. Şu an Hollanda'daki profesörlük kadrom devam ediyor. Maaş almıyorum ama PhD öğrencilerim var, onların danışmanlığını yapıyorum. Yedi yıla yakın zamandır da İsviçre'deyim.

Avrupa'da karşılaştığınız en önemli sorunlar nelerdi?

Çok çalıştığım için birçok şeyi başardım tabii ama bayan olarak da, Türk olarak da bazı

Mutlu Özcan

1969'da doğan Özcan, 1993'te Marmara Ü.D.F.'nden mezun oldu. Aynı yıl, aynı fakültede Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı'nda araştırma görevlisi olarak kariyerine başladı. 1997-1999 yılları arasında Köln Üniversitesi'nde doktorasını yaptı. 1999'da Marmara Ü.D.F.'nde yardımcı doçent oldu. 2000 yılında uluslararası çeşitli kongrelerde ödüller kazandı ve Turku (Finlandiya) Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Biyomateryal Kürsüsü ve Oslo'da (Norveç) NIOM Araştırma Enstitüsü'ne misafir araştırmacı olarak davet edildi. 2002'de Groningen (Hollanda) Üniversitesi'ne geçti. Aynı yıl Türkiye'de doçentlik unvanını kazandı. Groningen Üniversitesi'nde PhD yaptıktan sonra, 2007 yılında aynı fakültede profesör oldu. 2009'da Zürih Üniversitesi'nden görev yapmaya başladı. Halen bu Üniversitede Dental Materyaller Bölüm Başkanı olarak Protez kürsüsü'nde çalışıyor.

Prof. Dr. Özcan'a ünvanı veren Royal College of Physicians and Surgeons 1599'da kurulmuş çok köklü bir Üniversite.

sorunlar yaşadım. Bayan olmak özellikle İsviçre'de çok ciddi bir sorun. Tarihinde bayan profesör olmamış Zürih dişhekimliği fakültesinde, bunu kolay kabul edemiyorlar. Hollanda'da bu farkı çok ciddi boyutta yaşamadım. İsviçre'ye tamamen erkeklerin egemen olduğu bir ülke. Türk olduğum için önyargıyı her zaman yaşadım. Onu yıkacak tek şey de başarı. Başarıya karşı her zaman saygı duyuyorlar. Çünkü benim başarıım, temsil ettiğim üniversitenin başarısı anlamına geliyor.

Aynı zamanda Avrupa Prostodonti Derneği'nin de yönetimindesiniz. Orada yaptığınız çalışmalar hakkında da biraz bilgi alabilir miyiz?

Avrupa Protez Birliği (European Prosthodontic Association-EPA) özünde bir İngiliz kuruluşu. Yönetim de yaklaşık 40 yıldır İngiliz meslektaşlarımızın elindeydi. Üç yıl önce bu organizasyonun onur sekreteri olarak aday gösterildim. Tarihinde ilk defa elektronik oylama sonucunda seçilerek, bu göreve getirildim.

Organizasyonun yeni enerjiye ihtiyacı var. O nedenle birçok alanda değişiklikler yapıyoruz. Daha evrensel, modern bir mesleki kimliğe ve bilimsel olarak da çok daha üstün bir seviyeye gelmeyi hedefliyoruz. Görevi üstlendiğimden bu yana son iki yılda çok ciddi gelişmeler kaydettik. Özellikle genç protez uzmanı meslektaşlarımız benimle temasa geçmekten çekinmesin. Hem yönetimde, hem de bilimsel aktiviteler çerçevesinde hedeflediğimiz birçok planımız var.

Bundan sonrası için kariyerinize ilişkin planlarınız nasıl?

Sanırım kariyerimin en iyi noktalarından birin-

deyim ve bir sıçrama daha yapabilirim. Bundan sonra istediğim bana biraz daha otorite ve akademik özgürlük sunan bir pozisyon. Bunu sağlayan bir üniversite olursa oraya geçebilirim. Ama bu karar tamamen sunulacak şartlara bağlı. Böyle bir imkan olmadığı sürece Zürih'te görevime devam edeceğim.

Türkiye'yle çalışmalarınız nasıl devam ediyor?

Türkiye'nin dört bir yanından birçok üniversiteyle ortak çalışmalarım var. Baştan beri her zaman yurtdışında ne öğrendiysem ülkeme geri vermeye çalıştım, bağımlı hiçbir zaman ko-parmadım. Türkiye'deki meslektaşlarımız bunu çok iyi bilir.

Türkiye'de de birçok kongreye katıldınız. Dişhekimlerimizin düzeyini, eğitimlerinin yeterliliğini, gelişmiş ülkelerle kıyasladığınızda nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şu anda geldiğim noktanın büyük bir kısmını Türkiye'de aldığım eğitim ve klinik tecrübeme borçluyum. Meslek pratiğimiz diğer ülkelerden çok fazla. Ancak eğitim ve araştırma alanlarında daha iyi seviyeye gelmemiz lazım. Bir de burada çok sıkı bir hasta takibi var, sistem de bunu gerektiriyor. Biz bu konuda biraz eksiz gibence.

Klinik anlamda Türkiye'deki meslektaşlarımızın hem pratik, hem teknolojik olarak, gelişmiş ülkelerdeki seviyeden farklı bir görüntü sergilemediğini düşünüyorum.

Koruyucu dişhekimliği alanında daha aktif olmamız gerektiğini düşünüyorum. Gerçi son yıllarda buralarda da koruyucu hekimlik zayıflamaya başladı ama yine de sağlık sistemi buna öncelik veriyor.

Kişisel ilgi alanlarınız nelerdir? Dişhekimliği dışındaki vaktinizi nasıl geçirmekten zevk alırsınız?

Dişhekimliği dışında bulabildiğim bütün vakti kitap okuyarak geçiriyorum. Gerçek bir kitap kurduyum diyebilirim. Psikoloji ve felsefe ağırlıklı kitapları okumayı tercih ediyorum. Vakit ve enerjim oldukça da spor yapmayı çok seviyorum.

Genç meslektaşlarınıza bir tavsiyeniz var mı?

Sadece genç meslektaşlarımız için değil herkese tek tavsiyem var, çalışkan, dürüst, yardımsever ve sorumluluk sahibi olmaları. Hayatta bu prensipleri hakkını vererek uygularsanız başarılı ve mutlu olmamak için hiçbir sebep olmayacağını düşünüyorum.

'Burada güzel olan nokta, bu tür unvanlar daha çok mesleğin sonuna gelen kişilere verilir, bir nevi onurlandırmak için. 46 yaşında böyle bir unvana layık görülme benim için büyük bir gurur oldu.'

TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Lütfi Gündoğdu:

'TDB Kongrelerini uluslararası marka haline getirmeye çalışıyoruz'

TDB Kongre ve Fuar Komisyonu'ndan sorumlu Merkez Yönetim Kurulu üyesi Lütfi Gündoğdu TDB kongrelerinin yeri ve takvimini sabitleyerek büyük çaplı diğer uluslararası fuar ve kongrelerin arasında öne çıkması için geliştirme çalışmalarının devam ettiğini aktardı. Gündoğdu, kuruluşundan itibaren görev aldığı meslek örgütü çalışmalarının 30. yılında TDB'de görev almaktan duyduğu mutluluğu da paylaştı.

Öncelikle sizi biraz tanıyabilir miyiz?

1958 Sivas doğumluyum. İlköğrenimimi çeşitli illerde ortaöğrenimimi İstanbul'da tamamlayadım. 1984'te Marmara Ü. Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun oldum. İstanbul Bahçelievler'de serbest dişhekimi olarak çalışıyorum. Evli, üç çocuk babasıyım.

Ben kimim? Ben sayıları gittikçe azalan, ülke sorunları ile ilgilenen, sömürüye, talana ve de savaşa karşı, ezilenden yana, barışı savunan biriyim.

İstanbul Dişhekimleri Odası'nın kuruluşundan itibaren ilçe temsilcisi, İDO Yönetim Kurulu üyesi ve TDB delegesi olarak görev yaptım. Mayıs ayından bu yana da TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi olarak mesleğime katkı yapmaya çalışıyorum.

Kongre ve Fuar Komisyonu'ndan sorumlusunuz. Komisyonunuzun görev kapsamını ve bugüne kadar yaptığınız çalışmalarını kısaca özetleyebilir misiniz?

Kongre ve Fuar Komisyonu **Tarık İşmen, M. Kemal Taş, Oktay Somay** ve **Özgür Tutucu**'dan oluşuyor. Komisyon olarak ilk toplantımızı 2 Aralık 2015 günü yaptık. Komisyon Başkanlığımı TDB adına ben, Raportörlüğünü de Özgür Tutucu arkadaşımız yapıyor. İlk toplantımız gayet başarılı geçti. Bu konuda ciddi bir bilgi birikimi olan eski Genel Sekreterimiz Tarık İş-

'TDB kongrelerinin uluslararası niteliğinin güçlendirilmesi, yeri ve tarihinin sabitlenmesi, kongrelerin daha profesyonel bir ekiple organize edilmesi, fiziki standartların belirlenmesi gibi öneriler geliştirildi.'

men tecrübelerini aktardı. Yine Ankara'dan eski MYK üyemiz M. Kemal Taş ve Bursa'dan Oktay Somay arkadaşımız özverili katkılar sundular.

Özet olarak da; TDB Kongrelerimizin bir marka olması, uluslararası alanda benzer kongrelerle (Köln-Dubai vs.) rekabet edebilmesi için oluşturulan çalışma grubunun görüşleri 2-3 Eylül 2015 tarihlerinde Ankara'da yapılan Çalıştaydan sonra 16-17 Ekim'de TDB Başkanlar Konseyi'ne sunuldu.

Genel başlık olarak TDB kongrelerinin uluslararası niteliğinin güçlendirilmesi, yeri ve tarihinin sabitlenmesi, kongrelerin daha profesyonel bir ekiple organize edilmesi ve yönetilmesi, fiziki standartların belirlenmesi, katılımı teşvik edici unsurların çoğaltılması, kongre içinde yapılacak etkinliklerin tanımlanması gibi öneriler geliştirildi.

Bu büyük TDB kongrelerinin, diğer oda aktivitelerine engel olmaması için Kongre yönergesinin de yeniden yazılması gerekiyor.

Söz açılmışken 19-21 Mayıs 2016 tarihlerinde İzmir'de düzenlenecek TDB Kongresi'yle ilgili çalışmalarınızdan da biraz bahsedebilir misiniz?

Bildiğiniz gibi İstanbul'da yapılan 2015 TDB Kongresi'nde Kongre flaması İzmir Dişhekimleri Odası Başkanı **Prof.Dr. Ali Rıza Alpöz**'e teslim edilmişti.

Önceki yıllarda Haziran aylarında yaptığımız Kongremizi bu yıl Ramazan ayının Haziran'a denk düşmesi ve Haziran'da öğrencilerin sınavlarının yoğunluğu nedeniyle Mayıs'a çekmeye karar verdik. 19 Mayıs'ın önemine binaen de 19-21 Mayıs tarihlerinde karar kılındı. Bu tarihin yaz aylarında oldukça sıcak olan İzmir için ideal olduğu ifade ediliyor.

İzmir Dişhekimleri Odası Başkanı Prof.Dr. Ali Rıza Alpöz hocamız ve yönetimiyle birlikte yeni açılan İzmir Fuar ve Kongre Merkezi'nin (Fuarİzmir) bu yapacağımız TDB kongresi için ideal bir yer olduğuna karar verildi. 337 bin m² arazi üzerine kurulan bu devasa kongre merkezi tam bu tür organizasyonlar için hazırlanmış bir yapı. İzmir Büyükşehir Belediyesi İZFAŞ ile bir protokol yapılarak çalışmalara başlandı.

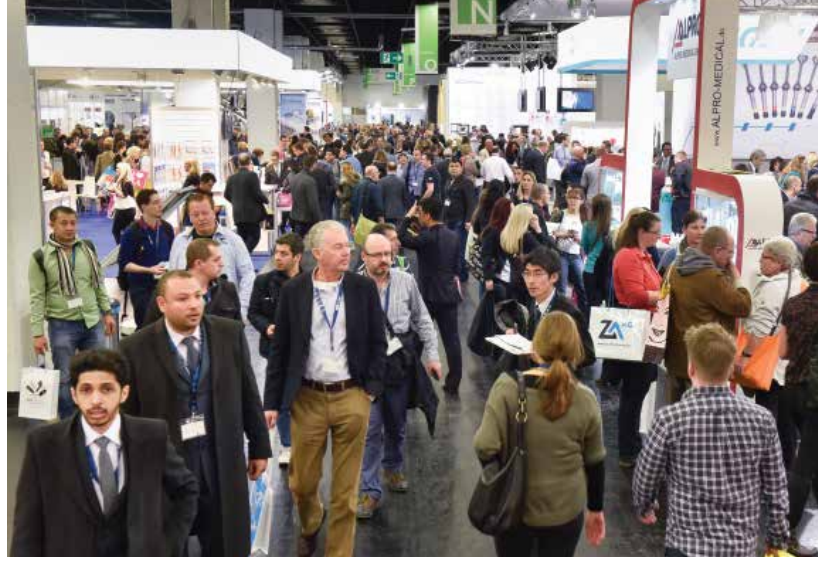
İZDO Başkanı Ali Rıza Alpöz hocamızın başında bulunduğu Organizasyon Komitesi, Oda Genel Sekreteri **Ersin Atinel**, Tarık İşmen ve TDB Kongre Sorumlusu **İrfan Karababa**'nın da katkılarıyla alt komitelerini oluşturarak çalışmalarını yoğunlaştırdı.

Sorumlu olduğunuz bir diğer TDB Komisyonu da "Tanı-Tedavi Protokolleri ve Kodlama Sistemleri Komisyonu". Uzun bir çalışmanın ardından dört yıl önce Tanı-Tedavi Protokolleri yayımlanmıştı. Bunun süregelen bir çalışma mı olması gerekiyor?

Herhangi bir hastalığın tanısında ve tedavisinde kullanılacak temel yöntemleri belirleyerek, hastaya zarar verebilecek ya da gereksiz işlemlerin uygulanmasından koruyacak ilkeler bütünü tanı ve tedavi protokollerini oluşturmaktadır.

Bunun süregelen bir çalışma olması lazım. Tam da bundan dolayı Tanı-Tedavi Protokolleri ve Kodlama Sistemleri Komisyonumuz bir önceki dönemdeki kadrosunu hemen tümüyle koruyarak çalışmalarını devam ettiriyor. Komisyonumuz **Prof.Dr. Murat Akkaya, Doç.Dr. Ayşe Tuba Altuğ, Doç.Dr. Mustafa Sancar Ataç, Halil Altunkaya, Prof.Dr. Semih Berksun, Prof.Dr. Ayşen Bodur, Dr. Metin Bozkurt, Dr. A.R. İlker Cebeci, Prof. Dr. Meltem Dartar Öztan, Dr. Bahadır Kasar, Prof. Dr. Mehmet Ali Kılıçarslan ve Dr. Faik Serhat Özsoy**'dan oluşuyor.

Yapılan çalışmaların tümü ülkemizdeki dişhekimliği tedavilerinin kalitesini yükseltmek halka daha kaliteli hizmet verebilmektir. Komisyonumuz Ocak

TDB kongre ve fuarının da tüm dünyadaki meslektaşlarımızın ajandalarına girmesi açısından yeri ve takviminin sabitlenmesinin faydalı olacağı ifade ediliyor.

ayı içerisinde toplanarak kodlama sisteminde çeşitli başlıkları ele alacak.

Meslek örgütünde ya da gönüllülük esasıyla çalışılan herhangi bir sivil toplum kuruluşunda görev almak sizin için nasıl bir tatmin sağlıyor?

Oda ve TDB çalışmaları dışında da çeşitli sivil toplum kuruluşlarında ilgili olduğum konularda çalışmalar yaptım, yapmaya da devam ediyorum. Ülkemiz kötü ve zor bir süreçten geçiyor, sağlıklı olarak yönetilemiyor. Tabii ki herkes gibi benim de siyasi değerlerim var, bunların sağlık alanındaki yansımaları var. Bu değerler doğrultusundaki mücadelemi meslek politikası temelinde vermekten gurur duyuyorum.

Bugün bize düşen görev barış için çaba harcamak, toplumda yaratılan gerginliği düşürmek ve mesleki sorunlarımızın da ülkemizdeki diğer sorunlar gibi demokrasi mücadelesinin gelişmesi, demokrasinin yerleşmesiyle çözüm yoluna girebileceğini görmektir. Meslektaşlarımızın ekonomik ve sosyal haklarını iyileştirmek için çaba sarf etmek de bunun bir parçasıdır.

Diğer taraftan meslek örgütümüz TDB'nin bilinirliğini ve saygınlığını öne çıkarmak, kurumsallaşmasını daha da geliştirerek mesleğin sorunlarına daha güçlü bir şekilde sahip çıkabilmek için çaba harcıyoruz. Bu yıl TDB 30. yaşını dolduruyor. Artık olgunluğa erişmiş bu yapının harcında katkı olmasına bana gurur veriyor ve mutlu oluyorum.

TDB Kongre ve Fuar Komisyonu (soldan sağa): Oktay Somay, Lütfi Gündoğdu (sorumlu MYK üyesi), Tarık İşmen ve M. Kemal Taş. Komisyonun diğer üyesi Özgür Tutucu fotoğrafta yer alamadı.

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi Kredilendirilmiş Soruları

Soruların yanıtlarını en geç **4 Mart 2016** tarihine kadar **SDE Yüksek Kurulu Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi No: 12/38 Çukurambar Çankaya / Ankara** adresine mektupla, **0.312.430 29 59'a** faksla ya da **tdb@tdb.org.tr** adresine e-mail ile gönderen meslektaşlarımızdan en az 7 soruyu doğru cevaplayanlar 6 SDE kredisi almaya hak kazanacaklardır.

1 Aşağıdaki hastalıklardan hangisi kronik periodontitisle benzerlik gösterir?

- [a] Dentigeröz kist.
- [b] Hand schüller christian hastalığı.
- [c] Osteoma.
- [d] Gaucher hastalığı.
- [e] Eozinofilik granuloma.

2 Aşağıdakilerden hangisi karışık dişlenmede dental ark özelliklerinden değildir?

- [a] Flush terminal düzlemde molarlar.
- [b] Pozitif leeway yer rezervi.
- [c] Normal bukkolingual eksen eğimler.
- [d] Vertikal olarak uygun marjinal ridgeler.
- [e] Düz bir oklüzal düzlem veya yumuşak bir spee eğrisi.

3 Travma sonucu kök kırığı olan bir dişte uygulanması gereken acil tedavi yöntemi hangisidir?

- [a] Diş normal konumuna getirilip rijit splint uygulanmalıdır.
- [b] Diş normal konumuna getirilip pasit splint uygulanmalıdır.
- [c] Daha fazla travma vermemek amacıyla 7 gün süreyle dişe dokunulmamalıdır.
- [d] Kırık olan kural parça çıkarılarak kök kanal tedavisi yapılmaktadır.
- [e] Kural kısma pulpotomi yapılmalıdır.

4 Aşağıdakilerden hangisi diş çekim endikasyonlarından değildir?

- [a] Konservatif ve restoratif tedavi yapılamayacak dişler.
- [b] Fokal enfeksiyon teşkil edecek durumdaki dişler.
- [c] Çene travması sonucu kırık hattında bulunmayan dişler.
- [d] Maksiler sinüs enfeksiyonuna yol açan sinüsle ilişkili dişler.
- [e] Ortodontik tedavi planlamasında çekimi gerektiren dişler.

5 Aşağıdakilerden hangisi dikey boyut yüksekse oluşmaz?

- [a] Masseter kasında ağrı.
- [b] Konuşma sırasında dişlerde takırdama.
- [c] S harfi Ş gibi söylenir.
- [d] Oral kavite daralır ve dil boğaza itilir.
- [e] Çenede yorgunluk hissi.

6 Hangisi nekrotizan ülseratif periodontitis için hazırlayıcı faktör değildir?

- [a] HIV enfeksiyonu.
- [b] HBV enfeksiyonu.
- [c] Emosyonel stres.
- [d] Beslenme bozukluğu.
- [e] Sigara kullanımı.

7 Aşağıdaki antijenlerden hangisi Hepatit-B virüsünün yüzey antijenidir?

- [a] HBsAg
- [b] HBeAg
- [c] HBcAg
- [d] HbmAg
- [e] HBdAg

8 Aşağıdakilerden prognozu en kötü olan hastalığı işaretleyiniz.

- [a] Ameloblastoma.
- [b] Odontoma.
- [c] Verrükovulgaris.
- [d] Amelonokarsinoma.
- [e] Bazal cell karsinoma.

9 Kronik periodontal apse tedavisi için hangisi doğrudur?

- [a] Fistül ağız genişletilerek drenaj arttırılır.
- [b] Geniş spektrumlu bir antibiyotik verilir.
- [c] İlgili dişe endodontik tedavi yapılır.
- [d] Kronik periodontitis tedavisi uygulanır.
- [e] Rezektif periodontal tedavi yöntemlerinden biri uygulanır.

10 Aşağıdakilerden hangisi radyasyon tedavisinin komplikasyonlarından değildir?

- [a] Trismus.
- [b] Tat duyusunda azalma ve tat eksikliği.
- [c] Kandida enfeksiyonu.
- [d] Torus ve ekzostozlar.
- [e] Radyasyon çürükleri.

SDE YANIT FORMU (Doğru yanıtı lütfen daire içine alınız):

Adı Soyadı : ..... İmzası: .....

TC Kimlik No : .....

Adresi : .....

.....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
150. sayının yanıt anahtarı:									
C	A	C	E	A	C	A	B	A	D

Literatür destekli bir derleme:

İmmediat implant yüklemesinde göz önüne alınması gereken noktalar

Dental implantolojinin bilimsel olarak kabul görmesinden beri, neredeyse değişmeyen tek ana kural, iyileşme döneminde implantların hareketsiz kalmasının sağlanmasıdır. Doğal olarak, bu dönemde, implantları mutlak hareketsiz bir şekilde korumak mümkün değildir. Ancak, 'mikro hareketi' klinik olarak beklenen sonucu etkilemeyecek bir seviyede tutmak amacımızdır.

İmplant cerrahisi sonrası iyileşme döneminde fonksiyonel ve sosyal ihtiyaçlar ortadan kalkmadığı için, hastalara, geçici bir protez yapılması sıkça gerekmektedir. Ancak tam anlamıyla doğru bir geçici protez yapmak bazı şartlar gerektirmektedir. Bunları sıralamak gerekirse, belli bir yapım süresi gerektirmesi, maliyeti arttırması, henüz cerrahi geçirmiş bir bölgeden ölçü alınarak enfeksiyon riskinin artması ve toplam tedavi süresinin uzamasıdır. Bu nedenle çoğu zaman klinisyenler beklentilerinden ödün vererek, hastaların kolaylıkla kabul edebileceği geçici protezleri

yapamamaktadırlar. Bu nedenle de, osseointegrasyonun oluşması için gereken bekleme sürecinde kullanılan geçici hareketli protezler birçok hasta tarafından kullanışsız olarak belirtilmiştir (Esposito, 2009).

İmplantoloji alanındaki ilerlemeler sayesinde diş kayıplarında uygulanan geleneksel protetik tedavi yöntemlerinde önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Artık, orijinal Branemark protokolünde, uygulanan bölgeye göre 3-6 ay olarak belirlenen iyileşme, geliştirilen yeni yüzeyler ve tasarımlar yardımı ile 15 güne kadar indirilmiştir. (Zölner ve ark., 2008) Bu gelişmede rolü olan diğer faktörler, standardize edilmiş hassas cerrahi teknikler ve sistemize edilmiş tedavi protokolleridir. İmplant fiyatlarının düşmesi, yöntemi uygulayan diş hekimi sayısının artması ve medyanın da büyük katkısıyla implant uygulamalarına talep giderek artmaktadır. İmplant uygulamaları mali durumu yeterli az sayıda hastaya yönelik özel bir tedavi olmaktan çıkarak, geniş hasta kitlelerini hedef alan standart bir

* Arş.Gör., Ankara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı

** Prof.Dr., Ankara Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı

tedavi yöntemi haline gelmiştir (Weigl, 2003).

DENTAL İMPLANT UYGULAMALARINDA STABİLİZASYON

Yukarıda önemi belirtilen, iyileşme sırasında maksimum hareketsizliği sağlayabilmek için dikkat edilmesi gereken tek şart operasyon sonunda, implant'ın stabilitesinin sağlanmasıdır. Stabilitayı etkileyen faktörler, cerrahi kavite hazırlanma yöntemindeki hassasiyet, kemik ve implant yüzeyi arasındaki temas (kontakt) miktarı ve konak kemiğin yoğunluğudur. Bu yüzden primer ve sekonder stabilite değerlendirilmelidir (Bousdras ve ark., 2007; Degidi ve ark., 2006).

Primer Stabilite:

Mekanik bir parametre olup cerrahiden hemen sonra gözlenen stabilite olarak da tanımlanmaktadır.

Primer stabilitenin:

- İyileşmenin ve osseointegrasyonunun oluşabilmesi ve
- İyileşme sırasında implant-doku arasındaki kaçınılmaz fonksiyonel kuvvetlerin kemik içinde en uygun stres dağılımına izin verebilmesi için gerekli olduğu tespit edilmiştir.

Primer implant stabilitesinin temel olarak 3 faktörle ilişkili olduğu belirtilmektedir:

- 1) Lokal kemik miktarı ve kalitesi
- 2) İmplantın geometrisi (uzunluğu, çapı, tipi)
- 3) Yerleştirme tekniği ve kullanılan sisteme özgü cerrahi protokol (frez boyutu ile implantın uyumu)

Stabilite ile ilgili çalışmalar, kemik yoğunluğunun, implantın konik ya da paralel şekilli olmasından daha önemli olduğunu belirtmektedir (Moon ve ark., 2010)

Yapılan çalışmalar; eğer implant yerleştirildiği anda yeterince stabil değilse, iyileşme sürecinde mikro hareketin meydana gelebileceği, bunun sonucunda da normal iyileşme düzeninin bozulması, implant etrafında fibroz doku kapsülü oluşabileceğini ortaya koymuştur. Bunun da implantın mobilite kazanması ve osseointegre olmaması ile sonuçlanacağı belirtilmiştir. Primer stabilitenin tanımı için kullanılan değerlerden ikisi, kemik-implant kontakt miktarı ve implantın yerleştirilmesi sırasında kullanılan tork değeri olarak sıralanmıştır (Meredith, 1998).

Sekonder Stabilite

Sekonder stabilite, iyileşme süreci içinde implant-doku arasındaki kemiğin rejenerasyonu ve remodele olması ile elde edilen durum olarak tanımlanmaktadır. Ara yüzde kemik oluştuktan sonra (osseointegrasyon) implant üst yapısının, gelen yükleri dayanaklar arasında etkin bir şekilde dağıtması gerektiği ortaya konmuştur (Meredith, 1998).

Primer stabilite, implant iyileşmesi için gerekli iken, sekonder stabilitenin fonksiyon sırasında oluşan kuvvetlerin karşılanması için gerekli olduğu açıklanmıştır (Meredith, 1998).

Simunek ve ark. yapmış oldukları çalışmada, 18 hastada tam dişsiz mandibulaya toplam 90 implant

yerleştirmişlerdir. Primer ve sekonder stabilizasyon değerlerini karşılaştırmaları sonucunda, düşük primer stabilizasyona sahip implantların iyileşme sonucunda yüksek sekonder stabilizasyon değerlerine ulaştıklarını; bunun yanında yüksek primer stabilizasyona sahip implantlarda iyileşme sürecinde stabilizasyon kayplarının meydana gelebildiğini göstermişlerdir.

DENTAL İMPLANTLARDA YÜKLEME PROTOKOLLERİ

İmplantlar üzerine statik ya da dinamik olarak uygulanan kuvvete yükleme denir. Yüklemenin az ya da çok olması durumlarının her ikisinde de kemikte rezorbsiyon olabilmektedir (Isidor, 1997).

Cerrahiye takiben aşırı yükleme sonucu oluşabilecek mikro hareketin, ara yüzde osseointegrasyon oluşumunu engellediği bilinen bir gerçektir (Misch, 2005).

Klinik çalışmalar, implant çevresindeki kemik kaybının yükleme ile bağlantılı olabileceğini göstermiştir. Sonlu eleman modelleri ve foto elastik teknikler kullanılarak yapılan invitro deneyler, lateral veya oblik yüklemeler sonrası, özellikle implant çevresindeki kemiğin boyun bölgelerinde, stres yoğunlaşmalarının oluştuğunu göstermiştir. Aynı zamanda kemiğin yapısının da bu stres dağılımını etkilediği bulunmuştur (Esposito ve ark., 1998a; 1998b).

Kemiğin yüklemeye karşı verdiği cevabı araştıran çalışmalarda, yükleme ile ilgili belirli değişkenler belirtilmiştir:

- Yükleme tipi (dinamik veya statik)
- Yükleme yönü
- Yükleme miktarı
- Yükleme suresi
- İmplant (materyal, şekil, yüzey özellikleri)
- Kemik miktarı ve kalitesi
- Mukoza (mukositis, peri-implantitis) (Misch, 2005)

Dental implantlarda yükleme protokolleri 3 ana başlıkta sınıflandırılmaktadır.

- a) İmmediat yükleme (ilk bir hafta)
  - b) Erken yükleme (ilk bir hafta ile üçüncü ayın başlangıcı)
  - c) Geleneksel yükleme (üçüncü ayın başlangıcından sonra)
- (Esposito, 2009)

İMMEİAT YÜKLEME

İmmediat implant yüklemesi geleneksel iyileşme süresi olarak yükleme yapılmadan beklenen 3-6 aylık zamanı ortadan kaldırır. Cerrahi operasyon sonrasındaki 1-6 hafta implant-kemik arayüzünün kuvvetler karşısında en zayıf olduğu dönemdir (Romanos ve ark., 2001). Çünkü bu süreç, cerrahi travmaya bağlı rezorbsiyonun tamamlanıp remodelasyonun şekillendiği dönemdir (Misch, 2005). Bu nedenle bazı incelikler gerektirir. Aşağıda dişsizlik durumlarına göre, immediat yükleme ile ilgili bilimsel veriler sunulmaktadır.

1) Tam Dişsiz Hastalarda İmmediat Yükleme

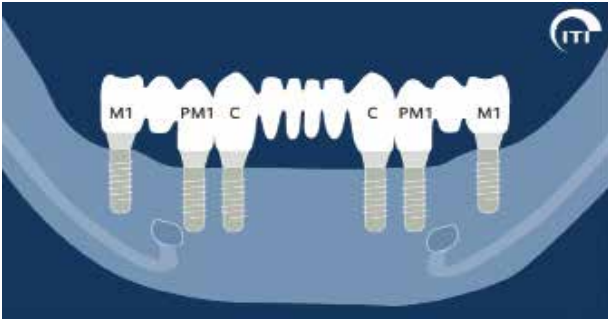
Tam dişsiz hastalarda yapılabilecek 2 tür protez →

bulunmaktadır. Bunlardan ilki 2-4 implant kullanarak, overdenture şeklinde, implant-doku destekli protezler, diğeri ise, 6-8 implant kullanılarak hazırlanan ve sadece implant destekli sabit protezlerdir.

Anterior mandibula konvansiyonel yükleme protokollerinde başarı oranının en yüksek olduğu bölgedir. Aynı şekilde, immedat yüklemede de bu bölgenin başarı oranının yüksek olduğu ortaya çıkmaktadır (Attard ve Zarb, 2005). Mura (2010) tarafından yapılan çalışmada immedat olarak yerleştirilip bir kısmı immedat bir kısmı konvansiyonel olarak sabit protezlerle yüklenen 79 implantın 5 yıllık takibi sonucu immedat yüklemeyle klasik yüklemenin farkı bulunmamıştır ve tüm implantlar başarılı olmuştur.

Alt çene tam dişsizliklerde, lokalizasyon neresi olursa olsun, 5-6 implantın immedat yüklenmesi, 4 implanta göre daha uygundur. Anterior mandibulaya yerleştirilen implantlar eğer immedat yüklenecekse, dikkat edilmesi gerekenlerden birisi, immedat protezin kanatlı olmaması ya da fonksiyona girmemesidir. Bazı durumlarda estetik sıkıntılar yaratabilecek bu tasarım, tedavi öncesi hekim tarafından değerlendirilmelidir (Wismeijer ve ark., 2010).

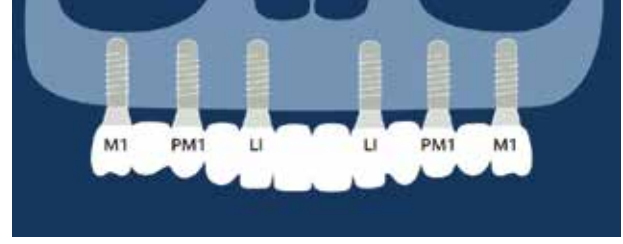

Şekil 1. M1:1. molar diş, PM1:1. premolar diş, C: Kanin diş

Maksillada ise immedat yükleme sonucunda başarı oranı mandibulaya göre daha düşüktür. Bu nedenle maksillada daha fazla sayıda implant kullanmak gerekebilir (Attard ve Zarb, 2005). Dişsiz maksillada, immedat yüklemede çeşitli protokoller önerilmiştir.

1) Dişsiz maksillaya yerleştirilen 6-8 implant, birbirine bağlanmış halde, sabit protezle immedat yüklenir. İmplant sayısı ve primer stabilizasyon değerlerine göre, bu immedat protez geçici olarak da hazırlanıp dengeli bir okluzyon sağlanır. Daha sonra osseointegrasyonun tamamlandığına emin olunan dönemde yani 3 ay sonra, kalıcı restorasyon metal destekli porselen kullanılarak yeniden yapılır. İlk iyileşme fazı süresince geçici protezin retansiyon, stabilite ve kuvvetini arttırmak, gelişen kemik implant ara yüzündeki stresi azaltmak için implantların birbirine bağlanması önerilir. İmplantların bahsedilen bu splintlenmesi, yüzey alanını artırıp, kuvvet dağılımını düzelterek fazla yükleme riskini azaltır (Wismeijer ve ark., 2010).

Yapılan çalışmalarda tam dişsiz hastalarda immedat yüklemeyle %95-100 oranında başarı sağlandığı gözlemlenmiştir (Attard ve Zarb, 2005).

Şekil 2. M1: 1. molar diş, PM1: 1. premolar diş, LI: Lateral kesici diş

2) Kalıcı restorasyon için gerekli sayıda implant yerleştirilir. Ancak yüklemede kullanılmaz. Aralarda, genellikle stratejik olmayan bölgelere yerleştirilen geçici implantlar üzerine sabit bir geçici protez takılır. Bu implantlar aşırı yüklenip osseointegrasyonları başarılı olmasa da bunların kaybı sorun olmayacağından tedavi planında sıkıntı yaşanmaz. Schnitman bu yöntemi sadece mental foramenin önünde arkasında yeterli miktarda kemiğe sahip tam dişsiz mandibulalarda kullanılmasını önermiştir.

Bilimsel çalışmalar göstermektedir ki; immedat yükleme sonrası gözlenen implant kayıplarının çoğu posterior maksilla bölgesinde görülmektedir.

Bu bölgede riski azaltmak için, standart boyutlarda kullanılan implant adetleri arttırılmalıdır. Dikkat edilmesi gereken diğer noktalar ise çeneler arası ilişkisinin normal olması, cerrahi sırasında kemiğin yoğunluğu ve primer stabilizasyonun sağlanmış olmasıdır (Wismeijer ve ark., 2010). Ayrıca yapılan üstyapının, daimi üstyapı yapılana kadar desimante olmadan ya da gevşemeden hizmet vermesi gerekmektedir.

Östman ve ark. (2005) yapmış oldukları çalışmada kemik kalitesi yüksek olan bir üst çene de 6-7 implantın immedat yüklenmesinde herhangi bir problem olmadığını göstermiştir.

2007 yılında Paulo Malo ve arkadaşları yaptıkları çalışmada tam dişsiz hastalara bilgisayar destekli cerrahi stent hazırlayarak 4'er implant yerleştirmişler ve immedat olarak yüklemişlerdir. İmplant mobilitesi, hasta konforu, kemik kaybı ve enfeksiyon açısından implantları incelemişlerdir. Sonuç olarak tam dişsiz hastalarda bu şekilde uygulanan sabit bir protezin yüksek başarı oranı gösterdiğini gözlemlemişlerdir.

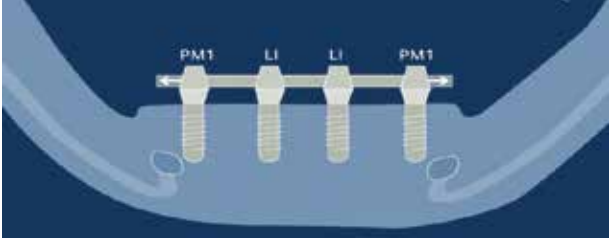
2008 yılında Tealdo ve arkadaşları üst çeneye 4 ila 6 adet vida tipli implant uygulayıp, immedat sabit protez yapmışlardır. 1 yıllık takip sonucunda başarısız olan vaka görememişlerdir.

Overdenture Protezlerde İmplant Üstü Yükleme

Özellikle mandibulada mental foramenler arasına yerleştirilmiş implantlar üzerine yapılan overdenture protezlerde, immedat yükleme uzun yıllardır uygulanmakta olup başarı oranı oldukça yüksektir (Pae ve ark. 2010; Roe ve ark. 2010; Eccelente ve ark. 2010; Kronstrom ve ark. 2010; Alfadda ve ark. 2009).

Özellikle implantların barlarla birbirine bağlandığı overdenture protezlerde risk oranı sabit protezlerden daha düşüktür. Çünkü hasta gece protezini çıkararak parafonksiyon riskini ortadan kaldırır. Ayrıca gelen

kuvvetler yumuşak dokularla paylaşılmış olur. Bununla birlikte implant sayısının az olduğu overdenture protezlerde immediat yükleme riski arttırılabilir. Çünkü implantlara gelen yıkıcı kuvvetler artabilir.

Şekil 3. PM1:1. premolar diş, LI:Lateral kesici diş

Eğer, overdenture protezler ile implantlar immediat yüklenecekse, hekim hastasına protezi, özellikle geceleri çıkartmasını vurgulayarak uyarmalıdır. Bu sayede, brüksizmden dolayı ortaya çıkabilecek aşırı yüklemenin de önüne geçilmiş olacaktır. Beslenme bir süre yumuşak gıdalarla olmalıdır. 3 ay veya daha fazla beklenip doku iyileştikten sonra gerekirse, overdenture yeniden yapılmalı ya da beslenmelidir (Attard ve Zarb 2005, Misch 2005).

2007 yılında Stephan ve arkadaşları alt çenede 3 implant yerleştirmişlerdir. Hastaları 2 gruba ayırmış ve birinci grupta implant cerrahisinden 2 gün sonra immediat yüklemeyi yapmış ikinci grup olan kontrol grubunda ise 3 ay sonra yükleme yapılmıştır. 2 yıllık takip sonucunda periimplant bölgeyi kanama indeksi, plak indeksi, cep derinliği ve periimplant kemik rezorbsiyonu açısından incelemiştir. Sonuç olarak implantların birbirine barlar ile bağlandığı immediat mandibular overdenture vakaları ile kontrol grubu arasında belirgin bir fark bulamamışlardır.

Mandibulada overdenture protezlerle İmmediat yüklemeye çeşitli protez tasarımları bulunmaktadır.

- 2 implant üzerine ball ataçman ya da locator kullanılarak ve bağlanmadan yüklenerek
- 2 implant bar aracılığıyla bağlanıp yüklenerek.
- 4 implant locator kullanılarak ve bağlanmadan yüklenerek.
- 4 ya da daha fazla implant bar aracılığıyla bağlandıktan sonra yüklenerek.

Mandibulada overdenture protezlerle immediat yükleme protokolü, standart büyüklükte implantlar kullanıldığında ve başarılı bir primer stabilizasyon varlığında güvenle uygulanabilecek bir tedavi yöntemidir (Wismeijer ve ark., 2010).

2) Bölümlü Dişsiz Hastalarda İmmediat Yükleme

İmmediat yükleme konsepti bölümlü dişsiz hastalarda da kullanılabilir. Ancak parsiyel dişsiz hastalar, çoğunlukla fonksiyon görebilecek yeterli sayıda doğal dişe sahiptirler. Bu nedenle, yapılacak immediat restorasyon, öncelikle estetik gereksinimler için yapılır. Okluzyon dışında tutulan bir immediat geçici protez, Misch tarafından 'non-fonksiyonel immediat restoras-

yon' diye adlandırılır. Bu tip protezin endikasyonları:

- Doğal dişleri (veya iyileşmiş implantlar) üzerinde sentrik oklüzal kontakları ve eksantrik hareketlere sahip olan parsiyel dişsiz hastalar
- İmplant bölgelerinde D1, D2 ve D3 tip kemik olması
- Krestal stresi azaltmak için yüzey alanını arttıracak şekilde dizayn edilmiş 4 mm veya daha fazla çapta vida şekilli implant gövdeleri.

Kontrendikasyon :

- Parafonksiyonel alışkanlıkları olan hastalar

Kesin olarak saptanamamış olsa da, yapılan çalışmalar, özellikle posterior maksillada, immediat yükleme sonucunda implant kayıplarının daha yüksek bir risk içerdiği kanaatini oluşturmuştur (Rocuzzo ve ark., 2009)

Kemiğin densite değeri düştükçe, implant kaybının arttığı, ve bunun tüm dişsizlik tipleri için aynı olduğu bilinen bir gerçektir (Attard ve Zarb 2005, Misch 2005).

2007 yılında Achilli ve arkadaşları maksiller ve mandibular bölgede posterior eksik dişlerin yerine implant yerleştirerek bir yıl boyunca izlemişlerdir. Hastaların parafonksiyonel alışkanlıkları olmamasına, herhangi bir periodontal patolojisinin bulunmamasına ve sigara içmemesine dikkat etmişlerdir. Bir grup hastada immediat yükleme implant cerrahisinden 24 saat sonra diğer grupta ise erken yükleme implant cerrahisinden 6 hafta sonra yapılmıştır. 1 yıllık takip sonucunda İmmediat yüklenen implantlarda marjinal kemik kaybı 1. 24 mm iken, erken yüklenen implantlarda 1. 19 mm olarak bulunmuştur. Sonuç olarak cerrahi ve protetik protokollere uyulduğu takdirde kemik kalitesinin uygun olduğu vakalarda immediat yüklemenin güvenilir bir yöntem olduğuna kanaat getirmişlerdir.

Yine Yıldırım yaptığı tez çalışmasında, Kennedy Class 1 grubu dişsizliğe sahip hastaların üst çenesine, sağ ve sol bölgeye ikişer adet olacak şekilde aynı boyut ve özellikte implant yerleştirmiştir. Bu bölgelerden birisini immediat, diğerini ise klasik yükleme protokolüne dahil etmiş ve 4. Sene sonunda tüm hastalarda hiçbir bölgede farklılık tesbit etmemiştir (Yıldırım, 2006)

Şekil 4.

3) Tek Diş İmplantlarda İmmediat Yükleme

Tek diş eksikliklerinde implant uygulanması başarılı ve uygun bir tedavi yöntemidir. Tek diş eksikliklerinde implantların anında yüklenmelerinin en önemli nedeni estetikdir. İmmediat yükleme yapılacaksa kemiğin

kalitesi önemlidir. Diş çekiminden

hemen sonra implant yerleştirilip immediat yükleme yapılacaksa bu bölgede herhangi bir periodontal ve periapikal enfeksiyon olmaması gerekir (Attard ve Zarb 2005).

Estetik bölgede uygulanan, doğal dişlere komşu, tek diş implantların, kısa dönemde hem immedat hem erken hem de geleneksel yerleştirme ve yükleme protokollerinde marjinal kemik seviyesi ve sağlıklı kalma açısından başarılı olduğu en az bir çalışmada ortaya konmuştur (den Hartog ve ark., 2008).

Galli ve ark. (2008) yapmış oldukları çalışma sonucunda okluzyon dışı immedat ve 2 ay sonra yüklenen tek diş implantlarda herhangi bir klinik fark olmadığını belirtmişlerdir.

Lindeboom ve ark. (2006)da benzer şekilde, immedat yüklenen tek kronlarda oklüzonda olsun yada olmasın takip süresi sonunda fark olmadığını belirtmiştir.

İMMEĞAT YÜKLEMEDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

İmmedat yüklemenin başarılı olabilmesi, şüphesiz bazı şartlara bağlıdır. İmmedat yüklemeye karar vermeden önce dikkat edilmesi gereken noktaları şöyle sıralayabiliriz.

1) İmplant Yüzey Özelliği

İmplantların başarı kriterleri için bir çok histolojik ve histomorfometrik çalışma yapılmıştır. Bu araştırmaların önemli bir bölümünü de, farklı yüzey özelliğindeki implantların karşılaştırılmaları oluştur-

maktadır. Uzun yıllardan beri değişik bir çok mekanik ve kimyasal işleme tabi tutulmuş yüzeyler ile sadece tornalanmış yüzeyler kıyaslanmaktadır (Bernard ve ark., 2003; Gapski ve ark. 2003). Araştırılan başlıca yüzeyler; HA (hidroksilapatit) kaplı yüzeyler, TPS (titanium plazma sprej) yüzeyler, TiO (titanium oksit) yüzeyler ve SLA (Kumlanma ve Asitle Pürüzlendirme)' dir (Alliot ve ark., 1999). Pürüzsüz ya da ince dokulu titanium yüzeyleri ile pürüzlü titanium yüzeylerinin karşılaştırılmasında, pürüzlü implantlarda kemik-implant kontakt miktarının daha fazla olduğu görülmüştür (Wilson ve ark., 1998). Tarnow ve ark. (1997), 10 hastayı sabit geçici restorasyonlarla immedat olarak yükleyip değerlendirmiştir. Çalışmada titanium, TPS veya TiO yüzeyler kullanılmıştır. Her hastaya yerleştirilen 10 implanttan 5' i immedat olarak yüklenmiştir. İmmedat olarak yüklenen implantlarda % 3 başarısızlık görülmüş, ancak değişik yüzeyler arasında belirgin bir farklılık bulunamamıştır. Yine başka bir çalışmada Karabuda ve ark. ları (1999) köpek premolarlarının yerine immedat olarak yerleştirdikleri HA (Hidroksilapatit) kaplı implantları 8 hafta iyileşmeye bırakmışlar ve sonrasında implantların çevresinde bir enflamasyon tespit etmişlerdir. Histolojik ve histomorfometrik analizler sonucunda HA kaplı implantların TPS implantlara oranla daha yüksek oranda kemik kontağı gösterdiği belirtilmiştir. Bu oranlar HA kaplı implantlarda % 61 iken, TPS implantlarda ise % 52 olarak bulunmuştur. Başka bir çalışmada da SLA yüzeyli implantlar 4, 8 ve 12. haftalarda yüksek ve artan tork kuvvetleri uygulanarak test edilmiş ve tüm implantlarda osseointegrasyonun sağlandığı gözlenmiştir (Buser ve ark., 1998).

He ve ark. (2009) tarafından tavşanlar üzerinde yapılan çalışmada; kumlanmış ve asit ile pürüzlendirme uygulanmış yüzey ve ısıtılmış H₂O₂/HCL ile muamele edilmiş implantlar değerlendirilmiştir. 2 ve 4 haftalık takip süresi sonunda yapılan histolojik ve histometrik değerlendirmelerde; 2 grup arasında belirgin bir fark bulunamamıştır. Kemik kontağı H₂O₂/HCL uygulanmış implantlarda %49, kumlanmış ve asit etch uygulanmış yüzey implantlarda %47 oranında bulunmuştur. Her iki grupta da 4. Haftadaki kemik kontakt miktarının, 2. Haftaya göre arttığı belirtilmiştir.

Bousdras ve ark (2007) tarafından yapılan çalışmada; 12 domuzda toplam 44 tane TiO₂ ile kumlanmış implant yerleştirilmiş ve farklı derecede oklüzal kuvvetler uygulanacak şekilde farklı protokollerle İmmedat yüklenmiştir. 10 haftalık takip sonunda; 13 implantın başarısızlığa uğradığı ancak bunların çoğunluğunun karşıt dişlerle oklüzal temasta olan implantlarda meydana geldiği rapor edilmiştir.

Degidi ve ark (2006) tarafından yapılan çalışmada; hastalara 142 adet poröz anodize yüzeyli implant uygulanmıştır. Bu implantların 50 adedi tam dişsiz mandibulaya, 69 adedi tam

dişsiz maksillaya uygulanmış ve fonksiyonel olarak İmmediat yüklenmiştir. 23 tanesi ise bölümlü dişsiz çenelere non-fonksiyonel olarak uygulanmıştır ve üç yıl boyunca takip edilmiştir. Üç yıl sonunda tüm implantlarda %100 başarı elde edildiği görülmüştür. Marjinal kemik kaybı ise 12. Ayda ortalama 0. 8 mm, 36. Ayda 1. 00 mm olarak tespit edilmiştir.

2) İmplant Geometrisi

May ve Romanos (2002), yapmış oldukları çalışmada implantın geometrisi ve şeklinin primer implant stabilitesinden sorumlu olduğunu bildirmişlerdir.

Araştırmacılar, genellikle vida şeklindeki implantların tercih edilmesi gerektiğini, çünkü bunların yüksek primer stabilite sağladıklarını tespit etmişlerdir. Ayrıca vida şeklindeki implantların yivleri arasındaki mesafeden ötürü, çok köklü molar dişlerinkine yakın yüzey alanına sahip olduklarını vurgulamışlardır.

Hem mandibulada hem de maksillada yivsiz implantlar kullanıldığı takdirde hala başarısızlık olasılığının olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle primer stabiliteyi arttırmak için implant uygulamalarında yivli ve yüzeyi pürüzlü olan implantların kullanılması önerilmektedir (May ve Romanos, 2002).

Vida şeklindeki implantların immediat yükleme sonucu verdiği tepkiler konusunda hayvanlar üzerinde çalışılmıştır. Kopek ve maymunların kullanıldığı çalışmalarda başarı oranı immediat yüklemenin yapıldığı ve yapılmadığı kontrol gruplarında birbirine yakın bulunmuştur (Jaffin ve ark., 2000).

Barikani ve ark. yapmış oldukları in vitro çalışma sonucunda vida şekilli implantların silindirik implantlara göre daha iyi primer stabilizasyona sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Kan ve ark (2007) tarafından yapılan çalışmada boyun bölgesi, interproximal kemiği destekleyecek mantığı ile üretilmiş implantların (scaloped implant) klasik tasarımlı implantlara göre immediat yükleme konusunda daha başarılı olduğu gösterilmiştir. Yapılan çalışmada marjinal kemik kaybı ve yumuşak doku konturları açısından takip periyodu boyunca bahsedilen implantlar başarılı bulunmuştur. Ancak cerrahi sırasında karşılaşılan uygulama güçlükleri nedeni ile bu tarz mesial ve distali omuz şeklinde pürüzlendirilmiş implantlar popülarite kazanamamıştır.

İmplant geometrisi ve yüzey preperasyonunun immediat yüklenmiş implantların uzun dönem başarısına etkisi hakkında sınırlı literatür vardır. Yapılmış bir retrospektif çalışma da 4 farklı tasarım ve yüzeye sahip implant sistemi klinik olarak karşılaştırılmış ve istatistiksel bir fark görülmemiştir (Gatti ve ark., 2000).

Heinemann ve ark (2010) tarafından yapılan çalışmada; 32 hastada, maksillaya toplam 147 tane boyun bölgesi yivli platform implant yerleştirilmiştir. Bu implantlardan 3. 7 mm çapında olanlardan bir kısmı İmmediat, bir kısmı konvansiyonel olarak yerleştirilmiştir. 4. 2mm çapında olanlar ise

konvansiyonel yerleştirilmiştir. 1. 6 yıllık takip süresi sonunda mesial ve distal olarak kemik kaybı ölçüldüğünde; İmmediat yüklenen 3. 7 mm çaplı implantlarda 0. 06 mm, konvansiyonel yüklenen 3. 7 mm implantlarda 0. 16 mm, konvansiyonel yüklenen 4. 2mm çapındaki implantlarda ise 0. 09 mm bulunmuştur.

3) İmplant - Dayanak Bağlantısı

Boyutları yeterli olan bir implant, protetik olarak doğru aks ve pozisyonda yerleştirilip osseointegre olduysa, implant-dayanak bağlantısı önem kazanır. Bu bağlantı bölgesinin fonksiyonel ve parafonksiyonel kuvvetler altında mekanik olarak önemli olduğu söylenmektedir. Çünkü bu kısım kuvvetin oluştuğu (oklüzal yüzey) ve kuvvetin alındığı (implant-kemik ara yüzü) alanlar arasında bulunmaktadır. İdeal şartlarda kuvvetler, kron ve implant yoluyla direkt olarak implant-kemik ara yüzünden kemiğe iletilmektedir. Bu sırada implant bileşenlerinden vidada gevşeme, kırılma veya üst yapıda kırılma olmasına neden olacak lokal bir gerilim alanı yaratılmaması gerektiği çalışmalarda önemle vurgulanmıştır (Kirsch ve ark., 2001).

4) İmplant Boyutları

7 mm ya da daha kısa implantların başarı oranları aynen posterior maksilladaki implantlar gibi % 80 olarak bulunmuştur. Özellikle kemik yoğunluğunun düşük olduğu bölgelerde daha uzun ve geniş çaptaki implantların kullanımının prognozu olumlu etkilediği öne sürülmektedir. Yani çaptaki artışın, daha fazla implant-kemik kontak yüzeyi sağladığı belirtilmektedir (Grunder ve ark., 1999).

Shriker ve ark. yapmış oldukları in vitro çalışmada, 6mm lik kısa implantları ve 10 mm lik implantları sonlu eleman analizi yönetimiyle değerlendirmişler ve immedat yükleme açısından belirgin farklılık bulunmayacağını belirtmişlerdir. Degidi ve ark. tarafından 133 immedat yüklenmiş 10 mm nin altındaki implantın 4 senelik takibi sonucundaki başarısı değerlendirilmiş; sadece 3 implantta kayıp yaşanmış ve sağlam implantlarda belirgin bir kemik kaybı gözlenmemiştir.

Benzer sonuçlara ulaşılan birçok çalışmada, geniş implantların kortikal kemikle olan geniş kontak yüzeyleri sayesinde primer stabiliteyi arttırdığı ileri sürülmüştür (Langer ve ark., 1993; Renouard ve ark., 1999; Polizzi ve ark., 2000). Ancak implant boyutlarının başarıyı arttırmada etkisi olduğu iddia edilmesine rağmen, uzun implantların uygulanmadığı bazı çalışmalarda da başarılı sonuçlar elde edilmiştir (Meredith ve ark., 1997a; Meredith ve ark., 1997b; Friberg ve ark., 1999a; Friberg ve ark., 1999b; Balleri ve ark., 2002). Benzer şekilde Gatti ve ark. 'nın (2000), yaptıkları çalışmada implant boyutları ve başarı oranı arasında bir ilişki bulunamamışlardır. Bu çalışmada örnek sayısı istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar elde etmek için çok küçüktür. Literatürde immedat yüklenmiş implantların kritik uzunluk ve çapı için daha fazla araştırma yapılması gerektiği rapor edilmiştir (Gapski ve ark., 2003).

5) İmplant stabilitesi :

İmmediat yükleme için implant stabilizasyonunun iyi olması gerekmektedir. İmplantların stabiliteilerinin belirlenmesi implantların hangi zaman diliminde yüklenebileceği hakkında fikir edinilmesini sağlayabilir. Bunun dışında osseointegrasyonun miktarını ve protetik uygulamaları takiben ortaya çıkabilecek stabilizasyon kaybını ortaya koyarak, hekimin, yükleme konusunda kendisini sorgulamasını sağlar.

Günümüzde dental implantların klinik stabiliteilerinin belirlenmesinde kullanılan yöntemler şunlardır (Huang ve ark., 2000 Winkler ve ark., 2001) .

KLASİK YÖNTEMLER	MODERN YÖNTEMLER
Perküsyon	Periotest
Tork testi	Ostell
Radyografik inceleme	

Tablo 1

A) Klasik Yöntemler

1) Perküsyon: Perküsyon, subjektif bir değerlendirme yöntemi olarak kabul edilmektedir. Rutin uygulamaya girmiş olan bu basit işlem, ayna ya da sond gibi bir el aletinin arkası ile implant üzerine yapılan hafif vuruşa ve ortaya çıkan sesin değerlendirilmesine dayanır. Genel olarak yöntemi kullanan bir klinisyenin, oluşan rezonansa göre yorum yaptığı söylenebilir. Geçmişten günümüze kabul görmüş olan kanı, eğer perküsyonda kunt bir ses çıkarsa mobilite olmadığı ve implantın stabil olarak kabul edilebileceği; sesin hafif olması durumunda da implantın osseointegre olmayıp, fibroz dokuyla çevrelendiği şeklindedir (Scotter ve Wilson, 1991). Yine yöntemin stabilite belirlemede standart kriterleri olmadığı şeklinde yorumlar yapılmıştır.

2) Tork Testi: Johansson ve Albrektsson (1987), tavşan kemiğinde deneysel implantların stabilite ve fiksasyonunu, geliştirdikleri ters yönlü tork testi ile değerlendirmişlerdir. Bu testin temelini, implantı gevşetecek yönde implant kemik bağlantısı kopana kadar tork kuvveti uygulamak olarak açıklamışlardır.

Tork testi, teknik bio-uyumluluk çalışmalarında, ve farklı materyal-yüzey modifikasyonlarında kemik-doku yanıtını açıklamak amacıyla hala kullanılmaktadır. Ancak in-vivo kullanımının zor olması ve insan çalışmalarında etik nedenlerle kullanılamaması yöntemin en büyük dezavantajları olarak belirtilmektedir (Sennerby, 2001).

3) Radyografik inceleme: İmplant üstü protetik uygulamalarda radyografilerin:

- Cerrahi öncesi teşhis ve planlamada bölgedeki kemik yoğunluğunu belirlemek için
- İyileşme sürecinde osseointegrasyonu gözlemlemek için ve

- Restorasyonun uyumu, marjinal kemik seviyesi ile komşu diş-implant çevresi patolojileri belirlemek için kullanılabileceği belirtilmiştir (Cranin ve ark., 1998; Lekholm ve Jemt, 1989; Hobo ve ark., 1991).

Radyografik yöntemlerin en önemli kısıtlamasının, hekime sadece mesial ve distal bölgeler hakkında fikir verebilecek iki boyutlu görüntüler sağlaması olduğu belirtilmiştir (Cranin ve ark., 1998; Meredith, 1998).

Günümüzde, radyografik yöntemlerin yanında ileri görüntüleme teknikleri de kullanılmaktadır. Medikal ve dental bilgisayarlı tomografi, kesitsel görüntüler elde edip, bölgeleri 2 ya da 3 boyutlu olarak izlememi-zi sağlamaktadır (Balshi ve ark., 2006; Park ve Cho, 2009; Aranyarachkul ve ark., 2005)

B) Modern Yöntemler:

Birçok araştırmacı implantlardaki mobilitayı belirlemek için değişik metotlar geliştirmeye çalışmışlardır (Picton ve ark., 1974; Fenton ve ark., 1987; Yankell, 1988). Ancak geliştirilen metotların birçoğu rutin klinik uygulamalarda kullanılacak kadar pratik değildir ve genellikle araştırmalarda kullanılmaktadır (Scotter ve Wilson, 1991).

1) Periotest: Periotest, implant stabilitesinin belirlenmesinde doğru ve tekrarlanabilen bir cihaz olarak sunulmuştur. Cihazın diş kronuna ya da implant dayanağına uygulanan dokunuşların adeta geri tepmesini ölçtüğü ve implant ile dayanak ara yüzündeki stabiliteyi ölçmede de kullanılabileceği ileri sürülmüştür (Truhlar ve ark., 1994; May ve ark., 1997; Cranin ve ark., 1998; Winkler ve ark., 2001). Elde edilen sayısal periotest değerlerinin (PTV) fonksiyonel periodontal desteğin dinamik ölçümünün ya da implant çevresindeki kemik oluşumunun objektif olarak miktarını verdiği tespit edilmiştir (Scotter ve Wilson, 1991; Morris ve ark., 2000).

Periotest cihazının, klinik kullanımındaki hassasiyetten dolayı bazı farklılıklar gösterdiği belirtilmiştir. İn vitro ve in vivo incelemelerdeki ölçümlere göre implantlar için PTV değerleri ve kontak zamanı arasında bulunan doğru orantılı ilişkiye benzer bir ilişki de vuruş yüksekliği ve PTV değerleri arasında ortaya konmuştur (Tricio ve ark., 1995). Ayrıca piyasemenin destek üzerindeki ölçüm noktası, implanttan horizontal uzaklığı ve de açıldırılması, elde edilen periotest değerlerinin değişik olmasına neden olabilir ki, bu da belirgin bir dezavantaj olarak değerlendirilmiştir (Meredith ve ark., 1998; Gomez-Roman ve Lukas, 2001).

2) Ostell: Konvansiyonel tekniklerin çoğu zaman yetersiz kalması ve tasarım değişikliklerine uğrayan implant markalarının klinik başarılarını ortaya koyabilecek invaziv olmayan yöntemlere ihtiyaç olması böyle bir cihazın gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu fikirler doğrultusunda implant stabilitesinin objektif ve non-invaziv bir şekilde ölçülmesi için geliştirilen cihaza Ostell TM (Integration Diagnostics AB, Goto-

Şekil 5

borg, Sweden) adı verilmiştir. Daha sonraları Ostell adıyla geliştirilen bu cihaz üzerinde bazı değişiklikler yapılmış ve Ostell Mentor TM (Integration Diagnostics AB, Gotoborg, Sweden) adı altında piyasaya sürülmüştür (Oh ve ark., 2009).

Rezonans frekans analizi, hastalarda implant stabilitesinin izlemek için sıklıkla kullanılan bir yöntemdir. Bu analiz tekniği, Ostell cihazı ile non-invaziv olarak yapılabilmektedir. Bu cihaz Rezonans frekansı (RF) değerlerini, implant stabilitesi (ISQ) katsayısı olarak çevirip, kolayca karşılaştırma yapılmasını sağlayabilmektedir (Veltri ve ark., 2007).

Bornstein ve ark. (2009) tarafından yapılan çalışmada, posterior maksillaya uygulanan implantlar, immedat olarak yüklenmiştir. Ostell cihazı ile yüklenme öncesinde ve 3 haftalık takip sonucunda yapılan ölçüm sonucunda 65 ve üstü ISQ değerine sahip implantların başarılı olduğu rapor edilmiştir.

Şekil 6

6) İmplant Yerleştirme Tork Değeri

Otoni ve ark. (2005) tarafından yapılan çalışmada; aynı tip ve yüzey özelliğine sahip implantlar, hastaların aynı bölgelerine farklı yerleştirme torku kuvveti ile yerleştirilmiştir. Uygulanan implantlar en az 20Ncm tork kuvveti ile yerleştirilmiştir. 24 aylık takip periyodu sonucunda, başarılı bir immedat yüklenme için uy-

gulanacak tork kuvvetinin 32Ncm değerinin üzerinde olması gerektiğini belirtmişlerdir .

7) Okluzyon

İmmediat, erken veya geç, yükleme dönemi ne olursa olsun implantların protetik başarısında oklüzyonun önemi tartışılmazdır. Bu amaçla bir çok öneri getirilmiştir. Anterior tek implant ile yapılan tedavilerde, sentrik oklüzyon, lateral ve protruziv harekette karşıt dişlerle temas olmaması önerilmektedir. Premolar bölgedeki implantlarda ise, premolar dişlerin lingual tüberküllerinin modifiye edilerek kanin formu verilmesi tavsiye edilmektedir (Lopez, 2005).

Parsiyel sabit restorasyonlarda ise anterior ve posterior bölgeler için benzer şartlar öne sürülmektedir. Posterior implantların immediat yüklemelerinde ilk amaçlanan; yüklemenin premolar dişlerden başlatılması olarak ortaya konmuştur. Bu sayede molar implantların daha sonra kalıcı protezde aktif olarak görev görünceye kadar, fonksiyondan uzak tutulabileceği belirtilmektedir. Maksimum interkuspitasyonun ise; final protezinde son oklüzyon hazırlanırken oluşturulması önerilmektedir.

Oklüzyonun kontrolünde tercihen antagonistlerle olan öncül temaslardan ve çatışmalardan sakınılması gerektiği bildirilmektedir. Özellikle metal destekli por-selen köprülerde kanat uzantıları varsa, yüklemenin tipi ne olursa olsun anterior disoklüzyonun mutlaka hazırlanmasının gerektiği belirtilmekte, hazırlanırken de artikülasyon kağıtlarının her 2 yönünün ayrı ayrı kullanmanın uygun olacağı söylenmektedir. Öncelikli maksimum interkuspitasyonda, sonra da protruziv ve lateral hareketlerin her ikisinde belirlenen işaretli bölgelerin uzaklaştırılmasıyla elverişli oklüzyonun hazırlanabileceği ortaya konmuştur. Bu sayede implant uygulamalarında protetik başarısızlıktan sakınılabileceği tespit edilmiştir. İmmediat yükleme uygulanacak maksiller sabit protetik restorasyona sahip hastalarda, en az 4 ay süreyle kullanılan hareketli protezi geceleri çıkarabilmeleri sayesinde, implantlar üzerinde meydana gelebilecek olumsuz kuvvetlerden sakınılabileceği belirtilmektedir (Lopez, 2005). İmplant uygulamalarında oklüzyonun hazırlanmasında temel olarak 4 faktör önemle vurgulanmaktadır:

- **Tüberkül Konumları:** İmplant üstü restorasyonlarda tüberküllerin konumlandırılmasında, alt bukkal ve üst palatinal tüberküller dışındaki tüberküllerin aktif olarak oklüzyona katılmaması gerektiği ileri sürülmektedir.
- **Fossa Derinliği:** Tüberküllerle aktif bir çiğnemenin sağlanması amacıyla, sentrik oklüzyonda ağız kapatıldığında, aktif tüberküllere karşılık gelen fossaların yeterli derinlikte olması gerektiği belirtilmektedir.
- **Uygun Anterior Disoklüzyon:** İyi bir lateral ve protruziv fizyolojik rehberin hazırlanması amacıyla, anterior grup dişlerde seçilmiş bölgelerin en ideal fonksiyon ve estetiği sağlayacak şekilde hazırlanmasının gerekliliği bildirilmektedir.
- **Kaçış Oluklarının Yaratılması:** Son olarak da lateral ve protruziv hareketlerde aktif tüberküllerin, fossa-

dan başlayan ve devamında izleyeceği yolu gösteren kaçış oluklarının hazırlanmasının unutulmaması gerektiği önemle vurgulanmaktadır (Lopez, 2005).

8) Hasta Faktörleri:

Proteze gelen oklüzal kuvveti büyütme kemik-implant ara yüzündeki stresi ve kemiğe gelen gerinimi artırır. Bu nedenle oklüzal yüklemeyi arttıran kuvvet durumları immediat yüklemeye başarısızlık riskini artırır. Bruksizm ve diş sıkma gibi parafonksiyonel alışkanlıklar risk faktörü olarak sayılırlar. Bunun nedeni, lateral kuvvetin büyüklüğü ve süresinin artmasıdır (Misch, 2005)

SONUÇ

Klinik gözlemler ve yapılan araştırmalar doğrultusunda İmmediat yüklemeye karar verilirken dikkat edilmesi gereken hususlar şu şekilde özetlenebilir:

1. Total dişsizliklerde immediat yükleme için, mandibulada en az 5, maksillada 8 implant optimal olarak dağıtılıp bilateral splintleme etkisi yaratacak şekilde planlanmalıdır.
2. İmmediat yüklenmiş implantların uzunluğu ve çapı yeterli miktarda olmalıdır.
3. Yerleştirme torku 32N/cm'den fazla ve primer stabilitesi yüksek olan implantlar yüklenebilir.
4. Uzunluğu ve yerleştirme torku istenen değerleri vermeyen implantlar yüklenmemelidir.
5. Geçici olsun ya da olmasın immediat protezlerde kanat uzantılarından kaçınılmalıdır.
6. Geçici sabit protezler iyileşme döneminde çıkarılmamalıdır.
7. Osstell ile yapılan RFA ölçümünde 65 ISQ ve üstü değeri veren implantlar immediat olarak yüklenebilir.

İmmediat yükleme kararının verilmesinde aşağıdaki riskler de göz önüne alınmalıdır.

- Düşük yoğunlukta kemik
- Çekim socketinin hasarı
- Oklüzal yüklemenin miktarı ve çeşidi
- Sigara kullanımı
- Bruksizm

Başarılı tedaviye ulaşmak için, bölgeye göre immediat yükleme gereksinimlerinde güvenilirlik sıralaması şu şekildedir: Total mandibula > parsiyel mandibula > tek diş eksikliği > maksilla (Sennerby, 2003)

İmplant destekli protezlerde immediat yükleme konusu, vakaya özel bir uygulamadır. Hekim, hastasının şartlarını değerlendirip, klinik ve teorik tecrübesini kullanarak, en iyi protokolün hangisi olduğuna karar vermeli ve uygulamalıdır. Ayrıca kurallar, keskin sınırlarla birbirinden ayrılmadığı için; temkinli yaklaşmak başarı açısından en önemli noktadır.

1. *Şematik resimler ITI (International Team for oral Implantology) yayınlarından alınmıştır.*
2. *Bu metin 42/3 2015 sayılı Ankara Üniversitesi Diş-hekimliği Fakültesi Dergisi'nde de yayımlanmıştır.*

KAYNAKLAR:

- ARANYARACHKUL, P., CARUSO, J., GANTES, B., SCHULZ, E., RIGGS, M., DUS, I., YAMADA, J.M., CRIGGER, M.(2005) Bone density assessments of dental implant sites: 2. Quantitative cone-beam computerized tomography. *Int J Oral Maxillofac Implants* 20: 24-416.
- ACHILLI, A., TURA, F., EUWE, E. (2007). Immediate/early function with tapered implants supporting maxillary and mandibular posterior fixed partial dentures: Preliminary results of a prospective multicenter study. *J Prosthet Dent* 97: 52-58.
- ALFADDA, S.A., ATTARD, N.J., DAVID, L.A. (2009) Five-year clinical results of immediately loaded dental implants using mandibular overdentures. *Int J Prosthodont* 22: 73-368.
- ALLIOT, B., PITROWSKI, B., MARIN, P., ZAHEDI, S., BRUNEL, G. (1999). Regeneration procedures in immediate transmucosal implants: an animal study. *Int. J. Oral Maxillofac. Implants* 14: 841-848.
- ATTARD, N., ZARB, G. (2005). Immediate and early implant loading protocols: A literature review of clinical studies. *J Prosthet Dent* 94:58-242.
- BALLERI, P., COZZOLINO, A., GHELLI, L., MOMICCHOLI, G., VARRIALE, A. (2002). Stability measurements of osseointegrated implants using Ostell in partially edentulous jaws after 1 year of loading: a pilot study. *Clin. Implant Dent. Relat. Res.* 4: 128-132.
- BALSHI, S.F., WOLFINGER, G.J., BALSHI, T.J. (2006) Surgical Planning and Prosthesis Construction Using Computed Tomography, CAD/CAM Technology, and the Internet for Immediate Loading of Dental Implants. *J Esthet Restor Dent.* 18:312-325.
- BERNARD, J.P., SZMUKLER-MONCLER, S., PESSOTTO, S., VAZQUEZ, L., BELSER, U.C. (2003). The anchorage of Branemark and ITI implants of different lengths. I. An in vivo study in the canine mandible. *Clin. Oral Impl. Res.* 14: 593-600.
- BORNSTEIN, M.M., CHRISTOPHER N. H., HALBRITZER, S.A., MORTON, D., BUSER, D. Early Loading of Nonsubmerged Titanium Implants with a Chemically Modified Sand-Blasted and Acid-Etched Surface: 6-Month Results of a Prospective Case Series Study in the Posterior Mandible Focusing on Peri-Implant Crestal Bone Changes and Implant Stability Quotient (ISQ) Values. *Clinical Implant Dentistry and Related Research* 11:338-346.
- BOUSDAS, V.A., WALBOOMERS, F., JANSEN, J.A., CUNNINGHAM, J.L., BLUNN, G., PETRIE, A., JACQUES, S., NAERT, I.E., SINDET-PEDERSEN, S., GOODSHIP, A.E. (2007). Immediate Functional Loading of Single-Tooth TiO2 Grit-Blasted Implant Restoration. A Controlled Prospective Study in a Porcine Model. Part II: Histology and Histomorphometry. *Clinical Implant Dentistry and Related Research* 9:207-216.
- BUSER, D., NYDEGGER, T., HIRT, H.P., COCHRAN, D.L., NOLTE, L.P. (1998). Removal torque values of titanium implants in the maxilla of miniature pigs. *Int. J. Oral Maxillofac. Implants* 13: 611-619.
- CAVICCHIA, F., BRAVI, F. (1999). Case reports offer a challenge to treatment strategies for immediate implants. *Int. J. Periodontics Restorative Dent.* 19: 66-81.
- CRANIN, A.N., DEGRADO, J., KAUFMAN, M., BRAODIAN, M., DIGREGORIO, R., BATGITS, G., LEE, Z. (1998). Evaluation of the periosteal as a diagnostic tool for dental implants. *J. Oral Implantol.* 14: 139-146.
- DEGIDI, M., PERROTTI, V., PIATTELLI, A. (2006). Immediately Loaded Titanium Implants with a Porous Anodized Surface with at Least 36 Months of Follow-Up. *Clinical Implant Dentistry and Related Research* 8: 169-177.
- DEN HARTOG, L., HUDDLESTON SLATER, J.J.R., VISSINK, A., MEIJER, H.J.A., RA-GHOEBAR, G.M. (2008) Early survival of single-tooth implants in the esthetic zone may be predictable despite timing of implant placement or loading. *J Evid Base Dent Pract* 10:52-55.
- ECCELLENTI, T., PIOMBINO, M., PIATTELLI, A., PERROTTI, V., IEZZI, G. (2010) A new treatment concept for immediate loading of implants inserted in the edentulous mandible. *Quintessence Int.* 41:95-489.
- ESPOSITO, M., HIRSCH, J.M., LEKHOLM, U., THOMSEN, P. (1998a). Biological factors contributing to failures of osseointegrated implants. (I) Success criteria and epidemiology. *Eur. J. Oral Sci.* 106: 527-551.
- ESPOSITO, M., HIRSCH, J.M., LEKHOLM, U., THOMSEN, P. (1998b). Biological factors contributing to failures of osseointegrated implants. (II) Etiopathogenesis. *Eur. J. Oral Sci.* 106: 721-764.
- ESPOSITO, M., GRUSOVIN, M.G., ACHILLE, H., COULTHARD, P., WORTHINGTON, H.V. (2009). Interventions for replacing missing teeth: different times for loading dental implants. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, Issue 1.
- FENTON, A., JAMSHAIT, A., DAVIS, D. (1987). Osseointegration fixture mobility. *J. Dent. Res.* 66: 114.
- FRIBERG, B., SENNERBY, L., LINDEN, B., GRONDHAL, K., LEKHOLM, U. (1999a). Stability measurements of one-stage Branemark implants during healing in mandibles. *Int. J. Oral Maxillofac. Surg.* 28: 266-272.
- FRIBERG, B., SENNERBY, L., MEREDITH, N., LEKHOLM, U. (1999b). A comparison between cutting torque and resonance frequency measurements of maxillary implants. *Int. J. Oral Maxillofac. Surg.* 28: 297-303.
- GAPSKI, R., WANG, H.L., MASCARENHAS, P., LANG, N.P. (2003). Critical review of immediate implant loading. *Clin. Oral Impl. Res.* 14: 515-527.
- GALLI, F., CAPELLI, M., ZUFFRETTI, M., ESPOSITO, M., TESTORI, T. (2008) Immediate non-occlusal vs. early loading of dental implants in partially edentulous patients: multicenter randomized clinical trial. Peri-implant bone and soft-tissue levels. *Clin. Oral Impl. Res.* 19:546-552.
- GATTI, C., HAEFLIGER, W., CHIAPASCO, M. (2000). Implant-retained mandibular overdentures with immediate loading: a prospective study of ITI implants. *Int. J. Oral Maxillofac. Implants.* 15: 383-387.
- GOMEZ-ROMAN, G., LUKAS, D. (2001). Influence of the implant abutment on the Periosteal value: an in vivo study. *Quintessence Int.* 32: 797-799.
- GRUNDER, U., POLIZZI, G., GOENE, R., HATANO, N., HENRY, P., JACKSON, W.J., KAWAMURA, K., KOHLER, S., RENOARD, F., ROSENBERG, R., TRIPLET, G., WERBIT, M., LITHNER, B. (1999). A 3-year prospective multicenter follow-up report on the immediate and delayed-immediate placement of implants. *Int. J. Oral Maxillofac. Implants* 14:210-216.
- HE, F. M., YANG, G.L., LI, Y.N., WANG, X.X., ZHAO, S.F. (2009) Early bone response to sandblasted, dual acid-etched and H2O2/HCl treated titanium implants: an experimental study in the rabbit. *Int. J. Oral Maxillofac. Surg.* 38: 677-681.
- HEINEMANN, F., HASAN, I., SCHWAHN, C., BIFFAR, R., MUNDT, T. (2010) Crestal bone resorption around platform-switched dental implants with fine thread neck after immediate and delayed loading. *Biomedical Engineering* 55: 317-321.
- HOB0, S., ICHIDA, E., GARCIA, L.T. (1991). Biological considerations for osseointegration. In: *Osseointegration and Occlusal Rehabilitation 3rd Ed.*, Ed.: I. Sasaki, Tokyo: Quintessence Pub. Co. Ltd., Chapter 3:7-12.
- HUANG, H.M., PAN, L.C., LEE, S.Y., CHIU, C.L., FAN, K.H., HO, K.N. (2000). Assessing the implant/bone interface by using natural frequency analysis: an in vivo study. *Oral Surg. Oral Med. Oral Pathol. Oral Radiol. Endod.* 90: 285-291.
- ISIDOR F. (1997) Histological evaluation of peri-implant bone at implants subjected to occlusal overload or plaque accumulation. *Clin Oral Imp 1 Res* 8: 1-9.
- JAFFIN, R.A., KUMAR, A., BERMAN, C.L. (2000). Immediate loading of implants in partially and fully edentulous jaws: a series of 27 case reports. *J. Periodontol* 71: 833-837.
- JOHANSSON, C., ALBREKTSSON, T. (1987). Integration of screw implants in the rabbit: a 1-year follow-up of removal torque of titanium implants. *Int. J. Oral Maxillofac. Implants* 2: 69-75.
- KARABUDA, C., SANDALLI, P., YALCIN, S., STEFLIK, D.E., PARR, G.R. (1999). Histologic and histomorphometric comparison of immediately placed hydroxyapatite-coated and titanium plasma-sprayed implants: a pilot study in dogs. *Int. J. Oral Maxillofac. Implants* 14: 510-515.
- KAN, J.Y.K., RUNGCHARASSAENG, K., LIDDELOW, G., HENRY, P., GOODCRE, C.J. (2007). Periimplant tissue response following immediate provisional restoration of scalloped implants in the esthetic zone: A one year pilot prospective multicenter study. *J Prosthet Dent* 97:109-118.
- KIRSCH, A., NEUENDORFF, G., ACKERMANN, K.L., NAGEL, R. (2001). Cam-log-bağlantısı: tek diş restorasyonları tedavi konseptine güvenilir bir implant protezi tasarımı. *Quintessence Türkiye* 2: 55-72.
- KRONSTROM, M., DAVIS, B., LONEY, R., GERROW, J., HOLLENDER, L. (2010) A prospective randomized study on the immediate loading of mandibular overdentures supported by one or two implants: a 12-month follow-up report. *Int J Oral Maxillofac Implants* 25:8-181.
- LANGER, B., LANGER, L., HERMANN, I., JOMEUS, L. (1993). The wide fixture: a solution for special bone situations and rescue for the compromised patient. *Int. J. Oral Maxillofac. Implants* 8: 400-408.
- LEKHOLM, U., JEMT, T. (1989). Principles for single tooth replacement. In: *The Branemark Osseointegrated Implant*, Ed.: T. Albrektsson, G. A. Zarb, Illinois: Quintessence Publishing Co. Inc., Chapter 7.
- LINDEBOOM, J.A., FRENKEN, J.W., DUBOTS, L., FRANK, M., ABBINK, I., KROON, F.H. (2006). Immediate loading versus immediate provisionalization of maxillary single tooth replacements: A prospective randomized study with biocomp implants. *J Oral Maxillofac Surg.* 64: 936-942.
- LOPEZ, V.J. (2005). Occlusion in immediate loading. In: *Immediate Loading in Implant Dentistry-Surgical, Prosthetic, Occlusal and Laboratory Aspects*, Ed.: V.J. Lopez, Barcelona: Quintessence, SL., Chapter 9.
- MALO, P., NOBRE, M.A., LOPES A. (2007). The use of computer-guided flapless implant surgery and four implants placed in immediate function to support a fixed denture: Preliminary results after a mean follow-up period of thirteen months. *J Prosthet Dent* 97: 26-34.
- MAY, K.B., EDGE, M.J., RUSSELL, M.M., RAZZOOG, M.E., LANG, B.R. (1997). The precision of fit at the implant prosthodontic interface. *J. Prosthetic Dentistry* 77: 497-502.
- MAY, D., ROMANES, G.E. (2002). Konik kronalar ile taşınan immediat implant destekli mandibular overdenture: yeni bir tedavi konsepti. *Quintessence Türkiye* 2: 61-68.
- MEREDITH, N., BOOK, K., FRIBERG, B., JEMT, T., SENNERBY, L. (1997a). Resonance frequency measurements of implant stability. *Clin. Oral Imp. Res.* 8: 226-233.
- MEREDITH, N., SHAGALDI, F., ALLEYNE, D., SENNERBY, L., CRAWLEY, P. (1997b). The application of resonance frequency measurements to study the stability of titanium implants during healing in the rabbit tibia. *Clin. Oral Imp. Res.* 8: 234-243.
- MEREDITH, N., FRIBERG, B., SENNERBY, L., APARICIO, C. (1998). Relationship between contact time measurements and PTV values when using the periosteal to measure implant stability. *Int. J. Prosthodont.* 11: 269-275.
- MICSH, C. E.: *Dental Implant Prosthetics*, 1st Ed., Michigan, Elsevier Mosby, 2005
- MOON, S.H., UM, H.S., LEE, J.K., CHANG, B.S., LEE, M.K. (2010). The effect of implant shape and bone preparation on primary stability. *J Periodontal Implant Sci* 40: 239-243.
- MORRIS, H.F., WINKLER, S., OCHI, S. (2000). The ankylosis endosseous dental implant: assessment of stability up to 18 months with the periosteal. *J. Oral Implantol.* 26: 291-299.
- MURA, P. (2010). Immediate loading of tapered implants placed in postextraction sockets: retrospective analysis of the 5-year clinical outcome. *Clinical Implant Dentistry and Related Research*.
- NIR-HADAR, O., PALMER, M., SOSKOLNE, W.A. (1998). Delayed immediate implants: alveolar bone changes during the healing period. *Clin. Oral Implants Res.* 9: 26-33.
- NOVAES JR, A.B., VIDIGAL, G.M., NOVAES, A.B., GRISI, M.F.M., POLLONI, S., ROSA, A. (1998). Immediate implants placed into infected sites: a histomorphometric study in dogs. *Int. J. Oral Maxillofac. Implants* 13: 42-422.
- OTTONI, J.M.P., OLIVIERA, Z.F.L., MANSINI, L., CABRAL, A.M. (2005). Correlation between placement torque and survival of single-tooth implants. *Int J Oral Maxillofac Implants* 20: 769-776.
- OH, J., KIM, S., LIM, S., ONG, J.L. (2009). A comparative study of two noninvasive techniques to evaluate implant stability: Periosteal and Ostell Mentor. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod* 107:513-518.
- ÖSTMAN, P., HELLMAN, M., SENNERBY, L. (2005) Direct implant loading in the edentulous maxilla using a bone density-adapted surgical protocol and primary implant stability criteria for inclusion. *Clinical Implant Dentistry and Related Research* 7:60-67.
- PAE, A., KIM, J.W., KWON, K.R. (2010). Immediate loading of two implants supporting a magnet attachment-retained overdenture: one-year clinical study. *Implant Dent.* 19:436-428.
- PARK, J., CHO, H.J. (2009). Three-dimensional evaluation of interradicular spaces and cortical bone thickness for the placement and initial stability of microimplants in adults. *Am J Orthod Dentofacial Orthop.* 136: 5-314.
- PICTON, D.C.A., JOHNS, R.B., WILLS, D.J., DAVIES, V.I.R. (1974). The relationship between mechanisms of tooth and implant support. *Oral Sci. Rev.* 5: 3-22.
- POLIZZI, G., RANGERT, B., LEKHOLM, U., GUALINI, F., LINDSTROM, H. (2000). Branemark system wide platform implants for single molar replacement: clinical evaluation of prospective and retrospective materials. *Clin. Implant Dent. Relat. Res.* 2: 61-69.
- RENOUARD, F., ARNOUX, J.P., SARMENT, D.P. (1999). Five-mm-diameter implants without a smooth surface collar: report on 98 consecutive placements. *Int. J. Oral Maxillofac. Implants* 14: 101-107.
- ROCUZZO, M., AGLIETTA, M., CORDARO, L. (2009). Implant loading protocols for partially edentulous maxillary posterior sites. *Int J Oral Maxillofac Implants* 24: 147-157.
- ROE, P., KAN, J.Y., RUNGCHARASSAENG, K., LOZADA, J.L., KLEINMAN, A.S., GOODACRE, C.J., CHEN, J.W. (2010). Immediate loading of unsplinted implants in the anterior mandible for overdentures: a case series. *Int J Oral Maxillofac Implants* 25:35-1028.
- ROMANOS, G., TOH, C.G., SIAR, C.H., SWAMINATHAN, D., ONG, A.H., DONATH, K., YAACOB, H., NENTWIG, G.H.J. (2001) Peri-implant bone reactions to immediately loaded implants. An experimental study in monkeys. *J Periodontol* 72:506-511.
- SCOTTER, D.E.V., WILSON, C.J. (1991). The periosteal method for determining implant success. *J. Oral Implantol.* 17: 410-415.
- SENNERBY, L. (2001). Implant integration and stability. In: *Esthetic Implant Dentistry*, Ed.: P. Palacci, Illinois: Quintessence Publishing Co. Inc., Chapter 1
- STEPHAN, G., VIDOT, F., NOHARET, R., MARIANI, P. (2007). Implant-retained mandibular overdentures: A comparative pilot study of immediate loading versus delayed loading after two years. *J Prosthet Dent* 97:138-145.
- TARNOW, D.P., EMTIAZ, S., CLASSI, A. (1997). Immediate loading of threaded implants at stage 1 surgery in edentulous arches: ten consecutive case reports with 1-to-5-year data. *Int. J. Oral Maxillofac. Implants* 12: 319-387.
- TEALDO, T., BEVILACQUA, M., PERA, F., MENINI, M., RAVERA, G., DRAGO, C., PERA, P. (2008). Immediate function with fixed implant supported maxillary dentures: A 12 month pilot study. *J Prosthet Dent* 99:351-360.
- TRICIO, J., VAN STEENBERGHE, D., ROSENBERG, D., DUCHATEAU, L. (1995). Implant stability related to insertion torque force and bond density: an invitro study. *J. Prosthet. Dent.* 74: 608-612.
- TRUHLAR, R.S., MORRIS, H.F., OCHI, S., WINKLER, S. (1994). Assessment of implant mobility at second surgery with the Periosteal: DICGR Interim Report No. 3. *Dental Implant Clinical Research Group. Implant Dent.* 3: 153-156.
- VELTRI, M., BALLERI, P., FERRARI, M. (2007). Influence of Transducer Orientation on Ostell ITM Stability Measurements of Osseointegrated Implants. *Clinical Implant Dentistry and Related Research* 9:60-63.
- WEIGL, P. (2003). Implant prosthodontics: What next? *Quintessence Int.* 34: 69-653.
- WILSON, T.G., SCHENK, R., BUSER, D., COCHRAN, D. (1998). Implants placed in immediate extraction sites: a report of histologic and histometric analyses of human biopsies. *Int. J. Oral Maxillofac. Implants* 13: 333-341.
- WINKLER, S., MORRIS, H.F., SPRAY, J.R. (2001). Stability of implants and natural teeth as determined by the periosteal over 60 months of function. *J. Oral Implantol.* 17: 198-203.
- WISMEIJER, D., CASENTINI, P., GALLUCCI, G., CHIAPASCO, M. (2010). ITI Treatment Guide Vol 4 Loading Protocols in Implant Dentistry Edentulous Patients. Berlin.
- YANKELL, S. (1988). Review of methods for measuring tooth mobility. *Compent Contin. Educ. Dent.* 12: 428-432.
- YILDIRIM, G. (2006). Kemik içi kök şekilli dental implantların hemen ve geç dönem yüklenmesinin tedavinin prognozu üzerine etkisinin rezonans frekans analizi cihazı kullanılarak değerlendirilmesi. *Doktora tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara*
- ZÖLNER, A., GAMELES, J., KOROSTOFF, J., GUERRA, F., KRAFFT, T., BRAGGER, U. (2008). Immediate and early non-occlusal load of Straumann implants with a chemically modified surface (SLActive) in the posterior mandible and maxilla: interim results form a prospective multicenter randomized controlled study. *Clin. Oral Impl Res.* 19:442-450.

YABANCI PROFESÖRLERİN TÜRKİYE'YE DAVET EDİLME NEDENLERİ

1933 Üniversite Reformu'nun Türkiye'de bilimin gelişmesine ve genç Cumhuriyet'in sağlam temeller üzerinde yükselmesine yaptığı katkı bilinir. Meslektaşımız Dr. Ali Vicdani Doyum bu reformun hazırlıklarını yapan ve tarihin bir tecellisiyle Reform sonrası Türkiye'de çalışmak durumunda kalan bilim insanlarının hikayesini yazdı.

Atatürk, Rektör Prof.Dr. Neşet Ömer İrdelp ile

Çok eski bir geçmişe sahip olan Türk-Alman tıbbi ilişkileri, Atatürk devrinde (1933) gerçekleşen üniversite reformunda Almanya'yı politik nedenlerle terk etmek mecburiyetinde kalan tanınmış Alman profesörlerin İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde ve Alman Enstitüsü'nde görev almaları ile daha verimli bir düzeye ulaşmış ve modern Türk tıbbi için yeni bir rönesansın başlangıcı olmuştur.

I. Dünya Savaşı'ndan sonra, Çanakkale kahramanı **Mustafa Kemal Paşa**'nın önderliğinde Kurtuluş Savaşı kazanılıp Türkiye Cumhuriyeti kurulunca, artık sıra her alanda yapılması gereken reformlara gelmişti. Harf inkılabından sonra Atatürk, İstanbul Darülfünunu'nda bir reforma gidilmesini gerekli görmekteydi. Atatürk kurduğu modern Türkiye Cumhuriyeti için gerekli geleceğin ilim adamları ve yöneticilerini, o devrin en modern metodları ile yetiştirmeyi hedef alarak, Darülfünun'un yerini alacak İstanbul Üniversitesi'nde Avrupa'nın dünyaca ünlü bilimadamlarını toplamayı düşünüyordu.

Malche raporu

1929'da 38 gibi genç bir yaşta Maarif Vekili -Milli Eğitim Bakanı- olan **Dr. Reşit Galip**, Atatürk'ün arzu ettiği bu üniversite reformunu

gerçekleştirmek için 1931'de İsviçre'de Cenevre Üniversitesi Rektörü, pedagoji profesörü **Albert Malche**'i İstanbul Üniversitesi reformu için rapor hazırlamakla görevlendirdi. Malche raporuyla ilgili incelemeler için 1932'de Türkiye'ye geldi. Raporunu tamamlayarak 29 Mayıs 1932'de Türk Hükümeti'ne sundu ve İsviçre'ye döndü.

'Prof. Albert Malche'nin tavsiyesine göre hemen hemen bütün Batı Avrupa üniversitelerinden gelecek öğretim üyelerinin görevlendirilmesi öngörülmekteydi ki, bu da çözülmesi oldukça zor bir problemdi.'

Malche'nin tavsiyesine göre yeni tesis edilecek İstanbul Üniversitesi'nde hemen hemen bütün Batı Avrupa üniversitelerinden gelecek öğretim üyelerinin görevlendirilmesi öngörülmekteydi ki, bu da çözülmesi oldukça zor bir problemdi. Milli Eğitim Bakanı Dr. Reşit Galip'in gayretleri ile 31 Mayıs 1933'de çıkarılan 2252 sayılı Kanunla üniversite reformu hukuken gerçekleşme safhasına girmesine rağmen, o sırada Avrupa üniversitelerinden hiçbir profesörün İstanbul Üniversitesi'ne çağırılması işi gerçekleşmemişti.

Nazi zorbalığı Türkiye'nin şansı oluyor...

Bu dönemde Almanya'daki iktidar, Hitler ve Naziler tarafından ele geçirilmiş ve Nazi felsefesine göre ırkçı bir rejim kurulmuştu. Sonuç olarak Nazi doktrinine göre aslen Alman olmayan ya da demokrat olanlar görevlerinden alınarak toplama kamplarına gönderilmiş veya görevlerinden alınmışlardı.

Bu zor durumda Prof.Dr. Malche, İsviçre'ye Rusya'dan göç eden dostu **Prof.Dr. Tschulok**'la temasları sonunda Hitler'in iktidara gelmesi ile Frankfurt Üniversitesi Patoloji Kürsüsü Başkanlığından ayrılarak İsviçre'ye sığınan **Prof. Dr. Philipp Schwartz** ile Almanya'yı terk eden profesörlerin Türkiye'ye çağrılması işini halletmek için irtibata geçti. Zürih'de bulunan 'Yabancı Ülkelerdeki Alman Bilim Adamlarının İhtiyaç Birliği'nin (*Not Gemeinschaft Deutscher Wissenschaftler im Ausland*) bir temsilcisi olarak patoloji profesörü Dr. Schwartz 5 Temmuz 1933'de İstanbul'a geldi.

"Emsalsiz bir iş"

Schwartz, Fen Fakültesi Dekanı Matematik Profesörü **Kerim Erim** tarafından karşılandı. Oradan Ankara'ya giderek Milli Eğitim Bakanı Dr. Reşit Galip ile yaptığı toplantıda, İstanbul Üniversitesi'nde öğretim üyeleri olarak Almanya'yı terk eden ünlü Alman profesörlerini teklif etti. 6 Temmuz 1933'teki bu toplantıda 30 Alman profesörünün İstanbul Üniversitesi'ne öğretim üyesi olarak çağrılması ve onlara verilecek aylıklar kararlaştırıldı. Buna dair protokol imzalanırken, Prof.Dr. Schwartz'ın anılarında belirttiğine göre Dr. Reşit Galip şu konuşmayı yaptı: *"Bugün emsalsiz bir işin yapıldığı çok önemli bir gündür. 500 yıl önce İstanbul fethedildiğinde Bizans bilim adamları İstanbul'u terk etmişlerdi. Buna mani olunamamıştı.*

Bunların çoğu İtalya'ya gittiler. Bunun sonucunda Rönesans doğdu. Bugün bunun tam tersi olarak Avrupa'dan bilim adamlarının İstanbul'a gelmesinin hazırlığını yaptık. Bunun ülkemize katkıda bulunacağımı ve birçok yenilik getireceğini ümit ediyoruz. Siz Avrupalı bilim adamları, bize ilminizi, metodlarınızı getirin, gençliğimize ilerlemenin yollarını gösterin. Size teşekkürlerimizi ve saygılarımızı sunuyoruz."

Bu toplantı geç saatte bitmesine rağmen Prof. Schwartz görüşmelerin beklenenden de iyi netice vererek daha fazla Alman profesöre çalışma imkanının sağlanacağını Zürih'e çektiği telgrafta şu şekilde ifade etti: *"Nicht drei sondern dreissing (3 kişi değil 30 kişi)"*

Ertesi gün, 7 Temmuz 1933'te Prof. Schwartz'ı tekrar kabul eden Reşit Galip, ona Atatürk'ün bu neticeden çok memnun kaldığını bildirdi. Yeni üniversitenin açılışının 1 Ağustos'ta yapılması

AVRUPA'DAN GELEN BİLİMİNSANLARI

- **Ord.Prof.Dr. Alfred Kantorowicz** (Cerrah, Tabib ve Diş Tabibi)
- **Prof.Dr. Albert Malche** (Pedagog-Eğitimci)
- **Ord.Prof.Dr. Erich Frank** (İç Hastalıkları)
- **Ord.Prof.Dr. Rudolf Nissen** (Cerrahi)
- **Ord.Prof.Dr. Jösef Igersheimer** (Göz)
- **Ord.Prof.Dr. Wilhelm Liepmann** (Jinekolog)
- **Prof.Dr. Werner Lipschitz** (Biyokimya)
- **Ord.Prof.Dr. Siegfried Oberdorfer** (Genel Patoloji)
- **Prof.Dr. Robert Rieder** (Cerrahi)

(1898'de Gülhane Tatbikat Hastanesi'ni kuran ve kendisine 'Paşa' ünvanı verilen Rieder'in planlarını yaptığı Haydarpaşa'daki Mektebi Tıbbiye-i Şahane (Tıp Fakültesi) binası da Sultan 2. Abdülhamid'in yaş günü olan 6 Kasım 1903'te açılmıştır.)

- **Ord.Prof.Dr. Philipp Schwartz** (Patoloji)
- **Ord.Prof.Dr. Freidrich Dessauer** (Röntgen)
- **Ord.Prof.Dr. Hans Winterstein** (Fizyoloji)
- **Ord.Prof.Dr. Julius Hirsch** (Hijyen)
- **Ord.Prof.Dr. Hugo Braun** (Mikrobiyoloji)
- **Prof. Dr. Curt Kosswig** (Genetik ve Zooloji)

(Manyas'da Kuş Cenneti'ni bulmuş, 'Beni İstanbul'da defnedin' diye vasiyet etmiştir. Mezarı İstanbul Aşıyan'dadır.)

düşünüldüğünden, anlaşma yapılması düşünülen Alman hocaların onaylanmasıyla ilgili kendisiyle görüşmek için tekrar en kısa zamanda Türkiye'ye gelmesini rica etti.

Gecikmeden İsviçre'ye dönen Schwartz, Zürih'de anlaşmadaki listede yer alan profesörlerle irtibata geçti. Hatta Almanya'da toplama kampında olan **Kantorowicz**, **Dessauer** ve **Kessler** gibi profesörlerin de onayı alındı. Bu işlem tamamlanınca Prof. Schwartz, **Prof. Nissen** ile birlikte 25 Temmuz'da Türkiye'ye gelerek bu defa Dr. Reşit Galip tarafından İstanbul'da kabul edildi.

Yeni İstanbul Üniversitesi kürsülerine tayin edilecek Alman profesörlere ait, Schwartz ve Nissen'in Zürih'den getirdikleri liste incelendikten sonra Dr. Reşit Galip tarafından kabul edildi.

Cumhuriyet'in 10. yılında...

Prof. Schwartz'ın ve **Neumark**'ın hatıratlarında belirttiği gibi, anlaşma imzalayan Alman profesörler aileleri ve asistanlarıyla birlikte aşağı yukarı 150 kişilik bir grup olarak 1933 Ekim-Kasım ayları içerisinde İstanbul'a geldiler. Bu grup, Dışişleri Bakanı **Dr. Tevfik Rüşti Aras** tarafından Dolmabahçe Sara-

Dişhekimliği Okulu, 1940. Soldan sağa ikinci sıra: Asis. Raşan, Asis. Kemal Yüce (Prof.), Doç.Dr. Lem'i Belger(Prof.), Doç.Dr. Orhan Okyay (Prof.), Ziya Cemal Büyükaksoy, Prof.Dr. Rüşti Önel, Prof.Dr. Kantorowicz, Prof.Dr. Kazım Esat Devrim, Prof. Dr. Suat İsmail Gürkan, Prof. Dr. Pertev Ata, Baş Asistan Ferruh Aközsoy (Prof.), Asis. Melahat İzgi. (Fotoğraf Prof. Dr. Lem'i Belger tarafından Dr. Vicdani Doyum'a verilmiştir.)

1933 yılında yabancı profesörler Tokatlıyan Otelinde (şimdiki Tarabya Otelı yerinde) bir davette.

yı'nda verilen ve Cumhuriyet'in 10. Yıl dönümü-
ne rastlayan baloya davet edildiler.

27 Ekim 1933'te prof. Schwartz'ın gemiyle
İstanbul'a geldiği gün, Dr. Reşit Galip'in yerine
yeni Maarif Vekili olan **Prof. Hikmet Bayır**,
1933 Kasım'ı başında yeni İstanbul Üniversite-
si'nin ve öğretim yılının açılışında bir konuşma
yaptı ve yeni üniversite hocalarını birer birer
takdim etti. Böylece 1903'ten beri Haydarpaşa'da
Prof.Dr. Rieder Paşa'nın tavsiyeleri gereğince
yaptırılan binalarda faaliyette olan İstanbul Tıp
Fakültesi, Avrupa yakasında Haseki, Gureba,
Cerrahpaşa, Şişli Çocuk ve Bakırköy hastanele-
rine, teorik tıp kürsüleri de Beyazıt'taki merkez
binaya taşındı.

1933'deki bu üniversite reformuyla ayrılan eski
Darülfünun hocalarının yerine , Nazi Almanya-
sında görevlerine son verilen 42 Alman profesörü
tayin edilmişlerdi. Bu işlerin gerçekleşmesinde,
daha önce de bahsedildiği gibi, Prof. Malche ve
Prof. Schwartz büyük rol oynadılar. Sadece İstan-
bul Tıp Fakültesi'nde 1933-1945 arası 16 Alman
tıp profesörü klinik ve enstitü direktörleri olarak
görev almışlardır. Hitler'in Türk milletine yaptığı
en büyük iyilik de yurtlarından uzaklaştırdığı
bilim ve sanat adamlarının ülkemize sığınmaları
olmuştur. Bu hocalar üniversitelere altın çağ
yaşatmışlardır.

Atatürk devrinde, 1933'te gerçekleştirilen üni-
versite reformu Avrupa'da büyük etkiler yarattı.
Fransızlar, yeni üniversitelerde görev alan Alman
profesörlerin Fransızlara nazaran çok daha bü-
yük sayıda olmalarından tedirgin olduklarını belirt-

tiler. Ama Maarif Vekili bunu "Üniversite Alman
veya Fransız ilmine değil sadece ilme hizmet
içindir" şeklinde yanıtladı. O zaman Almanya'da
tıbbi mecmualarda, Türkiye'deki reformu öven
yazılara rastlanır.

Atatürk'ün sağlığı için de görev aldılar...

Alman hocalar da Atatürk'e büyük bir minnet-
tarlık, güven ve sevgi ile bağlıydılar. Atatürk'ün
hastalığında Ankara'da **Prof. Marchioni** ve
Prof.Dr. Max Mayer konsültasyona çağrılmış-
lardı. **Ord.Prof.Dr. Kantorowicz** Atatürk'ün
diş rahatsızlığı nedeniyle **Prof.Dr. Frank** de
Atatürk'ün son hastalığında konsültasyon için
çağrılmışlardı.

Kantorowicz ve onunla beraber aynı za-
manlarda Türkiye'ye gelen Alman profesörler
doğdukları vatanları Almanya kadar, büyük bir
görev aşkıyla çalıştıkları ikinci vatanları olan
Türkiye'nin de en büyük, en değerli birer evlat-
ları olarak son devir kültür tarihine isimlerini
bir daha kazınamayacak kadar yazdırmışlardır.
Modern Türk tıbbının gelişmesinde, Türkiye'de
çok değerli hocaların ve hekimlerin yetişmesin-
de emekleri muhakkak ki çok büyüktür. Büyük
Atatürk'ün üniversite reformuyla başlattığı Türk
kültür rönesansına, Türk meslektaşları ile birlik-
te, onlar da ruh vermişlerdir. Gerek Türk kültür
rönesansının başı büyük Atatürk'ün, gerekse bu
rönesansın gerçekleşmesinde bizzat görev alan,
fakat ebediyete intikal etmiş olan bütün Türk ve
Alman hocaların aziz hatıraları önünde tenzimle
eğiliriz.

Ruhları şad olsun.

Dr. Ali Vicdani Doyum

1947 doğumlu meslektaşımız Gazi Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun oldu. 1974'te Alman-
ya'ya gitti, Münih ve Ingolstadt yakınlarındaki kliniklerde asistan dişhekimisi olarak çalıştı. 1985'te Würzburg
Üniversitesi'nde doktora çalışmasını bitirerek 2000 yılına kadar aynı Üniversite'nin Tıp Tarihi Kürsüsü'nde
görev aldı. 2007 yılına kadar bir yandan da Weiden kentindeki kliniğinde çalışmaya devam etti.
2007'de Türkiye'ye dönen Dr. Doyum, Ankara'da serbest dişhekimisi olarak mesleğini sürdürüyor.

Seyfettin Bey'in zengin arşivinde Cumhuriyet'in ilk yıllarına ait dişhekimliği yayınları dahi yer alıyor.

Dişhekimliği Okulu'ndan
1954'te mezun olan
Seyfettin Yüksel,
58 yıllık meslek hayatında
hep çalıştı, üretti.

BİLİMSEL DİŞHEKİMLİĞİNİN

107. YILI

Mesleği dört yıl önce bırakan Seyfettin Bey Düzce'de aydın kişiliği ve sosyal çalışmalarıyla eğitimli insanı temsil etti. Mesleğimizin halk arasında saygın bir noktaya taşınmasına duruşuyla katkıda bulundu. Sakarya Dişhekimleri Odası'ndan iki meslektaşımız Aliye Aşçı ve Zerrin Guçetil Gökesaoğlu'nun kendisiyle yaptıkları keyifli söyleşiyi sunuyoruz.

Seyfettin Yüksel:

'Mesleğini seversen başarılı olursun'

1949'da dişhekimliği öğreniminize başlamışsınız. O dönemde bu kararı almanızda etkili olan nedenler neydi?

Bizi bilinçli olarak yönlendirecek çevreden yoksun olduğumuz bir dönemdi. O nedenle okul hayatım ve mesleği seçişim tesadüflerle dolu. Ortaokulu Düzce'de tamamladım, o dönem Düzce'de lise yoktu. Babamın çevresindeki arkadaşları tapucu, ziraatçı vb. mesleklere sahipti. Babam onlara çocuğu nereye yazdırayım diye sorunca 'ziraat okuluna yazdır' demişler. Halkalı'daki Ziraat Okulu'na kaydım yapıldı. Ama bir tanıdık 'ziraat okuluna gidip ne yapacaksın kendi tarlan yok mu, onu sür' deyince Bursa Lisesi'ne yazıldım, oradan da Haydarpaşa Lisesi'ne geçtim.

O zamanlar olgunluk sınavı vardı, onda yaptığımız derecelere göre üniversiteye yerleşirdik. Ben Makine Fakültesi'ni kazanmıştım. O dönem Türkiye'de fabrika falan yok, gene bir tanıdık 'ne yapacaksın makine fakültesini, şoför mü olacaksın' deyince bir arkadaşımın tavsiyesiyle dişhekimliğine başvurduğum.

Aynı zamanda tıp ve eczacılık fakültelerine de başvurmuşum. Sonuçlara bakmaya gittiğimde dişhekimliğine başvurduğumu unutmuşum bile. Tıp ve eczacılık listesinde ismimi bulamayınca üzülürdüm. Sonra dişhekimliğini yazmama vesile olana arkadaş 'gel, sen bu listede yazılısın' diyince sevindim. Dişhekimliği öğrenimim de böyle başladı.

Seyfettin Yüksel'in 1954 tarihli diploması, henüz 'Dişhekimliği Okulu' olarak geçmesinden dolayı Tıp Fakültesi dekanının imzasını taşıyor.

Siz dişhekimliği fakültesine başladığınız dönemde şartlar nasıldı?

Benim fakülteye girişim 1949, mezuniyetim 1954. Bir yıl hasta oldum, yarım sömestir devam edemeyince sene kaybım oldu.

O zamanlar okulun adı İstanbul Tıp Fakültesi Dişhekimliği Okulu'ydu. Beyazıt Kütüphanesi'nin bitişiğinde birinci kattaydık. Eğitim süresi dört yıldır. Birinci yıl alçılar ve sabunlarla uğraştık. İkinci sınıfta protez yapımına başladık ama hasta ağızında çalışmazdık. Uygulamalı hasta ağızında çalışma üçüncü sınıfta başladı.

Her şeyi kendimiz yapardık; kuronları parçalı çalışır, ano üstüne kapak yaparak hazırlanırdı.

Tüm laboratuvar işlemlerini biz yapardık. O zaman bir enjektörümüz birkaç iğne ucumuz vardı, sadece iğne uçlarımızı kaynatır, tekrar kullanırdık. Novacain toz olarak bulunurdu, belli oranlarda sulandırır anestezi elde ederdik. Hasta ağızında pedallı tür makinelerle çalışırdık.

O zamanlar özel yurtlar vardı, onlarda kaldım. Devlete, üniversiteye ait yurtlar vardı, ama onlara girmek meseleydi. Bir yılımı da Şehzadebaşı'nda bir konağın

odasını bir arkadaşımın kiralayarak geçirdim. Ama aynı yıl hasta olunca tekrar Akdeniz talebe yurduna geçtim. Tüm zorluk ve yokluklarına rağmen öğrencilik yıllarımız güzeldi. Sınıfımız yaklaşık 60 kişiydi, hemen hemen herkes mezun oldu. Kızların sayısı da az değildi, 20 kadar kız

Seyfettin Bey genç meslektaşlarına eski yöntemlerle diş yapımını gösteriyor.

Meslek büyüğümüz Yüksel'le röportajı Sakarya Dişhekimleri Odası'ndan meslektaşlarımız Zerrin Guçettil Gökesaoğlu (solda) ve Aliye Aşçı gerçekleştirdi.

öğrenci vardı. Son yıllara kadar sınıf arkadaşlarımızla bir araya gelmeye özen gösterdik.

Çok uzun yıllar Düzce'de dişhekimi olarak hizmet ettiniz, bu süreçte ne gibi değişimler yaşandı?

Düzce'de ilk eğitilmiş dişhekimi Saim Sıtkı Bey'di. Onun haricinde birçok alaylı, ağızda çalışan vardı. Bunlar genellikle gittikleri kasabanın pazarının olduğu günler çantalarıyla gidip hasta bakarlardı. Bunlar haricinde köylerde kara kerpeten denen kişiler vardı ki tek bir kerpetenle tüm dişleri alırlardı. Benden önce gene üniversite eğitimi almış olan Turgut Bey de Düzce'de dişhekimliği yaptı.

Ben de muayenehaneyi açtıktan sonra çok çalıştım. Hem laboratuvar kısmını hem klinik kısmını bir arada götürdüm. O zamanlar hekimlerin yetişmiş kalfaları olurdu, benim hiç olmadı. Yanıma iki çocuk aldım bazı şeyleri öğrettim ama tüm temel işleri ben yaptım.

O zamanlar yokluk vardı. Öyle ki, diş bile yoktu. Biz dişleri mum üzerine dizek muflada mum akınca dişleri çıkarır yerine beyaz akril teperek diş elde ederdik. Tatil bile yapmaz, gece gündüz çalışırdım. Başka ne yapabiliirdik ki? Hastalar uzaklardan gelirdi ve ulaşım zordu. Hasta Yığılca'dan gelince, sabaha kadar oturur, işini bitirir sabah da takardım.

Bu yıllar boyunca hem siyasetin içinde yer aldınız hem de pek çok sosyal sorumluluk yüklendiniz...

Askerden döndüğümde Turan Cengiz, Halk Partisi Gençlik Kolları Başkanı'ydı. Bir gün eski Sağlık Bakanı Kemal Demir, o zamanki belediye başkanımız Celal Kasapoğlu gelip beni Halk Partisi'ne kaydettiler. O zamanlar

'Eğitilmiş kesim için saygın kişiydik, doktorduk ama cahil hastalarımız için hâlâ ustaydık. Kapıdan 'usta şu dişimi hallet' diye girerlerdi. Bu da zaman içinde değişti.'

ben Demokrat Parti lokalinde otururdum, yani hoşgörünün olduğu yıllardı. 1964'te CHP yönetimine girdim, 74'de il başkanı oldum, 77'de CHP seçimi kıl payı kazandım.

O yıllar senatör adaylığım da oldu. Belediye meclisi üyeliği yaptım. Verem Savaş Derneği'nde uzun yıllar çalıştım. Gene o dönemde Üskübü (Konuralp) Göğüs Hastalıkları hastanesine ek bina ihtiyacı vardı. Bunun için pek çok girişimde bulundum. En sonunda Verem Savaş Derneği'nde başkan olduğum dönemde Sağlık Bakanından bu binanın yapımı için gereken oluru alıp, Konuralp'teki üniversitenin ilk kurulduğu binayı, o zamanki senatoryumu yaptık. Kızılay başkanlığı da yaptım.

Bazı insanlar ne kadar eğitilmiş olursa olsun sosyal olaylara uzak kalır. Ben öyle yapmadım; hep içinde oldum, görevden kaçmadım.

Dişhekimliği açısından geçmişle bugünü karşılaştırdığınızda mesleğimizin geldiği konumu nasıl görüyorsunuz? Gençlere dişhekimliğini tavsiye eder misiniz?

Bence dişhekimlerine saygı şimdi daha fazla. Eskiden eğitilmiş insan sayısı azdı, bizlerin eğitilmiş olduğumuzu anlayacak eğitim düzeyinde insan da azdı. Tabii bu kesim için saygın kişiydik, doktorduk ama cahil hastalarımız için hala ustaydık. Kapıdan 'usta şu dişimi hallet' diye girerlerdi. Bu da zaman içinde değişti. Hasta perşembe araba bulamaz cuma gelirdi. Diş yaptırmaya gelir, gece Düzce'de kalırdı. Tabii bunun cefasını da biz çekerdik.

Tüm bu şartlara rağmen, meslekten hiç bıkmadım hep severek yaptım. Para benim için ikinci planda oldu. Gerektiğinde hastanın cebine yol parasını koyar gönderirdim.

Bence şu an dişhekimliği bizim yaptığımız dönemden daha kolay ve daha zevkli. Gençlere de bu mesleği tavsiye ediyorum. Mesleklerini severlerse mutlaka başarılı olurlar.

Efsanelerin izinde Kaz Dağları'na doğru

Aslında Kazdağlarının kuzey yamaçlarında yer alan Agonya yöresinde yaşayan biri olarak ancak dağcılık sporuna başlayınca Kaz Dağları'nı yakından tanıma fırsatı buldum. Balıkesir'in Gönen ilçesine kadar sınırları uzanan Agonya yöresinin girişi kabul edilen, "Agonyakapı" olarak da isimlendirilen Engece köyündenim. Agonya konusuna ayrı bir yazıda yer vermek dileğiyle şimdilik girmiyorum.

Kaz Dağları'nın özellikle güneyindeki derin vadi ve kanyonlar, buralarda hayvanlar için doğal yaşam alanı olmuştur. Ancak ne yazık ki

insanların yaşam alanlarının genişlemesi, hayvanların alanlarını oldukça daraltmıştır. Kazdağlarına has olduğu söylenen siyah boğmaklı boz ayı, karaca, yaban domuzu, tavşan, sincap, yılan gibi hayvanlar, daralan bu alanlarda yaşamaktadır. Sözde buraları koruma altındadır!

Kazdağlarında, denizden yukarı doğru zeytin ağacı ile başlayan bir bitki örtüsü vardır. Yukarı doğru çıktıkça Karaçam ormanları başlar. 600 m. yükseklikten sonra, boyu 30 metreye varabilen endemik Kaz Dağı Göknarı'nı ise sadece burada görebilirsiniz. Meşe, kestane ve gürgen yaygın görülen diğer ağaçlardır. Kantaron, ke-

* Dişhekim, BALDAK Balıkesir Dağcılık ve Arama Kurtarma İhtisas Kulübü.

Mıhlı Çayı üzerindeki Başdeğirmen Köprüsü etrafındaki tesislerle dinlenmek için iyi bir nokta.

Melemesine bakmayın, o buranın yerlisi; olay kontrolü altında!

kik, sarıkız çayı da sayabileceğimiz bitki türleri arasında. Zirveye doğru yorgunluğunuz ve ter kokunuz bu bitkilerin hoş kokuları arasında kaybolur. Kaz Dağları'nda 32 endemik bitki türü bulunur.

Kaz Dağları silsilesinin üç yüksek tepesi vardır; 1774 metrelik Karataş, 1766 metrelik Babadağı ve 1726 m. yüksekliğindeki Sarıkız zirveleri. Bölgede, Atkayası, Eybektepe gibi dağcılık faaliyeti ve doğa yürüyüşleri yapabileceğiniz sayısız parkur mevcut ama tecrübelerime dayanarak bu parkurlara rehbersiz girmenin çok tehlikeli olduğunu söyleyebilirim.

Homeros'un destanlarında "bin pınarlı dağ" adını verdiği Kaz Dağları'nda, mermer ve kireçtaşlarının üzerinde gelişerek oluşan kahverengi orman toprağı yapısına bağlı olarak su kaynakları çok fazladır. Zeytinli Çayı, Kızılkeçili Çayı, Güre Çayı, Manastır Çayı, Mıhlı Çayı, Şahin Deresi, İhlamur Dere, Kuru Dere, İskele Dere başlıca akarsularıdır. Ayrıca meşhur çeşme ve pınarları arasında Kırılancık Pınarı, Güre sınırlarındaki Pınarbaşı Pınarı, Yenicesu Pınarı, Çiriş Pınarı, Ekşisu Pınarı sayılabilir. Kaz Dağları'nda gezerken susuz kalmaz, sık sık su ikmali yapabilirsiniz.

Kazdağlarında irili ufaklı birçok şelalenin güzelliklerine tanık olursunuz. Bunlar arasında en çok bilinenleri Hasanboğuldu, Sütüven, Mıhlı, Gürleyik şelaleleri ve Darıdere üzerinde ardı ardına dizilen şelalelerdir. Keşfedilemeyen çok sayıda şelale bulunduğu

'Hasanboğuldu, Sütüven, Mıhlı, Gürleyik şelaleleri ve Darıdere üzerinde ardı ardına dizilen şelaleler doğa sporcularına buz gibi serin suda yüzme ferahlama imkanı sağlar.'

da düşünülmektedir. Sıcak yaz aylarında bu şelaleler doğa sporcularına buz gibi serin suda yüzme ferahlama imkanı sağlar.

İlk güzellik yarışması

Kaz Dağları'nın güzelliklerine mitolojik hikayeler, savaşlar, aşklar ayrı bir renk katar.

İlk güzellik yarışması Kaz Dağları'nda yapılmıştır. Troya savaşlarının çıkmasına sebep olan Paris Kaz Dağları'nda büyümüştür. Mitolojiye göre; anne Hekabe, Paris'i doğurmadan önce gördüğü düşte, karından çıkan bir alev Troya surlarını ve tüm kenti sarmıştır. Kral Priamos karısının gördüğü bu düşe istinaden felaket habercisi oğlu Paris'i doğum sonrası Kaz Dağları'nda ölüme terkeder. Dişi bir ayı tarafından emzirilen ve daha sonra bir çoban tarafından büyütülen Paris, yaman ve güzel bir delikanlı olur.

Bu dağda doğan ve Troia Savaşını bu dağdan izleyen baş tanrı Zeus; Athena, Hera ve Afrodit arasındaki güzellik kavgasına Paris'i hakem tayin eder... Ve anlatılır ki ilk rüşvet bu

Adatepe, özgün mimarisini korumasının ödülünü her mevsim köyü şenlendiren turistlerle alıyor.

Adını bölgenin çok sayıdaki efsanelerinden birinden alan Hasanboğuldu Kaz Dağları yürüyüşlerinde serinlemek için iyi bir durak.

yarışmada teklif edilmiştir. Hera kendisini güzel seçtirmek için Paris'e Asya ve Avrupa krallığını teklif eder. Athena güç, yiğitlik ve akıl vaat eder.

Afrodit ise dünyanın en güzel kadını seçildiğinde aşkı teklif eder. Paris diğer teklifleri bir kenara itip aşkı seçer. Böylece ilk dünya güzeli Afrodit olur.

Bir süre sonra Sparta Kralı Menelaos'un güzel eşi Helene, Paris tarafından kaçırlır. Bu nedenle başlayan ve on yıl süren savaşlar sonunda Troya yıkılır. Anne Hekabe'nin gördüğü düş gerçek olur.

Gelelim Sarıkız efsanesine...

Sarıkız, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesi köylerinde yaşarken küçük yaşta annesi vefat eder. Babası kaybettiği eşinin acısını unutmak için buradan göçer ve kızını da alarak Güre'nin üst kısmında, dağın yamaçlarında kurulu Kavurmacılar köyüne gelir yerleşir. Çobanlık yaparak geçimlerini sağlar. Köyde çok sevilir ve sayılırlar. Sarıkız'ın babasının ermiş olduğuna inanırlar.

Her konuda ona danışırlar. Yıllar geçer, Sarıkız büyür, güzel bir kız olur. Giderek yaşlanan baba eli ayağı tutarken hacca gitmek ister. Sarıkız ba-

basını teşvik eder, artık büyüdüğünü ve başının çaresine bakabileceğini söyler. Dünyalar güzeli altın sarısı saçlı kızını, aynı zamanda köyün imamlığını da yapan komşu aileye emanet eder. Zamanın imkanlarıyla uzun bir yolculuk başlar. Aradan haftalar aylar geçer. Köy delikanlılarından Sarıkız'a evlilik teklifleri gelir. Sarıkız hiç birine yüz vermez. Kabul görmeyen teklif sahipleri dedikodu çıkarıp kıza iftira atarlar.

Hacdan dönen babanın kimse yüzüne bakmaz, selamını almaz. Köylü tarafından dışlanan baba kızını teslim ettiği komşusuna sebebini sorar ve kendisine kızının kötü yola düştüğü söylenir. Günlerce namusunu nashı temizlemesi gerektiğini düşünen baba, adet olan hacı hayrını bile yapamaz.

Çok sevdiği kızını öldürmeye kıyamayan baba, yabani hayvanlara yem olacağını düşünerek, yanına aldığı birkaç kazla birlikte Sarıkız'ı Kaz Dağları'nın zirvesine bırakıp köye döner.

Sarıkız dağ başında yaşam mücadelesi vermeye başlar. Bir süre sonra Sarıkız'ın yaşadığı ve yolunu kaybedenlere yol gösterdiği, yardımcı olduğu, kazlarının olduğu, bu kazların ovada köylülerin mahsülüne zarar vermesini önlemek için eteğine aldığı taşları eliyle saçarak kazlara duvar yaptığı haberleri köye gelir. Kaz avlusu denen bu alanın taş duvar kalıntıları günümüzde hala mevcuttur.

Anlatılan hikayeleri dinleyen baba, bunun Sarıkız olabileceğini düşünür. Yaptığına pişman olan ve kızının yaşadığı umuduyla tepeye çıkan baba kızını görür ve hasretle kucaklaşırlar. Baba namaz vakti abdest almak ister. Sarıkız babasının eline su döker. Baba suyun tuzlu olduğunu belirtir. Sarıkız aceleden suyu

denizden aldığını söyler ve testisini Pınarbaşı'na uzatır. Kızının eline döktüğü yeni suyun buz gibi tatlı olduğunu gören baba kızının ermiş

'Homeros'un destanlarında "bin pınarlı dağ" adını verdiği Kaz Dağları'nda, mermer ve kireçtaşlarının üzerinde gelişerek oluşan kahverengi orman toprağı yapısına bağlı olarak çok sayıda su kaynağı olan Kaz Dağları'nda gezerken sık sık su ikmal yapabilirsiniz.'

Efsanelerden gerçeğe dönersek... Kaz Dağları ve civarı, altın madeni işletmelerinin yanı sıra, termik santraller, demir çelik, çimento fabrikaları ve taş ocakları gibi tesislerin tehdidi altında.

32 endemik bitki türüne sahip Kaz Dağları doğa fotoğrafçıları için de ideal bir coğrafya.

olduğunu anlar ve ondan af diler. O sırada dağın zirvesine siyah bir bulut çöker. Sarıkız kaybolur. Baba, kızının ermişlik sırrının açığa çıkmasıyla kaybolduğuna kanaat getirir. Kızına iftira atıldığını anlayan baba, köylülere beddua eder. Bugün Kavurmacılar köyünde yaşayan kimse kalmamış, köyün adı kütükten silinmiştir.

Sarıkız'ın babası, bugün Babatepe denilen yerde üzüntüden ölür. Her yıl Ağustos ayında Sarıkız ve Babatepe zirvelerinde anma hayırı yapılır. Böylece Sarıkız'ın babasının yapamamış olduğu hacı hayırı yöre halkı tarafından yapılmış olur.

Hasanboğuldu'yu anlatmadan olmaz

Yıllar önce babası rahmetli olan Hasan, annesi ile birlikte ovada, Zeytinli Köyünde yaşamaktadır. Yetiştirdiği sebzeleri her çarşamba Edremit pazarına getirip satmakta, ihtiyaçları karşılayıp köye dönmektedir.

O gün pazarda, kıyafetlerinden, obalı olduğu anlaşılan çok güzel bir kız görür. Aman Allahım o güzellik de ne? Hayallere dalmışken kızın seslendiğini fark eder. Kendisinden istenilenlerin en iyilerini verir kıza. Adının Emine olduğunu ve Zeytinli'nin üst taraflarındaki obalardan olduğunu öğrenir. Artık her Çarşamba pazarda birbirlerini görüp konuşurlar.

Zamanla birbirlerini sevip evlenmeye karar verirler. Lakin Emine'nin ailesi, bir ovalının obada yaşayamayacağını söyleyerek bu evliliğe karşı çıkar. Emine çok ısrar edince, Hasan'ın bir sınavdan geçmesi gerektiğini söylerler. Hasan'ın Edremit'ten obaya kırk okka tuzu sırtında taşıyıp, yiğitliğini ispat etmesini isterler.

Efsanedeki Sarıkız'a atfedilen Güre yakınlarındaki türbesi 1726 m. ile Kaz Dağları'nın en yüksek zirvelerinden birinde yer alıyor.

Hasan sevdiğine kavuşabilmek için her şeyi kabul eder ve tuz çuvalını alıp yola düşer. Yokuşa vurdukça terleyen Hasan giderek yorulmaya başlar. Sütüven Şelalesi'ne vardıklarında, tuz sırtını yakmaya çoktan başlamıştır. Bir bu kadar daha yol vardır önlerinde. Gök Büvete gelene kadar Hasan'ın gücü tükenir ve yere düşer.

Emine Hasan'ı ayaklandırmaya, yüreklendirmeye çalışır, ancak Hasan kalkamaz. Emine'ye buralardan kaçmayı teklif eder. Emine kabul etmez. Çünkü obasına söz vermiştir. Hasanın yalvarmalarına aldırmaz. Çuvalı sırtladığı gibi obasının yolunu tutar. Obaya vardığında pişman olan Emine sevdiğine geri dönmek ister. Fakat fırtına, yağmur izin vermez.

Sabah olur, hava açar, Emine Gök Büvete koşar. Hasan yoktur. Zeytinli'ye, Edremit'e bakar, yoktur. Onu gören olmamıştır. Emine obasına dönmeden günlerce Hasan'ı arar. Günler sonra Gök Büvete Hasan'ın gömleğini ve ona vermiş olduğu çevreyi bulur. Sevdiğine kavuşmak için oracıktaki çınar ağacına kendini asar. O günden sonra Gök Büvete Hasanboğuldu, büvete bakan çınara da Emine Çınarı denir.

Kaz Dağları'nın hikayesi bitmez. Doğayla kalın... Doğal kalın.

Beautifil II

Rezin esalı florid serbestleyen restoratif sistem

Kompozit materyaller estetik ve kolay kullanım avantajları nedeniyle en sık tercih edilen restoratif ürünler olmakla birlikte, bakteri plağı birikimi, renklenme ve sekunder çürük gibi önemli sorunları da beraberinde getirdiği bilinmektedir. Bu temel sorunlara çözüm üretmek amacı ile geliştirilen Shofu'ya özgü ikinci nesil Giomer teknolojiyle üretilen **Beautifil II** rezin esalı florid serbestleyen restoratif sistem dişhekimlerinin kullanımına sunuldu.

Shofu tarafından geliştirilen GİOMER teknolojisi, kompozit materyallerin avantajlarını, cam iyonomerlerin biyo aktif, anti-plak, florid serbestliye-bilme, rejarj olabilme özelliklerini bir arada sunabilmesi

ile öne çıkıyor. Sistem ayrıca ideal radyopak bir yapı sunuyor.

Giomer teknolojisi ile üretilmiş BEAUTIFIL II, önceden reaksiyona girmiş, yüzey aktif cam doldurucular içeriyor (S-PRG). Bu kararlı cam iyonomer doldurucular üç katmanlı yapıları sayesinde cam çekirdeklerini nemden koruyarak uzun dönemli kalıcı restorasyonları sağlıyor. BEAUTIFIL II Giomer teknolojisinin özel doldurucu içeriği sayesinde, optik özellikler bakımından da doğal diş yapılarına uygun değerlere sahip. Bu sayede renk uyumu, estetik ve kalıcılık kolaylıkla sağlanıyor.

Paşa Dental: 0.212.531 29 71

Chlosite

Jel formunda
klorheksidin

Chlosite, implantolojide ve periodontal hastalıklarda periodontal cepleri açmadan, cebin en derin kısımlarında bile etkin tedavi sunan bir jeldir. Kronik periodontal hastalıklar ve implant çevresi enfeksiyonlarından sorumlu bakterileri steril eden bir medikasyondur.

Chlosite'in bakteri öldürücü aktivitesi ilk hafta boyunca minimum inhibisyon konsantrasyonundan 40-60 kat daha fazladır.

Bu nedenle implant çevresi enfeksiyonlarında olduğu kadar ciddi, ilerlemiş kronik periodontal hastalıklarda da etkilidir.

Klorheksidin en önemli uluslararası organizasyonlarca kabul edilen periodontal hastalıklar ve implant çevresi enfeksiyonlarına karşı etkili bir yöntemdir. Chlosite, dişeti olduğunun içine etkin yüksek konsantrasyonlarda klorheksidin salgılayarak aktif ve pasif dezenfeksiyonun optimal konumunu en az iki hafta boyunca sağlayabilen %1,5 klorheksidin içerikli bir jeldir.

Basmacı:
0.212.529 65 55

Güney Akademi birinci yılını kutladı

Dişhekimliği yardımcı personelinin, diş teknisyenlerinin ve dental sektör çalışanlarının çeşitli eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş, kâr amacı gütmeyen, akademik mesleki sürekli eğitim merkezi olan Güney Akademi, 16 Aralık 2015 günü birinci yılını verdiği bir davetle Güney Diş merkezinde kutladı.

Etkinliğe katılanlar arasında Prof. Dr. Köksal Baloş, Prof. Dr. Hesna Sazak Öveçoğlu ve Yard. Doç. Dr. Sarkis Sözkas de bulunuyordu. Kutlamaya ev sahipliği yapan Ferizan Peker, Güney Akademinin yardımcı personel eğitimlerine katkılarının artarak devam edeceğini belirtti.

Aktident

Diş Protezi
Temizleme Jeli

Aktident Diş Protezi Temizleme Jeli protezinize hoş bir pürüzsüzlük hissi verir. Protezin üzerindeki çay, kahve ve sigara lekelerini temizlemeye yardımcı olur. Aktident diş protezi fırçasıyla total protezler, parçalı protezler ve ortodontik apeareyler için hızlı ve kapsamlı bir temizlik sunar.

Sabah ve akşam 1-2 damla Aktident ıslak diş protezine veya ortodontik apeareye damlatılır ve 1-2 dakika boyunca ıslatılmış Aktident Diş Protezi Fırçası ile etkin bir şekilde fırçalanır. Diş protezi veya ortodontik apeare kullanımından önce temiz su ile durulanır.

Akti Farma: 0.530.498 51 24

Doğal termal su ile üretilen

Buccotherm® Türkiye'de

Doğal Termal Su ile Üretilen organik ağız ve diş sağlığı ürünleriyle Buccotherm® Türkiye'de piyasaya sunuldu. Tamamı Fransa'da üretilen ve ana üretim maddesi Castéra-Verduzan doğal termal kaynak suyu ve doğal içerik maddeleri olan Buccotherm®, Ecocert tarafından belgelenmiş organik ürünlere sahip.

UFSD (Fransız Diş Sağlığı Birliği) tarafından onaylanan bu ürünler, paraben, sakarin, yapay renklendiriciler ve yapay lezzet vericiler içermiyor. Hiçbir PEG (Polietilen glikol), silikon, fenok-

sietanol, sentetik parfüm, GDO, hayvansal veya petrokimyasal endüstriden elde edilen ham madde ve koruyucu da (kullanılanlar sadece Ecocert tarafından izin verilenlerdir) içermiyor.

Doğal etkisi nedeniyle, tamamen ağız sağlığı sorunlarına yönelik ilk spa merkezlerinden biri olan Castéra-Verduzan'ın, ABM ve diş eti hastalıklarının tedavisi için Fransa'da Sağlık Bakanlığı tarafından onaylanan ilk spa merkezi olduğu belirtiliyor.

www.buccotherm.com

3M, Bulk Fill Posterior ile dişhekimleriyle kahve zincirinde buluşuyor

Bir kahve demleme süresinde...

3MESPE, dişhekimleri için hastalarının ağız sağlığına katkıda bulunmak amacıyla uygun çözümler sunan ürünler geliştirmeyi sürdürüyor.

3M ESPE ekipleri Türkiye'nin çeşitli kentlerindeki kahve zinciri

Starbucks'larda düzenlenen buluşmalarda dişhekimlerini 3M'in yeni lansmanı Bulk Fill Posterior ile tanıştıyor. 3M, diş hekimlerine yeni ürünü ile posterior restorasyonların bir kahve demleme süresinde ne kadar kolay yapılabileceğini anlatıyor.

3M ESPE, tanıtım etkinlikleri çerçevesinde Starbucks'larda Nisan ayından bu yana, 14 farklı şehirde ve toplam 21 toplantıda; dişhekimlerine %24 oranında nasıl zaman tasarrufu yapabileceklerinin formülünü sundu.

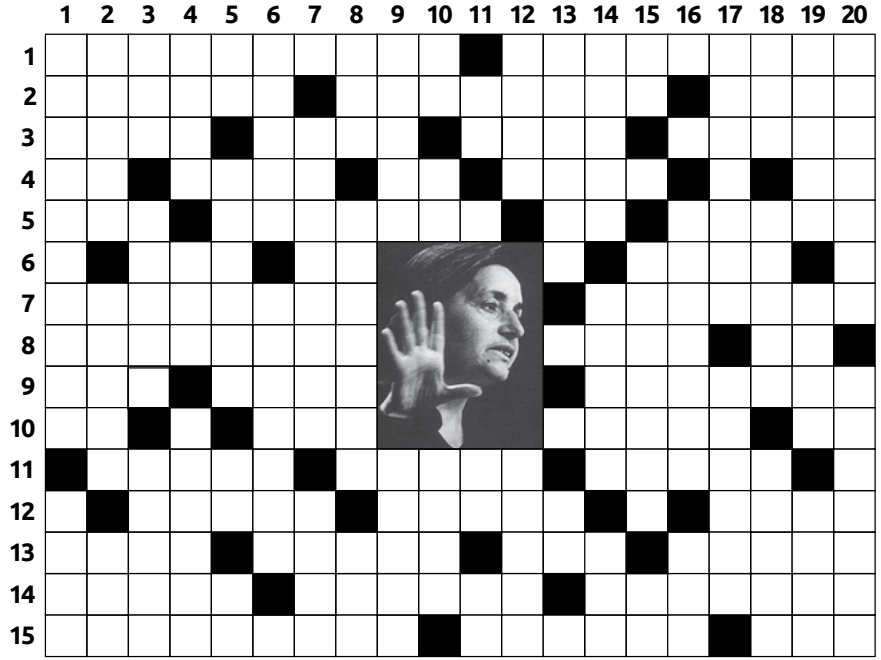
10 kişiye

Micro Mega Revo-S

Üçlü asorti Ni-Ti Eğe sistemi

Doğru yanıtı 4 Mart 2016 akşamına kadar sayfayı tarayarak (konu kısmına 'bulmaca' yazarak) nisaniletisim@gmail.com adresine ya da 0.212.327 84 43 nolu faksa gönderen okuyucularımız arasından yapacağımız çekilişle **10 okuyucumuz Güney Diş'ten Micro Mega Revo S Üçlü asorti Ni-Ti Eğe sistemi** kazanacak. Hediyeğiniz kargoyla adresinize teslim edilecek.

Ad-soyad: ..... Telefon: .....

Adres: .....

..... İl: .....

TDB Sicil No: ..... e-posta: .....@.....

SOLDAN SAĞA

1. Geçtiğimiz 4 Kasım'da yitirdiğimiz şair ve yazar • Suriye'ye silah götüren MİT turları haberi nedeniyle 26 Kasım'da tutuklanan Cumhuriyet gazetesi Genel Yayın Yönetmeni 2. M.Ö. 6. ve 8. yüzyıllar arasında Van Gölü merkezli bölgede hüküm sürmüş bir uygarlık • Suriye'ye silah götüren MİT turları haberi nedeniyle 26 Kasım'da tutuklanan Cumhuriyet gazetesi Ankara Temsilcisi • Yedirip içirme, besleme 3. Bazı kutsal kişilerin başı etrafında gösterilen ışık çevresi • Bjorn ..., 1976-80 arasında beş

yıl üst üste Wimbledon'u kazanan İsveçli tenisçi • Kuru soğuk • Bir ceza kararının uygulanması 4. Sodyumun simgesi • Bir yapının çeşitli bölümlerini gösteren çizim • Bağışlama • ... Hamsun (1859-1952), Norveçli yazar • Fas'ın internet uzantısı 5. Patlayıcı yapımında kullanılan bir kimyasal bileşik • Bir tür ya da türler grubunun varsayılan atasal tipi • Talyumun simgesi • Yvan ..., *Benim Karım Bir Aktris* filmiyle tanınan Fransız aktör 6. Optik karakter tanıma programlarının genel adı (kısaltma) • ... *mâhiler ki derya içredir deryayı bilmezler*

(Hayalî) • En kalın kadın sesi 7. Tekin olmayan • Bir mürekkep balığı türü 8. Uzay adamı • Toplama işareti • Hayvan vurma veya yakalama işi 9. ... ve Siyah, Halid Ziya Uşaklıgil'in bir romanı • Tiyatroda oyunu yönetme • Çoğunlukla ünlülerin yaşamlarını haber yapan yayıncılık türü 10. *Güzelliğin ... par'etmez / Bu bendeki aşk olmasa* (Aşık Veysel) • Aktris Elizabeth Taylor'un kısa adı • Sidney ... (1924-2011), 12 Öfkeli Adam ve Şebeke gibi filmleriyle tanınan ABD'li sinema yönetmeni • Uzaklık belirten bir ifade 11. ... Birsell, şair ve deneme yazarı • İslama göre kıyamet alameti olarak ortaya çıkacağı belirtilen iki kavimden biri • Trans Anadolu doğalgaz boru hattı (kısaltma) 12. Bir mizah dergisi • Derya ..., geçtiğimiz 1 Ekim'de yitirdiğimiz karikatürist • Keyifli bir durum anlatılarken ne güzel anlamında söylenen bir söz 13. İlhan ..., 70'li ve 80'li yılların ünlü hafif müzik sanatçısı • Et satılan dükkân • Bazı yemeklerin üzerine dökülen karışım • Hasan ..., geçtiğimiz 29 Kasım'da yitirdiğimiz köşe yazarı 14. Yatılı • Güllük Körfezinde yer alan antik Karya kenti • Şohei ..., Narayama Türküsü'nün yönetmeni 15. 28 Kasım'da öldürülen Diyarbakır Barosu Başkanı, barış aktivisti • Bir ilimiz • Eski Ahit'te yer alan parçalardan biri.

150. sayının çözümü

Armağan kazananlar

150. Sayı

1	A	N	K	A	R	A	K	A	T	L	İ	A	M	İ	O	T	Y	A	M
2	Z	A	İ	R	E	E	G	O	İ	S	T	R	E	H	A	V	E	T	
3	İ	S	T	İ	F	A	A	K	L	A	N	M	A	K	R	E	A		
4	Z	A	F	İ	H	İ	L	A	L	A	K	K	I	S	A				
5	S	A	B	A	K	O	N	U	E	L	A	S	T	İ	K	L	T		
6	A	M	E	N	N	A	S				D	A	R	D	A	T	A		
7	N	O	E	R	E	T					A	M	A	R	U	A	N		
8	C	R	T	M	İ	R					A	H	İ	R	E	N			
9	A	F	O	R	İ	Z	M	A			İ	O	S	T	A				
10	R	L	O	M	M	E	L				M	E	M	D	U	H	Ü	N	
11	T	E	B	A	N	E	M	O	N		A	T		İ	N	N	A	R	
12	M	E	D	E	A	İ	L	A	Ü	T		A	R	A	K	E	K		
13	O	R	O	S	P	U	A	T	A	B	E	Y	O	Z	M	T	A		
14	R	M	O	O	R	D	İ	N	A	R	Y	Ü	S	N	O	İ	R		
15	S	E	N	U	R	S	E	Z	E	R		Ü	N	İ	F	O	R	M	A

Zeyşan E. Bartan - İstanbul

K. İbrahim Canıgür - Burdur

Zafer Çamcı - Muğla

Andaç Doğan - İzmir

Hülya Doyurum - Kütahya

Faruk Etker - Edirne

Zerrin Karaali - İstanbul

Serpil Çakar Kocaevli - Aydın

Abdulkadir Pektaş - Adıyaman

Sabahattin Ülger - Antalya

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Küba'da ABD askeri üssünün bulunduğu il • Ten 2. Çıplak • Güzel kokulu bir uçucu yağın alkoldeki çözeltisi • Chris ..., Road to Hell albümüyle bilinen rock müzisyeni 3. Dilsiz • Francesco ..., Roma'nın efsane futbolcusu • Bir şeyin veya bir kimsenin karşısında olma 4. Atıcılıkta bir stil • Drive My ..., Beatles'ın 1965 tarihli şarkısı • Üzüntülü, kederli 5. Etiyopya'nın internet uzantısı • Sir Joseph ... (1857-1942), ivmelendirilmiş bir elektronun ışıdığı enerjinin yayım hızını ölçmeyi başaran İrlandalı fizikçi • Amerikyumun simgesi • İran'ın plaka işareti 6. ... Terziyan (1909-1994), Yeşilçam'ın karakter oyuncularından • Hallâc-ı Mansûr'un idam edilmesine neden olan sözleri 7. Kanserle ilgilenen tıp dalı • Erişmiş, ele geçirmiş 8. Kuvvet, kudret • Seçkinlik • Baş derisini kaplayan kıllar 9. Tarım işçisi, rençper • Kanun-u ..., Osmanlı anayasası 10. Neodimin simgesi • Finlandiya'nın internet uzantısı • Sosyal medyada yayılmak üzere fotoğraflara iliştirilen yazılarla yapılan espriler 11. Babil mitolojisinde su tanrısı • Uruguay'ın internet uzantısı • Kemiklerin toparlak ucu 12. Matbaacılıkta dört temel işlem renginin kısaltması • Djibril ..., Liverpool ve Marsilya'da oynamış Fransız futbolcu 13. ... Buri-na Burinata, Halikarnas Balıkçısı'nın bir romanı • Japon klasik tiyatrosu 14. İnme • Güllillerden, çiçekleri beyaz, yurdumuzun her yerinde yetişen bir meyve ağacı • Buhardan oluşan bulutların çok alçakarak yeryüzüne kadar inmesiyle oluşan duman 15. Bilişimde download terimini ifade eden İngilizce kısaltma • Van Gölü'nde bulunan tarihi manastır • Bir nota 16. Altı köşesi olan geometrik şekil • Bir bağlaç • Peter ..., J. M. Barrie'nin çocuk kitabı 17. ...'nın *Bileziği*, Ahmet Ümit'in bir romanı • Samsun'un bir ilçesi 18. ... Hollandalı ağır vasıta üreticisi kuruluş • Alüminyum silikati ve florinden oluşan, kahverengi veya soluk sarı renkte değerli taş • Çok ince bir kağıt türü 19. Amaca doğru geçilmesi gerekli dönemlerden her biri, basamak • Rize'yi Erzurum'a bağlayan yol üzerinde bir dağ geçidi • Suyu, nemi olmayan 20. Toplumun duygularını inciten olay veya durum, kepezelik, maskaralık • Bir şarkıda her kıtadan sonra tekrarlanan ve bestesi değişmeyen parça, kavuştak.

Kongre

Uluslararası Arap
Dental Konferansı
AEEDC -DUBAI

2-4 Şubat 2016
Dubai
www.aeedc.com

Kurs

25. Avustralya
Ortodonti Kongresi
MELBOURNE

19-22 Şubat 2016
Melbourne
www.aso2016melbourne.com.au

Sempozyum

Istanbul
Ağız - Diş Sağlığı
Cihaz ve Malz. Fuarı
IDEX 2016

14-17 Nisan 2016
CNR Expo - İstanbul
www.cnridex.com

İran Dişhekimleri Birliği
Bölgesel Kongresi
56. EXCIDA

17-20 Mayıs 2016
Tahran, İran
www.excida.ir

TDB
22. Uluslararası
Dişhekimliği
Kongresi

19-21 Mayıs 2016
İzmir
www.tdbkongreleri.com

92. Avrupa Ortodonti
Derneği Kongresi
EOS 2016

11-16 Haziran 2016
Stockholm - İsveç
www.eos2016.org

38. Asya Pasifik
Dental Kongresi
APDC 2016

17-19 Haziran 2016
Hong Kong - Çin
www.apdc2016.org

Dünya
Dişhekimleri Birliği
FDI 104. Kongresi
FDI 2016

7-10 Eylül 2016
Poznan-Polonya
www.fdi2016poznan.org

Vefat

TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Tuncay Seven'in eşi
Sibel Seven 3 Ocak 2016 tarihinde vefat etmiştir.
Meslektaşımızın acısını paylaşıyor, başsağlığı dileriz.

Türk
Dişhekimleri
Birliği
22. Uluslararası
Dişhekimliği Kongresi
19-21
Mayıs 2016 / Fuarizmir
Expodental 2016
www.tdbkongreleri.org

IZFAŞ
Fuarizmir